

ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

Κ. Ε. Μ. Δ. Η. Κ.

Γεωργίου Β. Κανδύδου - Κανέου

Ε. Δασυλάου - δημοσιογράφου

Ε. Δ. Αρριανού - Δεσπότη.

Αρριανού 2427-7-49

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ

Τὸ ἱστορικὸν παρελθὸν της.—Οἱ ἀγῶνες της.—Αἱ θυσίαι
της.—Ὁ ῥόλος της ἐν καιρῷ εἰρήνης, κατὰ τοὺς πολέ-
μους καὶ τὴν κατοχὴν.—Ἡ Δεκεμβριανὴ Ἐπανάστασις.—
Ἥρωες καὶ νεκροί.—Ἡ μεταδεκεμβριανὴ Χωροφυλακὴ.

ὑπὸ

ΚΛΕΟΒ. Γ. ΣΤΡΑΤΟΠΟΥΛΟΥ

Δημοσιογράφου

ΤΥΠΟΙΣ: ΑΡΙΣΤ. Γ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΟΔΟΣ ΝΤΕΚΑ 15 - ΤΗΛ. 23-737

ΑΘΗΝΑΙ, 1947

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ

Εἰς πάντας ὄους Ἀξιωματικούς καὶ
ὀπλίτας τῆς Ἑλληνικῆς Βασιλικῆς
Χωροφυλακῆς, τοὺς ἡρωϊκῶς πεσόν-
τας διὰ τὴν ἀσφάλειαν, τὴν τιμὴν
καὶ τὴν περιουσίαν τῆς Ἑλληνικῆς
Πατρίδος καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ

Η Α. Μ. Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β΄.

Σύμβολον πίστεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

**Α. Ε. Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ κ. ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΖΕΡΒΑΣ**

ηγός της πραγματικής Έθνικῆς ἀντιστάσεως καὶ πρῶτος
της κατὰ τὴν περίοδον τῆς κατοχῆς, πρὸς τὸν ὅποιον
ἐκ τῆς ἑλληνικῆς λαοῦ προσβλέπει μετ' ἐμπιστοσύνης διὰ
ταχεῖαν ἐμπέδωσιν τῆς Δημοσίας Τάξεως καὶ Ἀσφαλείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Οἱ πρῶτοι χρόνοι τῆς Χωροφυλακῆς.

Ἡ ἔννοια τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς εἰς τὸν τόπον μας δὲν εἶναι κάτι τὸ νέον. Ἀστυνομία ὑπῆρχε ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων καὶ ὑπῆρξε ἄνευ διακοπῆς ὑπὸ διαφόρους μορφάς κατὰ τὸν ἑλληνικὸν μεσαίωνα καὶ τὴν προεπαναστατικὴν καὶ μετεπαναστατικὴν περίοδον. Ἡ καθ'αυτὸ ὅμως ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Ἀστυνομίας, δηλαδή τῆς Ἑλληνικῆς Χωροφυλακῆς, διότι αὐτὴ ἦτο ἡ Ἑλληνικὴ Ἀστυνομία μέχρι τῆς ἐμφανίσεως πρὸ εἰκοσιπενταετίας τοῦ θεσμοῦ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων, ἀρχεται ἀπὸ τὴν περίοδον ἐκείνην τῆς ἐθνικῆς μας ζωῆς, ἡ ὁποία σημειοῦται μὲ ἓνα σημαντικὸ ἱστορικὸ σταθμό: τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς πρώτης Βασιλείας ἐν Ἑλλάδι. Ἡ μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ πρώτου βασιλείου ἐν Ἑλλάδι περίοδος τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἦτο τρόπον τινὰ ἡ προπαρασκευαστικὴ περίοδος διὰ τὴν πλήρη διοργάνωσιν αὐτοῦ. Ἀρχίζει δὲ ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1833, ὅποτε διὰ Βασ. Διατάγματος ἐγένετο ἡ πρώτη καθ'αυτὸ διοικητικὴ διαίρεσις τῆς χώρας κατατμηθείσης εἰς 10 Νομοὺς καὶ 42 Ἐπαρχίας. Τὸν Δεκέμβριον τοῦ ἰδίου ἔτους ιδρύοντο οἱ πρῶτοι Δῆμοι. Εἰς αὐτοὺς ἀνετίθη διὰ τῆς ἀποκεντρώσεως ἡ ἀστυνομικὴ διοίκησις. Ὁ Δήμαρχος ἦτο καὶ ὁ ἀστυνομικὸς διευθυντὴς τῆς περιφερείας, συμπαραστατούμενος ἀπὸ ἓνα ἢ δύο ἀστυνόμους εἰς τοὺς ὁποίους ἀνετίθετο ἡ διοίκησις τῆς τοπικῆς ἀστυνομίας.

Τότε διὰ πρώτην φοράν ιδρύθησαν καὶ τὰ πρῶτα ἀστυνομικὰ τμήματα, τὰ ὅποια ἦσαν ἀνάλογα εἰς ἀριθμὸν μὲ τοὺς κατοίκους ἐκάστης περιφερείας. Οἱ πρῶτοι ἀστυνόμοι, εἶχον καὶ δικαστικὰ καθήκοντα, κυρίως ἀνακριτικά, διεξάγοντες ὅπως καὶ σήμερον τὴν προανάκρισιν. Ἐπίσης εἶχον καὶ ἀγορανομικὰ καθήκοντα. Οἱ ἀστυνόμοι εἶχον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των κατώτερα ὄργανα, τοὺς εἰρηνοφύλακας, οἱ ὅποιοι ἄλλως ἐλέγοντο ἀγροφύλακες. *Ἦτο ἡ πρώτη Ἑλληνικὴ Χωροφυλακὴ* ἡ ὅποια ἰδρύετο διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 20/1833 Β. Διατάγματος μὲ προορισμὸν τὴν «διαχειρίζειν τῆς γενικῆς ἀσφαλείας τῆς χώρας, τουτέστι, τὴν διατήρησιν τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, τῆς τῶν προσώπων καὶ τῆς ἐν γένει ὑγιεινῆς». Διὰ τοῦ Νόμου Β.Ρ.Π.Η. τῆς 10 Μαρτίου 1893 ἀντιτίθεντο εἰς αὐτὴν καὶ τὰ καθήκοντα τῆς ἀστυνομίας τῆς ὑπαίθρου, ἀφαιρεθείσης ἀπὸ τῶν Δήμων τῆς ἀστυνομικῆς ἐξουσίας.

Ὁ ἀείμνηστος Συνταγματάρχης
τῆς Χωροφυλακῆς
ΔΗΜΗΤΡ. ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν

Πειραιᾶ ἡ χωροφυλακὴ ὀργανώθη διοικητικῶς τὸ 1849 κατὰ πρῶτον καὶ ἀκολούθως τὸ 1852 διὰ τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 30 Σεπτεμβρίου. Ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν διηρέθη οὕτως εἰς τέσσαρα ἀστυνομικὰ τμήματα, μὲ ἐπικεφαλῆς ἓνα Διευθυντὴν ὁ ὅποιος ἦτο καὶ ἀστυνομικὸς Διευθυντὴς Πειραιῶς, ἓνα ὑπαστυνόμον ἐπὶ τῆς διώξεως τοῦ ἐγκλήματος, ἓνα ὑπαστυνόμον ἀγροτικῆς ἀσφαλείας τοῦ Δήμου Ἀθηνῶν καὶ τέσσαρας Διοικητὰς διὰ τὰ ἰσάριθμα τμήματα μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπαστυνόμου. Πάντες οὗτοι

είχον ὑπὸ τὰς διαταγὰς των δυνάμιν 50 ἀνδρῶν. Αὐτὰ διὰ τὰς Ἀθήνας. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν Πειραιᾶ, αὐτὸς εἶχε μόνον ἓν ἀστυνομικὸν τμήμα μὲ ἓνα ὑπαστυνόμον καὶ 5 κλητῆρας! . .

Προϊσταμένη ἀρχὴ τῆς ἀστυνομίας ἦτο τὸ Ὑπουργεῖον Ἑσωτερικῶν. Ἡ κατάστασις αὐτὴ ἐτεκράτησε μέχρι τὸ 1856, ὁπότε ἐνισχύθη ἡ ἀστυνομικὴ δύναμις Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ κατώτερα ὄργανα, ταῦτα ἐφθασαν διὰ τὰς δύο πόλεις τὸν ἀριθμὸν τῶν 100.

Τὸ 1862, εὐρίσκομεν τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιᾶ μὲ δύνάμιν 300 κλητῆρων.

Διὰ τοῦ Νόμου Α.Ρ.Π.Θ. τοῦ 1884, ἰδρύοντο καὶ νέαι θέσεις ἀστυνομικῶν. Ὑποδιευθυντής, Τμηματάρχης, Ἀστυάτροι, Ἀστυνόμοι μὲ βαθμὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως α' τάξεως, γραφεῖς καὶ λοιποί, τὰ δὲ κατώτερα ὄργανα διηροῦντο εἰς διαφόρους κατηγορίας: εἰς κλητῆρας δηλαδὴ πρώτης τάξεως, β' τάξεως, ἀρχιφύλακας καὶ κλητῆρας γ' τάξεως, τοὺς ἀπλοὺς δηλαδὴ χωροφύλακας.

Διὰ τοῦ Νόμου Β.Ρ.Π.Η. τοῦ Μαρτίου τοῦ 1893 μετεβάλλετο τὸ σύστημα τῆς ἀστυνομικῆς Διοικήσεως, τῶν καθηκόντων τῶν ἀστυνόμων ἀνατεθέντων εἰς ἀξιωματικοὺς τοῦ Πεζικοῦ, τοῦ Πυροβολικοῦ, τοῦ Μηχανικοῦ, τοῦ Ἴππικοῦ καὶ Χωροφυλακῆς, μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ ταγματάρχου διὰ τοὺς Δήμους α'

Ταγματάρχης τῆς Χωροφυλακῆς
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΑΥΡΑΚΗΣ
ἔπεσεν ἡρωϊκῶς κατὰ τὰ
Δεκεμβριανά.

τάξεως. Διὰ τοὺς λοιποὺς Δήμους διωρίζοντο ἀστυνόμοι ἀξιωματικοὶ ἀναλόγου βαθμοῦ. Πάντως οὗτοι, διετέλουν ὑπὸ τὰς δια-

Μοίραρχος ΕΞΑΡΧΟΣ ΚΑΠΟ-
ΠΟΥΛΟΣ ἡρωϊκὸν τέκνον τοῦ
Σώματος, ἐξετελέσθη ὑπὸ τοῦ ὀ-
χλου κατὰ τὰ Δεκεμβριανὰ ἐν
Ν. Ἰωνίᾳ.

ταγὰς τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς χωρο-
φυλακῆς, ὁ ὁποῖος πάλιν ἐτέ-
λει ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς
τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερι-
κῶν. Ταῦτοχρόνως τὸ Κράτος
διηρέθη εἰς ἀστυνομικὰς περι-
φερείας. Εἰς τοὺς α' τάξεως Δή-
μους τῶν περιφερειῶν αὐτῶν,
τοὺς ἔχοντας δηλαδὴ κατοίκους
ἄνω τῶν 5.000, ἡ ἀστυνομία
ἦτο στρατιωτικῶς ὀργανομένη
καὶ ἐκαλεῖτο ἀστυφυλακή, μὲ
προσωπικὸν ἐξ ἐνωμιταρχῶν, ὑ-
πενωμιταρχῶν καὶ ἀστυφυλά-
λων, εἰς τοὺς λοιποὺς δὲ Δήμους
μὲ ὄργανα τοὺς ὀπλίτας τῆς Χω-
ροφυλακῆς.

Προτοῦ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν ὁργάνωσιν καὶ δρᾶσιν τῆς Χω-
ροφυλακῆς κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους, θὰ προβῶμεν εἰς μίαν
ἀνακεφαλαίωσιν τῆς ὁργανώσεως τοῦ Σώματος ἀπὸ τῆς συστά-
σεως αὐτοῦ.

Ὡς γνωστόν, τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς ιδρύθη διὰ τοῦ
30 Ἰουνίου 1883 Β. Διατάγματος, τὸ ὁποῖον ὥρισε τὴν δύ-
ναμιν τῆς Χωροφυλακῆς ἀνὰ τὴν Χώραν εἰς 1 Ἀρχηγόν, 10
Μοιράρχους, 24 Ὑπομοιράρχους, 1 Καταλυματίαν, 103 Ἐνωμο-
τάρχας καὶ 800 Χωροφύλακας. Ἐκτὸς αὐτῶν, ὑπῆρχον καὶ 120

Χωροφύλακες ἔφιπποι. Κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη, ἐπῆλθον ἐλαφραί τινες μεταβολαί, ὅχι γενικοῦ χαρακτήρος. -

Τὸ 1847, διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου τοῦ αὐτοῦ ἔτους Β. Διατάγματος, ᾠξήθη ἡ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς εἰς 1.250 ἄνδρας, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ 150 ἔφιπποι.

Κατὰ τὸ 1855, ἐγένετο νέα αὔξησις τῆς Χωροφυλακῆς, ἐνισχυθείσης καὶ διὰ τῶν ἀνδρῶν τῶν διαλυομένων τότε ταγμάτων τῆς ὀροφυλακῆς. Τότε διὰ πρώτην φορὰν ἐγένετο ἡ συγκρότησις τῆς Χωροφυλακῆς εἰς Μοίρας καὶ Ἐνωμοτίας. Ἐκάστη Μοίρα περιελάμβανε 10 Ἐνωμοτίας, εἶχε δὲ ὡς Λιοικητὴν τὸν Μοίραρχον.

Ἐπομοίραρχος ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΙΑΝΝΙΚΟΣ ἔπεσε ἡρωϊκῶς κατὰ τὴν δεκεμβριανὴν στάσιν

Τὸ 1859, διὰ τοῦ Β.Δ. τῆς 18 Ἰουνίου, ἡ ὀργανικὴ δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς συνεκροτεῖτο ὡς ἑξῆς: 1 Συνταγματάρχης (Ἀρχηγός), 2 Ἀντισυνταγματάρχαι (Ἐπιθεωρηταί), 5 Ταγματάρχαι, Διοικηταὶ Μοιρῶν, 9 Μοίραρχοι, Διοικηταὶ Μοιρῶν, 11 Ἀντιμοίραρχοι, 21 Ἐπομοίραρχοι, 20 Ἀνθυπομοίραρχοι, 1 Καταλυματίας α' τάξεως, ἕτερος δευτέρας τάξεως, 5 Δόκιμοι τῆς στρατιωτικῆς οἰκονομίας, 19 Ἐνωμοτάρχαι γραμματεῖς Διαχειρίσεως, 15 ἔφιπποι Ἐνωμοτάρχαι, 120 Ἐνωμοτάρχαι πεζοί, 120 Ἐπενωμοτάρχαι πεζοί, διὰ πρώτην φορὰν ἐμφανιζόμενοι εἰς τὸ Σῶμα ὡς βαθμός, 72 Χωροφύλακες ἔφιπποι α' τάξεως, 600 Χωροφύλακες πεζοί α' τάξεως, 75 Χωροφύλακες ἔφιπποι β' τάξεως καὶ 600 Χωροφύλακες πεζοί β' τάξεως.

Ο ήρωϊκὸς Ταγματάρχης ΠΑΝΑ
ΙΩΤΗΣ ΚΟΛΙΟΒΕΤΑΣ τραγικὸ
ὑμᾶ τῶν ἀναρχικῶν, ἐκτελεσθεῖ
παρὰ τὴν Κίρκην τῆς Θράκης.

ενωμοταρχῶν καὶ Χωροφυλ
υνόλῳ. Κυρίως εἰπεῖν ἔπρόκει
μαθηταὶ τῆς Σχολῆς ἀπεσπ
ὅποια ὑπηρετοῦν. Εἰς τὸ Σ;
ἀ τοὺς ὑπαξιωματικοὺς καὶ μ
ν πρώτην ἐδιδάσκετο ἡ καθο
ς ἡ ἀριθμητικὴ, τρίτον, ἡ σύ

καὶ ἡ διεξαγωγή ἀνακρίσεων, τέταρτον, πλήρης ὁ κανονισμὸς τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Σώματος καὶ οἱ ἔχοντες μὲ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Χωροφυλακῆς σχέσιν Νόμοι, πέμπτον, διάφορα γυμνάσια πεζικοῦ καὶ ἱππικοῦ. Εἰς τὴν δευτέραν τάξιν ἐδιδάσκετο ἀνάγνωσις καὶ γραφή, αἱ τέσσαρες πράξεις τῆς ἀριθμητικῆς, ἡ σύνταξις ἀπλῶν ἀναφορῶν καὶ ἐκθέσεως καὶ τὸ σύστημα ἀπλῆς ἀνακρίσεως καὶ τέλος, παρείχοντο γνώσεις ὠρισμένων ἀρθρῶν καὶ κανονισμῶν τοῦ Σώματος καὶ τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐκθέσεων. Ἀπὸ τοῦ 1900 καὶ ἐντεῦθεν, τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς γνωρίζει μίαν ραγδαίαν ἐξέλιξιν, βελτιούμενον διαρκῶς ἀπὸ ἀπόψεως καταρτίσεως τῶν σχελεχῶν του καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐξαρτήσεως καὶ ὀπλισμοῦ.

Ὁ Ταγματάρχης ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑ-
ΗΣ, ἐκτελεσθεὶς ἐν Καλάμας κατὰ
τὰ γεγονότα τοῦ Μελισταλά.

*
* *

Κατὰ τὴν περίοδον τῶν διαφόρων πολέμων, ἀπὸ τοῦ 1897 καὶ ἐντεῦθεν, ἡ Χωροφυλακή, ὡς Σῶμα στρατιωτικὸν ἔλαβε μέρος εἰς τὰς μάχας, πληρώσασα βαρύντατον τὸν φόρον τοῦ αἵματος. Μὲ ἀνδρείαν ἐπολέμησε κατὰ τὸν ἀτυχῆ ἐκεῖνον πόλεμον τοῦ 1897 ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Συνταγματάρχου Μπαϊρακτάρη. Τὸ 1912 - 1913 ὑπῆρξεν ἡ Χωροφυλακή παραστάτης πολύτιμος τοῦ μαχομένου στρατοῦ, συντελεστῆς καὶ αὐτὴ τῶν νικῶν του καὶ συλοβάτης τῆς ἀσφαλείας εἰς τὰ ἀπελευθερούμενα ἐδάφη. Εἶναι

γνωστή εἰς ὅλους ἡ δρεῖσις τῆς Κρητικῆς Χωροφυλακῆς, ἡ ὁποία, ὑπὸ τὸν ἡρωϊκὸν στρατηγὸν Παμμῆκον Ζυμβρακάκη, ἀντικατέ-

Ὁ Ταγματάρχης τῆς Χωροφυλακῆς ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΕΙΒΑΔΙΤΗΣ, ἀγρίως ἐκτελεσθεὶς ὑπὸ τῶν ἐλασιτῶν εἰς Κιλκίς.

στησε τὴν τουρκικὴν ἀστυνομίαν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς πόλεως καὶ ὑπῆρξεν ἀληθινὰ πολύτιμος κατὰ τὰς κρισίμους στιγμὰς ποὺ ἐπηκολούθησαν τὴν δολοφονίαν τοῦ Βασιλέως Γεωργίου, συμβιλοῦσα εἰς τὴν ἐκδίωξιν τῶν βουλγάρων ἐκ τῆς Μακεδονικῆς πρωτευούσης.

Ἄλλ' ἡ ἔνδοξος σταδιοδρομία της δὲν σταματᾷ ἐδῶ. Εἰς τὸν Βορειοηπειρωτικὸν ἀγῶνα ὁ μαχόμενος λαὸς εὗρε τὴν Χωροφυλακὴν εἰς τὸ πλευρόν του. Οἱ ἄνδρες της, ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται, ἐπρωτοστάτησαν εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτόν. Θὰ ἀναφέρωμεν μεταξὺ τῶν ἡρωϊκωτέρων ἐκ τῶν πρωταγωνιστῶν της τὸν συνταγματάρχην Σπυρομήλιον.

Καὶ ἐρχόμεθα εἰς τὸν πρῶτον Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον. Εἰς τὴν τιτανομαχίαν ἐκείνην ἡ Ἑλλὰς δουλεύουσα εἰς τὰ ἔνδοξα πεπρωμένα της, συνέβαλε μὲ ὅ,τι ἐκλεκτότερον εἶχεν εἰς τὴν κοινὴν προσπάθειαν, ποὺ ὑπῆρξε μετὰ σκληροῦς ἀγῶνας ἡ κοινὴ νίκη. Καὶ εἰς τὴν ἐποποιῶν αὐτήν, ἡ Χωροφυλακὴ διεδραμάτισε τὸν ῥόλον ποὺ τῆς ἐπέβαλον αἱ ἔνδοξοι παραδόσεις της. Αἱ Οὐκρανικαὶ πεδιάδες τὴν εἶδον πιστὴν σύντροφον τοῦ ἡρωϊκοῦ μας στρατοῦ.

Κατὰ τὴν Μικρασιατικὴν ἐκστρατείαν, ἡ Χωροφυλακὴ ὑπερέβαλε δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ἑαυτήν. Ἀληθινὴ ἐποποιεῖα ὑπῆρξεν

ἡ δοῦσις της καὶ αἱ ὑπηρεσίαι της κατέστησαν αὐτὴν πραγματικῶς ἀξίαν τῆς Πατρίδος. Εἰς τὴν Μικρασίαν ἡ Χωροφυλακὴ ἔδρασε καὶ ὡς Σῶμα Ἀσφαλείας, ἀλλὰ καὶ ὡς συγκεκροτημέναι στρατιωτικαὶ μονάδες. Καὶ εἰς τὰς δύο περιπτώσεις ὁ ρόλος της ὑπῆρξεν μεγίστης σημασίας, ἰδίως κατὰ τὴν ὑποχώρησιν, ὁπότε ἀνέλαβε νὰ καλύψῃ τὰ νῶτα τοῦ συμπτισσομένου στρατοῦ μας κατὰ τῶν τουρκικῶν ληστοσυμμοριῶν (τσετῶν). Χάρις εἰς τὸν ἡρωϊσμόν της, ὁ ἀντιτοπóλεμος τῶν Τούρκων εἶχε περιορισθῇ σημαντικῶς, ἐξασφαλίσθησαν αἱ συγκοινωνίαι καὶ ἡ ἐλευθερία κινήσεως τοῦ στρατοῦ. Το κατόρθωμα αὐτὸ ὑπῆρξεν ἓνας ἐξαιρετικὸς ἀθλός, ἀν'ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ περιβίλλον μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἐμαχόμεθα τότε, περιβίλλον καθ' ὁλοκληρίαν σχεδὸν ἐχθρικόν.

Ὁ ἀείμνηστος Ἀνθ)ρχος Αἰ-ΓΕΛΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ, ἐκτελεσθεὶς ὑπὸ τῶν ἀναρχικῶν.

Μετὰ τὸν πρῶτον Παγκόσμιον Πόλεμον

Καὶ φθάνομεν τώρα εἰς τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον. Κάθε ἄλλο πηρὰ εἰρηνικὴ ὑπῆρξεν αὕτη. Ἐπαναστάσεις, κινήματα, καὶ πάλιν ἐπαναστάσεις καὶ πάλιν κινήματα καὶ ἀντεπαναστάσεις καὶ

πολιτειακαὶ μεταβολὴ καὶ ἀπεργίαι καὶ σάλος ἀτελείωτος ἐσωτερικὸς αὐτὴν τὴν φροῶν.

Τί ἔχαμε ἡ Χωροφυλακὴ κατὰ τὴν ταραχώδη αὐτὴν ἑλληνικὴν ἐποχὴν ; Οὐτε ἐκομματίσθη, οὐτε ἐστασίωσεν, οὐτε μετέσχε δὴ ποσὴποτε τῆς πολιτικῆς ἀναταραχῆς. Νομιμόφρων ἀπολύτως, ἀληθὴς φρουρὸς τῆς ἐννόμου τάξεως, εἰργάσθη διὰ τὴν διατήρησιν τῆς. Ἡ ὑπαιθρος τὴν εἶδεν ἡρωϊκὸν μαχητὴν κατὰ τοῦ ἄγους τῆς ληστείας. Οἱ Τζαιζάδες, οἱ Μπαμπάνηδες, οἱ Γιαγκούληδες καὶ Ρετζαῖοι, οἱ Καραθανάσηδες καὶ ὅλη ἡ χορεία τῶν ἐκτὸς νόμου καὶ τῶν λυμεῶνων τοῦ ἀγροτικοῦ μόχθου, ἐδοκίμασαν σκληρὰ τὰ πλήγματά της. Ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην αἰ ληστοσυμμορίαὶ ἔξοντώνοντο καὶ ὁ Ἕλλην ἀγρότης ἀνέπνεε καὶ ἐπανήρχετο εἰς τὴν γῆν.

Οἱ διαρκεῖς κίνδυνοι καὶ αἱ ταλαιπωρίαι τῆς ζωῆς τοῦ χωροφύλακος εἰς τὴν ὑπαιθρον, δὲν ἐμείωναν τὸ ἠθικόν του καὶ δὲν ἀνέκοπτον τὴν δρᾶσιν του. Τὰ περίφημα μεταβατικὰ ἀποσπάσματα ἐπὶ ἔτη ὥργωναν τὴν εὐσβάτον ἑλληνικὴν ὑπαιθρον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀντιμετωπίζοντα ἀνὰ πᾶν βῆμα τὸν θάνατον, διὰ νὰ περιφρουρήσουν τὴν ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς καὶ τῆς περιουσίας τῶν συμπατριωτῶν των καὶ νὰ ἀποκαταστήσουν τὸ ὄνομα τῆς Ἑλλάδος, ὡς χώρας πολιτισμένης, εἰς τὴν χορείαν τῶν πεπολιτισμένων Ἑθνῶν. Ὁ ἡρωϊσμὸς τῶν ἀνδρῶν τῆς χωροφυλακῆς ὑπῆρξεν ἀφάνταστος καὶ αἱ θυσίαι των, θυσίαι αἵματος ἀνυπολόγιστοι.

Ἀλλὰ δὲν περιορίσθη ἡ δρᾶσις τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὴν δῶξιν μόνον τοῦ ἐγκλήματος καὶ τὴν διατήρησιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας. Πλεῖστα ὅσα καθήκοντα τῆς εἶχον ἀνατεθῆ, τὰ ὅποια οἱ ἄνδρες της, βαθμοφόροι καὶ μή, ἐξετέλουν ὑπὸ τὰς δυσχερεστέρας καὶ τὰς πλέον σκληρὰς συχνὰ συνθήκας. Οἱ κατὰ τόπους Σταθμάρχαι τῆς Χωροφυλακῆς, ἔχοντες ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν των 10, 20 καὶ 30 χωριά, καὶ διαθέτοντες ἐλαχίστους ἄνδρας εἰς ἀντιστάθμισμα, γνωστῆς οὔσης τῆς λειψανδρίας εἰς τὸ σῶμα,

διὰ νὰ ἐπικοινωνήσουν μὲ τοὺς χωρικοὺς, τὰς Κοινότητας, τὰ Σχολεῖα, τοὺς Συνεταιρισμοὺς κλπ., πρὸς ἐπίδοσιν ἐγκυκλίων, ἐγγράφων καὶ δικηγορῶν, πρὸς ἐκτέλεσιν ἐνταλμάτων, ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ πιζοποροῦν διαρκῶς ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον, νὰ ταλαιπωροῦνται παντοιοτρόπως, μέσα εἰς τὰς κακουχίας τοῦ χειμῶνος καὶ τὸν καύσωνα τοῦ θέρους, νὰ σιτίζωνται ἐλλειπῶς καὶ ἀτάκτως, στερούμενοι συχνὰ καὶ αὐτῶν τῶν στοιχειωδῶν μέσων ἐνδύσεως καὶ ὑποδήσεως. Καὶ ὅμως οὐδέποτε οἱ ἄνθρωποι αὗτοί ἐξεδήλωσαν δυσφορίαν ἢ παράπονον, δὲν ἐλιποψύχησαν ἐμπρὸς εἰς τὰ πολλαπλὰ καὶ βαρέα των καθήκοντα καὶ τὸν πολυβασανισμένον βίον των, ἀλλὰ ὑπῆρξαν πάντοτε πρόθυμοι καὶ πιστοὶ τοῦ καθήκοντος ἐκτελεσταί. Ὑπῆρξαν καὶ εἶναι πραγματικοὶ ἐθναπόστολοι καὶ ἐθνομάρτυρες. Αὐτοὶ ἐκαλοῦντο πάντοτε νὰ ἀμβλύνουν τὰ πάθη, νὰ κατευνάσσουν τὰ πνεύματα, νὰ ἐπιλύσουν τὰς διαφοράς, αἱ ὁποῖαι, προκειμένου διὰ τὴν ὕπαιθρον, ἐλάμβανον σοβαρὰν ἔκτασιν καὶ κάποτε, νὰ συμβιβάσουν τὰ ἀσυμβίβαστα.

Αὐτοὶ ἦσαν οἱ φρουροὶ τῆς τάξεως καὶ συχνὰ οἱ δικασταί. Ὄφειλον νὰ εἶναι πανταχοῦ παρόντες καὶ νὰ θεραπεύουν ὅλας τὰς ἀνάγκας τῶν προσφευγόντων εἰς αὐτοὺς πολιτῶν εἰς τὰ ζητήματά των, τὰ ἀφορῶντα τὴν τιμὴν, ζωὴν καὶ περιουσίαν των. Μὲ μίαν λέξιν αὐτοὶ ἦσαν οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ Κράτους εἰς τὰς ἐσχατίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐναντι δὲ ὄλων αὐτῶν τῶν ἀναριθμῶ-

Ὁ Ἐνωμοτάρχης ΚΩΝ. ΠΙΕΡΑΚΑΚΟΣ, ἡρωϊκὸν τέκνον τῆς Μάνης ἐκτελεσθεὶς ὑπὸ τῶν ἐλασιτῶν κατὰ τὰ δεκεμβριανὰ εἰς Τουρκοβούνια.

των ὑπηρεσιῶν, ποία ἦτο ἡ ἀνταμοιβή των ; Ἐνας πρηνιχρὸς μισθὸς ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν, μὴ δυνάμενος νὰ καλύψῃ καὶ αὐτὰς τὰς στοιχειώδεις ἀνάγκας διατροφῆς των, ἡ δυσφορία τῶν νομιζόντων ὅτι θίγονται ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ καθήκοντός των καὶ τελευταίως ἡ κατακραυγὴ κατὰ τοῦ Σώματος, ἡ συκοφαντικὴ δυσφήμισις καὶ τέλος ἡ ἀποτυχούσα εὐτυχῶς, ἀπόπειρα διαλύσεώς του. Εἰς τὴν ἀποτυχίαν τῆς συνωμοσίας αὐτῆς κατὰ τῆς Χωροφυλακῆς ἐβάρυναν οἱ ἀγῶνες τῆς, ἡ ἐθνικὴ τῆς δοῦσις, ἰδίᾳ κατὰ τὰ τελευταῖα δραματικὰ γεγονότα, κατὰ τὰ ὁποῖα μᾶς ἔδωσαν ὅλοι οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὀφίονται τῆς Χωροφυλακῆς ἀφθαστα δείγματα αὐτοθυσίας καὶ ἡρωϊσμοῦ.

Γενικῶς ἡ συμπεριφορὰ τῆς Χωροφυλακῆς ἔναντι τῶν πληθυσμῶν τόσον τῶν πέλεων, ὅσον καὶ τῆς ὑπαίθρου ὑπῆρξεν ἀψυχῆς καὶ πολιτισμένη, διαψεύδουσα τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι εἰς τὰ κατώτερα στελέχη τοῦ Σώματος κυριαρχεῖ ἡ ἡγοραματοσύνη καὶ ἡ βαναυσότης. Ὁ χωροφύλαξ τῶν τελευταίων ἰδίων ἐτῶν, δὲν εἶναι πλέον ὁ τραχὺς ἀγωνιστῆς τῶν πρώτων μετεπαναστατικῶν χρόνων, ὁ ὁποῖος μετεπήδησεν αἰφνιδίῳ ἀπὸ τὰς τάξεις τῶν πολεμιστῶν εἰς τὰ σώματα ἀσφαλείας καὶ ἐσωτερικῆς τάξεως. Αἱ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τόσον εὐλοκίμως λειτουργοῦσαι Σχολαὶ χωροφυλακῆς, εἰς τὰς ὁποίας διδάσκουν διακεκριμένοι ἀξιωματικοὶ καὶ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, ἔχουν συμβάλει κατὰ πολὺ εἰς τὴν ἀπὸ ἀπόψεως ἡθους καὶ ἀγωγῆς ἐμφάνισιν τῶν σημερινῶν στελεχῶν τῆς Χωροφυλακῆς. Ἐπεσκέφθημεν κατὰ πρόσφατον περιοδείαν μας ὅλης τὰς Σχολᾶς αὐτᾶς καὶ ἐθαυμάσαμεν τὸ εἰς αὐτὰς ἐπιτελούμενον ἔργον.

Ὅ,τι ἔχει γίνῃ μέχρι σήμερον εἰς τὸν τομέα τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ καταρτίσεως τῶν δοκίμων, μόνον ὥς ἕνα θάυμα δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ.

Οἱ μαθηταὶ τῶν Σχολῶν ἐκπαιδεύονται μέσα εἰς μίαν ἀτμόσφαιραν πατριωτισμοῦ καὶ ἐθνικῆς ἐξάρσεως. Οἱ Διοικηταὶ καὶ ἀξιωματικοὶ των ἀπὸ τοὺς πλέον ἐπιλέκτους τοῦ ἐνδόξου Σώμα-

τος κατοβάλλον σιγαιητικὸς φροντίδας διὰ τὴν εὐρείαν μόρφωσιν καὶ πλήρη επαγγελματικὴν κατάρτισιν τῶν μαθητῶν, πράγμα τὸ ὁποῖον γίνεται ἀμέσως ἀντιληπτὸν εἰς τὸν παρατηρητήν, δισαν πλησιάζῃ τὴν δόκιμον χωροφυλάκα, ὃ ὁποῖος εἶναι πλήρως ἐνημερωμένος εἰς δόξα, ἀκρόμη δὲ καὶ εἰς τὸ ζήτημα τῆς νέας πολεμικῆς τακτικῆς.

Μὲ τὴν φυτῶριαν αὐτὰ, δυνάμεθα μετὰ πεποιθήσεως νὰ προεξοφλήσωμεν τὸ μέλλον τοῦ Σώματος, ἕνα μέλλον προοιωνιζόμενον λαμπρὸν καὶ ἀντιξίον πραγματικῶς τοῦ ῥόλου τὸν ὁποῖον προῶριζεται νὰ διαδραματίσῃ αὐτοῖον ἡ Ἑλλὰς, ὡς μεσογειακὴ δύναμις.

Διότι, δέον νὰ λεχθῇ ἐν συμπεράσματι ὅτι ἡ Χωροφυλακὴ, ἀπετέλεσε καὶ ἀποτελεῖ τὸν φορέα τῆς ἐννοίας καὶ τοῦ κύριους τοῦ Κράτους, τὴν θεματοφύλακα τοῦ Νόμου καὶ γενικῶς τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ἑλλάδος, παρ' ὅλον ὅτι ἡ μακρὰ περίοδος τῆς Κιτοχῆς τὴν ὁποίαν διήλθομεν, ἀφῆκεν ἀναποτρέπτως τὰ ἴχνη τῆς καὶ ἐπὶ τοῦ Σώματος τῆς Χωροφυλακῆς. Κακοὶ κυβερνήται κακῶς διοικήσαντες τὰ πάντα ἐν Ἑλλάδι, δὲν ἀφῆσαν ἀθικτον καὶ τὴν Χωροφυλακὴν, ἐπιχειροῦντες νὰ ἀποσπάσῃν τὸ Σῶμα ἀπὸ τὸν πραγματικόν του προορισμόν. Τὸ ἔργον τῶν Σχολῶν ἔρχεται νὰ ἐπανορθώσῃ ἕνα μέρος τοῦ κακοῦ. Εἰς τὸ Κράτος ἀπόκειται νὰ τὸ συμπληρώσῃ. Μιὰ εὐρυτέρα ἀντίληψις πρέπει νὰ πρυτανεύσῃ ὅσον ἀφορᾷ τὴν μισθοδοσίαν καὶ τὴν εὐλοπῇ ἐμφάνισιν τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς. Μόνον ἔτσι θὰ ἀποδοθῇ ὅλο τὸ παλαιὸν καὶ τόσον γνῶριμον εἰς ὅλους

Ὁ ἡρωϊκὸς Ἐνωμοτάρχης ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΟΙΝΙΩΤΗΣ ἐκτελεσθεὶς εἰς Πολύδροσον ἀπὸ τὸν «Ἑλὰς» κατὰ τὸ κίνημα.

μας ἔκτεινο σφρῖγος εἰς τὸ πολῦτατον τοῦτο Σῶτα τῶν Ἰθνηκῶν
μας δυνάμεων καὶ θὰ τὸ ἀποκαταστήσῃ πανηγυρικῶς, εἰς ταπειν
ματικά του καθήκοντα καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ λαοῦ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Ἡ δράσις τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὸν
Ἑλληνοῖταλικὸν πόλεμον.

Κατὰ τὴν μεγάλην ἐτοιμοῖαν τῆς Ἀιβινίας ἡ Χωροφυλακὴ
ἔπαιξε σπουδαιότατον ρόλον, καλύπτουσα μὲ τὴν περίφημον παιδ
Στρατονομίαν της, τὰ μετόπισθεν τοῦ προελαύνοντος ἔθνικοῦ
μας στρατοῦ, τοῦ ὁποίου ἦτο τρόπον τινὰ ἡ ὀπισθοφυλακὴ. Δὲν
ὑπῆρξε δὲ ἀπλῶς παράγων τάξεως, ἀλλὰ ὑπεβοήθησε καὶ στρα
τιωτικῶς τὸ ἔργον τῶν μαχομένων, ἀντικαθιστῶσα εἰς πολλὰς
περιπτώσεις αὐτούς. Αἱ συγκροτηθεῖσαι δύο Ἀνώτεραι Διοικήσεις
Κορυθαῖς καὶ Ἀργυροκάστρου προσέφερον ἀνεκτιμήτους ὑπηρε
σίας κατὰ τὴν προέλασιν τοῦ Ἑθνικοῦ μας Στρατοῦ. Ἡ συμπε
ριφορὰ τῆς εἰς τὰ καταληφθέντα τότε ἐδρίφη ὑπῆρξε παραδειγμα
τική, μὴ δυναμένη κατ' οὐδὲν νὰ παραβληθῇ πρὸς τὰ παρεμφερεῖ
σώματα ἀσφαλείας, τὰ ὁποῖα συνώδευσαν ἄλλους στρατοὺς καὶ τὰ
ὁποῖα τόσον καλὰ ἐγνωρίσαμεν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες κατὰ τὴν φρι
κτὴν περίοδον τῆς δουλείας. Οὔτε εἰς ἔκτελέσεις, εἰς διώξεις καὶ
διαρπαγὰς, οὔτε εἰς μπλόκα ἀπὸ τὰ μακρὰ τῇ λήξει συστήματα
ποὺ ἐγνώρισεν ὁ ἀτυχὴς τόπος μας **προέβη ἡ Ἑθνικὴ μας Χω
ροφυλακὴ**. Ἀπεναντίας ὑπῆρξεν ὁ στοργικὸς προσιάτης τῆς ζωῆς,
τιμῆς καὶ περιουσίας τῶν ἀπελευθερουμένων πληθυσμῶν, ἀδια
κρίτως φυλῆς καὶ θρησκευματος καὶ φορεῦς πολιτισμοῦ εἰς τὰς
δυσβάτους καὶ εἰς πρωτόγονον ἐν γένει κατάστασιν εὕρισκομένας

Ιστορικὰς παραδόσεις της.
ἀειρείαν παραδειγμάτων
τοίαν ἐπέδειξαν οἱ ἀξιωμα-

ωμοτάρχης ΠΑΝ. ΦΙΛΙΠΠΑ-
ΠΙΟΥΛΟΣ, ἔφονεύθη μαχόμε-
ῆρωϊκῶς εἰς Ἀρχηγεῖον Χω-
ροφυλακῆς κατὰ τὸ κίνημα.

υνόρων τῆς Πατρίδος καὶ
ίνων τῆς χώρας, εἰς τὰ
γάρων κομιταιζήδων καὶ
ίδουσα ἀληθεῖς μάχας καὶ
εκρούς ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς

ἦν Κρήτην.

Χωροφυλακῆς μετὰ τὴν
καὶ τῆς ἀπὸ ἀέρος ἀπο-
λεξιπρωτιστῶν προκύπτουν

καὶ τὰ ἑξῆς στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα, λόγῳ τῆς σοβαρᾶς πηγῆς ἀπὸ τὴν ὁποῖαν τὰ ἀρυνόμεθα, ἀποτελοῦν ντοκουμέντα ἀδιάψευστα. Τὰ στοιχεῖα αὐτά, περιέχονται εἰς ἐπίσημα ἔγγραφα τῶν τότε Πρωθυπουργοῦ Ἑμ. Τσουδεροῦ, Ὑπουργοῦ Ἑσωτερικῶν καὶ Ἀσφαλείας Σ. Δημητριάδη καὶ τοῦ Ταγματάρχου τῆς Χωροφυλακῆς Δημητρίου Μιχαλοπούλου, οἱ δὲ τοιοῦτοι ἀναγνωρίζοντες τὴν ἡρωϊκὴν ἡρώϊον τῆς Χωροφυλακῆς, δι' ἔγγράφων τῶν προτείνουν τὴν ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ προαγωγὴν ὅλων τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν αὐτῆς. Ὁ τελευταῖος οὗτος εὐρεθεὶς ἐπὶ κεραιᾶς τμημάτων τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὴν ἀπὸ ἀέρος ἐπιδρομὴν τῶν Γερμανῶν εἰς Ριθυμνον καὶ λαβὼν μέρος εἰς τὴν μάχην ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῆς σεμνότητος καὶ τοῦ ἐξαιρετικοῦ ἥθους του, ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τοὺς πλέον ἐγκύρους μάρτυρας.

Ἴδου ἓν γενικαῖς γραμμαῖς τὸ ἱστορικὸν τῆς δράσεως τῆς Χωροφυλακῆς μας εἰς τὴν Κρήτην: Ὅταν κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1941 ὁ Ἑλληνικὸς Στρατὸς ὑποκύνει εἰς τὰς σιδηροδρομικοὺς Μεραρχίας τοῦ Χίτλερ ἠναγκάσθη νὰ καταθέσῃ τὰ ὅπλα καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κιβέρνησις μετέφερε τὴν ἔδραν τῆς εἰς τὴν Κρήτην, δύναντις Χωροφυλακῆς ἐξ ἐνὸς τάγματος δοκίμων Χωροφυλάκων τῆς Σχολῆς Χωροφυλακῆς Ρεθύμνου, μὲ Διοικητὴν τὸν Ἀντισυνταγματάρχην τῆς Χωροφυλακῆς Ἰάκωβον Χανιώτην, ἓναν ἀγνὸν πατριώτην καὶ μὲ βοηθοὺς του ὑπερόχους ἀξιωματικούς τῆς Χωροφυλακῆς, ὡς ὁ ἀείμνηστος Τσοιᾶκος, ὁ Ταγματάρχης Δ. Μιχαλόπουλος κ. ἄ. ἀπεφάσισε, κατόπιν συνεννοήσεως καὶ μὲ τὴν Κιβέρνησιν καὶ τὸν Ἀγγλον Στρατιωτικὸν Διοικητὴν νὰ προβάλῃ τὴν ἐστίατην ἀνίστοσιν εἰς τὸν ἐχθρὸν εἰς τὸ ἀκροῖον ἐκεῖνο τμήμα τῆς Πατρίδος μας. Ὁρίσθησαν ἔτσι αἱ θέσεις μάχης τῶν μαθητῶν Χωροφυλάκων, οἱ ὁποῖοι, καίτοι τελείως ἀπειροπόλεμοι, προέβησαν εἰς θαυμασίας ἐξορμήσεις ἐναντίον τοῦ ἀπὸ ἀέρος ἐχθροῦ (4.000 θαυμασίως ἐξοπλισμένων ὀλεξίπτωτιστῶν) τὸν ὁποῖον κυριολεκτικὰ ἀπεδεκάτισαν. Πάντως οἱ Γερμανοὶ εἶχον ἐξαπολύσει χάλυζαν πυρὸς μὲ τὰ πλέον σύγχρονα

πολεμικά μέσα και επέφεραν ἄρκετὸς ἀπωλείας εἰς τοὺς ἡρωϊκοὺς μαχητὰς μας, πλὴν δὲν κατώρθωσαν νὰ κάμψουν τὸ ἠθικόν των καὶ νὰ μειώσουν τὸ πολεμικόν των μένος. Ὅλος τοῦναντίον μά-
λισται. Τὰ ἡρωϊκὰ παιδιὰ τῆς Χωροφυλακῆς, μὲ τὸ ἀφθαστον πνεῦμα αὐτοθυσίας των, ἐπέτυ-
χον ὅτι μόνον νὰ ἀναχαιτίσουν τὸν ἐχθρὸν, ἀλλὰ καὶ ἀπώθησαν αὐτὸν μέχρι τῶν βυσικῶν θέσεων ἐξορμήσεώς του.

Οὕτε δὲ ὁ ἐπακολουθήσας ἀπὸ ἀέρος φοβερὸς βομβαρδισμὸς τῆς πόλεως Ρεθύμνης, ὅπου ὁ τόπος τῶν μαχῶν, ἐπέτυχε νὰ κάμψη τὸ ἠθικόν τῶν γενναίων χωροφυλάκων, τὴν δρᾶκα αὐτὴν τῶν πατριωτῶν, οἱ ὅποιοι ἐπέ-
φεραν τρομακτικὰς ἀπωλείας εἰς τὸν ἐχθρὸν, σιλλαβόντες καὶ πολ-
λοὺς αἰχμαλώτους.

Πάντως, ὁ ἄνισος ἀγὼν ἐσυ-
νεχίζετο ἐπὶ δεκαήμερον. Ἦτο κυριολεκτικὰ μάχη Δαυὶδ πρὸς Γολιάθ, ἀπετέλεσε δὲ μιὰ ἀληθι-
νὴν ἐποποιΐαν τῶν ἡρωϊκῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὀπλιτῶν τῆς Χω-
ροφυλακῆς. ἀπολήξασα εἰς τὴν περιφανεστέραν ἑλληνικὴν Νίκην. Παρ' ὅτι δὲ τὰ φυσίγγιά των εἶχον ἐλαττωθῇ ἐπικινδύνως, οὗτοι ἐξηκολούθουν πολιορκοῦντες τὸν ἐπιδρομέα, ὁ ὅποιος εἶχεν ὀχυ-
ρωθῇ εἰς τὸ Νεκροταφεῖον «Ἁγίος Γεώργιος» ἀποδεκατισθεὶς ἐκ-
εἰ μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε ἀπὸ 4 000 ἀλεξιπτωτισταὶ νὰ ἀπο-
μείνουν μόνον περὶ τοὺς 180. Τὰ ἀφθαστα αὐτὰ καὶ ὁμολογου-
μένως ἀπίστευτα κατορθώματα τῆς Χωροφυλακῆς, γνωσθέντα εἰς τὴν Μεγαλόνησον προεκάλεσαν τὸν ἀνειφύλακτον θαυμασμόν

Ἀνθυπασπιστὴς ΙΩΑΝΝΗΣ
ΠΡΟΓΚΟΤΗΣ. Ἐφονεύθη τὴν
12-12-1944 εἰς τὰς φυλακάς «Ἀ-
βέρωφ» ὑπὸ τῶν ἐλασιτῶν.

τῶν κατοίκων καὶ ἀπέσπασαν τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ Ἑθνους.

Οὕτω εἶχον τὰ πράγματα, ὅτε οἱ Γερμανοί, ἐνήργησαν ἀποβάσεις κανονικὰς ἀπὸ ξηρᾶς ὀλοκλήρων τεθωρακισμένων Μεραρχιῶν αἱ ὁποῖαι ἀφίχθησαν ἐκ Χανίων καὶ Ἡρακλείου πολιορκήσαντες πανταχόθεν τὴν μικρὰν αὐτὴν ἑλληνικὴν δύναμιν καὶ βάλλοντες καταιγιστικῶς δι' ὅλων τῶν ὅπλων, ἐδέησε νὰ συλλάβουν τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ὀπλίτας τῆς Χωροφυλακῆς, τοὺς ὁποίους ὠδήγησαν εἰς στρατόπεδον συγκεντρώσεως. Ἀλλὰ τὰ πράγματα δὲν σταματοῦν ἕως ἐδῶ. Ὁ ἐχθρὸς φέρων βαρέως τὴν πανωλεθρίαν του, ἐννοοῦσε νὰ ἐκδικηθῇ, βάρβαρος αὐτός, κατὰ τὸν πλέον βάρβαρον τρόπον. Τὴν ἡρωϊκὴν δρᾶσιν τῆς Χωροφυλακῆς ἐχαρακτήρισεν ὡς παράβασιν τῶν διεθνῶν πολεμικῶν κανόνων, διὰ τὸν λόγον — κατὰ τὸν κατακτητὴν πάντοτε — ὅτι ἡ Χωροφυλακή, ὡς Σῶμα ἀσφαλείας, δὲν ἐδικαιούτο νὰ λάβῃ μέρος εἰς πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις. Ἔτσι, οἱ μάρτυρες αὐτοί, ἐπὶ 4 μνημον ἔζησαν τὴν ζωὴν τοῦ αἰχμαλώτου. Κατὰ τὸ διάστημα αὐτό, πολλοὶ ἀξιωματικοὶ καὶ ὀπλίται ἐτυφεκίσθησαν ὑπὸ τοῦ κατακτητοῦ, πλεῖστοι δὲ ὑπέστησαν τὰ τραγικώτερα μαρτύρια.

Ἡ δρᾶσις αὐτὴ τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὴν Κρήτην, ἀποτελεῖ ἀναμφισβητήτως μίαν τῶν ἐνδοξοτέρων σελίδων τῆς ἱστορίας της καὶ παρέχ-ι μὲ τὴν αὐτοθυσίαν τῶν παιδιῶν της τὰ πειθότρανὰ δείγματα πατριωτισμοῦ, προσφέρεται δὲ ὡς ἓνα μοναδικὸν λαμπρὸν παράδειγμα εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς.

Ἡμεῖς, γράφοντες τὰς ὀλίγας αὐτὰς γραμμάς, αἰσθανόμεθα ἄφατον συγκίνησιν καὶ πραγματικὴν ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν διὰ τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς, τὸ ὁποῖον πάντοτε προσεφέρθη ὀλοκαύτωμα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

κατὰ τὴν Κατοχήν.

τῆς ἐπιδρομῆς τῶν Γερμανοὶ
ὁκλήρον τὸ Ἑλληνικὸν ἦν

οροφύλαξ ΕΠΑΜΕΙΝ. ΚΟΥ
ΕΛΗΣ. Ἐφονεύθη ἐν Καλάμα
ὑπὸ τῶν ἑλασιτῶν τὸ 1944.

μέτρων τῶν στρατιωτικῶν
ἐν δραστηριότητα καὶ ἐπέ
διασαλευθεῖσαν τάξιν καθ'
ἡμετέρα δὲν συνετελέσθη ἀνεί
ακῆς ἔπρσαν εἰς συμπλοκά
οιούς.

ἡ δὲν περιορίσθη εἰς τὰ

καθαρῶς ἀστυνομικά της καθήκοντα. Ἐξεδηλώθη πατριωτικώτατα καὶ εἰς ἄλλα πεδία δράσεως, τὰ ὅποια σκοπίμως θέλουν νὰ ἀγνοοῦν οἱ κολοθεληταί της. Καὶ θὰ ἀναφερθῶμεν πάλιν εἰς τὴν ἐκθεσιν τοῦ Ἀρχηγείου της : «Οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς, εὐρισκόμενοι κατ' ἀνάγκην, λόγῳ τῆς φύσεως τῶν καθηκόντων των, εἰς ἐπαφὴν μὲ τὰς ἀρχὰς Κατοχῆς, πολλοὺς ἐκ τῶν καταδιωκομένων παρ' αὐτῶν Ἑλλήνων ἐφυγάδευσαν ἢ ἀπέκρυψαν, δι' ἄλλους δὲ ἐπέτυχον διὰ τῆς ἐπεμβάσεώς των νὰ ἀναιρέσουν τὰ κατεχόμενα παρὰ τούτων στοιχεῖα καὶ νὰ προλάβουν τὴν παραπομπὴν των εἰς τὰ Στρατοδικεῖα ἢ τὴν συγκέντρωσίν των εἰς Στρατόπεδα ἐνταῦθα ἢ ἐν ἄλλοδαπῇ. Ἀλλὰ καὶ κατασκοπεῖαν εἰς εὐρυτάτην κλίμακα ἐνήργουν εἰς βάρος τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἐνεργῶς συμμετέσχον ἢ ἐπροστάτευαν τὰς συσταθείσας διαρκούσης τῆς Κατοχῆς ἐθνικὰς ὁργανώσεις. Ἡ τοιαύτη ὁμῶς ἰστάσις τῆς Χωροφυλακῆς κατέστησεν αὐτὴν ὑποπτον εἰς τὰς ἀρχὰς Κατοχῆς καὶ ἰδίᾳ τὰς Ἱταλικὰς. Μὴ θέλουσαι αὗται νὰ προβοῦν ἀμείσως εἰς τὴν διάλυσίν της κατέφυγον εἰς μέσα καὶ μεθόδους, αἵτινες θὰ ἐπέφερον ἀσφαλῶς εἰς τὸ ἐγγὺς μέλλον τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο. Οὕτω εἰς τινὰ διαμερίσματα ἀφώπλισον τὴν Χωροφυλακὴν ἐξ ὀλοκλήρου εἰς ἄλλα περιώρισαν τὴν κυκλοφορίαν της μόνον καθ' ὥρας ἐπετρέπετο αὕτη καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας πολίτας, καθ' ἕλπεσαν δὲ τὴν χώραν περιώρισαν τὰ φυσίγγια, ἅτινα ἕλαστος ὀπλίτης ἠδύνατο νὰ φέρῃ, μόνον εἰς δέκα (10). Πλεῖστοι ἀξιωματικοὶ καὶ ὀπλίται ἀπεστρατεύθησαν ἢ ἀπελύθησαν τῶν τάξεων, ἀξιῶσαι τῶν ἀρχῶν Κατοχῆς, ἄλλοι παρεπέμφθησαν εἰς Στρατοδικεῖα καὶ ἄλλοι συνελήφθησαν καὶ περιορίσθησαν εἰς φυλακὰς ἢ Στρατόπεδα. Εἰς 70 ἀνέρχονται οἱ ἀποστρατευθέντες ἀξιωματικοὶ τῆς Χωροφυλακῆς αἰτήσαι τῶν ἀρχῶν Κατοχῆς, εἰς 27 οἱ συλληφθέντες καὶ μετὰφερόμενοι εἰς Στρατόπεδα ἐν Ἱταλίᾳ, εἰς μίαν δὲ δεκάδα οἱ καταδικασθέντες ὑπὸ Στρατοδικείων εἰς θάνατον ἐπὶ κατασκοπεῖα καὶ ἐκτελεσθέντες. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὀπλιτῶν Χωροφυλακῆς τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν εἶναι πολλαπλάσιος.

Δὲν εἰργάσθη ὁμως μόνον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἡ Χωροφυλακὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς. Προσέφερε πολλὰς καὶ σοβαρὰς ὑπηρεσίας καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν συμμάχων. «Πολλοὶ ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται τῆς Χωροφυλακῆς, καταδικασθέντες ὑπὸ τῶν ἀρχῶν Κατοχῆς, ἢ κατασιάντες ὑποπτοὶ εἰς αὐτὰς ἢ εὐρεθέντες πρὸ ἀπαράδεκτων ἀξιώσεων ἢ εἰδικῶν συνθηκῶν, ὥς οἱ τῆς νήσου Σάμου, ἦτις, ἐλευθερωθεῖσα μετὰ τὴν συνθηκολόγησιν τῆς Ἰταλίας, κατεκτιήθη εἶτα καὶ αὐτὴς ὑπὸ τῶν Γερμανῶν, διέφυγον εἰς Αἴγυπτον καὶ κατετάχθησαν εἰς τὸν ἐκεῖ ὁργανωθέντα Ἑλληνικὸν στρατὸν.

Πολλοὶ ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἐτοποθετήθησαν εἰς τὸν Ἰερὸν Λόχον καὶ ἐκ τῶν ὁπλιτῶν τῆς εἰς τὰς συγκροτηθείσας Ἑλληνικὰς Ταξιαρχίας. Οἱ εἰς τὴν III Ὀρεινὴν Ταξιαρχίαν το-

ποθετηθέντες ὁπλῖται τῆς Χωροφυλακῆς, ἐπολέμησαν ἐν Ἰταλίᾳ μὲ ἡρωϊσμόν καὶ αὐτοθυσίαν καὶ προὔκάλεσαν τὸν θαυμασμὸν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τοῦ διοικητοῦ των. Ἄξιον ἰδιαιτέρας μνεῖας γεγονὸς εἶναι ὅτι εἰς τὰ κινήματα ἐν Αἰγύπτῳ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς οὐδεμίαν ἔσχον ἀνάμειξιν συμμετοχῇ. Ἐπίσης ἀξιωσημεῖωτον γεγονὸς εἶναι ἡ ἐν Αἰγύπτῳ συγκρότησις τοῦ μηχανοκινήτου Τάγματος χωροφυλακῆς, τὸ ὁποῖον διὰ τὴν πλήρη ὁργάνωσιν καὶ ἀρτίαν ἐκπαίδεισίν του, ἀπέσπασε τὰ συγχαρητήρια ἡμετέρων καὶ ξένων στρατιωτικῶν.

Χωροφύλαξ ΚΩΝ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑΚΗΣ. Ἐξετελέσθη παρὰ τῶν Γερμανῶν εἰς Θεσσαλονίκην τὴν 10-9-1944.

Ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς χώρας εὔρε τὴν Χωροφυλακὴν περιορισμένην μόνον εἰς τὰ ἀστικὰ κέντρα. Ὅλη ἡ δύναμις ἡ εὐρεθεῖσα ἐκτὸς τῆς περιοχῆς τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτεύουσας ἀφωπλίσθη καὶ περιορίσθη ἐντολῇ ἢ ἀνοχῇ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Κυβερνήσεως, ἢ ἐξωντώθη ὑπὸ τῶν ἀνταρτικῶν δυνάμεων τοῦ Ε.Α.Μ. καὶ διέρρηξε. Παρέμεινεν μόνον ἀκεραία ἡ δύναμις τῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ περιχώρων, ἣτις καὶ ἐχρησιμοποιήθη ἀποτελεσματικῶς ὑπὸ τοῦ Στρατιωτικοῦ Διοικητοῦ Ἀττικῆς εἰς τὰς διαφόρους φρουράς, τόσον κατὰ τὴν μετοβατικὴν περίοδον ὅσο καὶ τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ κατακτητοῦ μέχρι τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς Ἑθνικῆς κυβερνήσεως, ὅσον καὶ μετέπειτα. Ἡ δύναμις οὕτως ἦτο ἀτελέσιστα ἐξωπλισμένη. Μέγα μέρος τῶν ἀνδρῶν τῆς ἐστειροῦτο ὅλων. Οἱ ὑπόλοιποι ἦσαν ὀπλισμένοι μὲ παντοδαπὰ τυφέκια, ἰδίως Ἰταλικοῦ τύπου, μὲ περιορισμένον ἀριθμὸν φυσιγγίων. Ἀπασαὶ αἱ ὑπηρεσίαι τῆς Χωροφυλακῆς ἐστεροῦντο βιρῶν ὅλων. Ἡ Πρωθυπουργικὴ δήλωσις ὅτι ἡ Χωροφυλακὴ εἶχεν ὑποστῇ «βιρεῖαν ἡθικὴν κρίσιν», ὃ ἀποφασισθεὶς ἀφοπλισμός τῆς καὶ ἡ συζητουμένη ὀλοσχερὴς διάλυσίς τῆς, εἶχον σοβαρότατον ἀντίκτυπον ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ τῶν ἀνδρῶν. Ἡ Χωροφυλακὴ ἔβλεπε μὲ πικρίαν νὰ ποραγνωρίζονται αἱ ὑπηρεσίαι τῆς καὶ ἐδοκίμαζε τὴν πλεον σκληρὰν ἀπογοήτευσιν.

Εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολήν.

Θὰ ἦτο ἐνδιαφέρον νὰ γνωσθῇ τὸ ἱστορικὸν τῆς δράσεως τῶν εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολήν καταφυγόντων ἀξιωματικῶν καὶ δολιτῶν τῆς Χωροφυλακῆς.

Διαρκούσης τῆς Κατοχῆς, 1000 περίπου ἀξιωματικοὶ καὶ δολῖται τῆς χωροφυλακῆς, διὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν δουλείαν καὶ νὰ προσφέρουν τὰς πολυτίμους δυνάμεις των εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς συμμαχικῆς ὑποθέσεως, κατόπιν μυρίων κινδύνων καὶ περι-

αποῦν εἰς Αἴγυπτον καὶ ν
ης Ἀνατολῆς.
τῆς κατατάξεώς των, οἱ ἄν

Πενωμοτάρχης ΑΛΕΞ. ΠΥΛΛΙΝΟΣ ἐκ Προστοβίτσας Παρῶν. Συνελήφθη καὶ ἐξετελέσθη παρ' ἀναρχικῶν.

τῆς Μέσης Ἀνατολῆς κατὰ
ῶ 1944, διέλυσαν τὸν ἑλλη-
σαν εἰς τὴν συνείδησιν τῶν

τοῦτο : Ὅτι εἰς τὰς δια-
κὰς διὰ τὸ ἔθνος ἐνεργείας,
τῆς χωροφυλακῆς μετέσχεν,
ε. Ἀπεναντίας πάντες ἀντε-
διὰ νὰ θεωρηθοῦν φεῖ ὥς...
γνῶς ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν

Τσουδεροῦ. Τῆς δλοσχεροῦς ταύτης διαλύσεως τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἀπετέλεσεν ἐξαίρεσιν μόνον ὁ Ἱερὸς Λόχος εἰς τὸν ὁποῖον κατὰ πλειοψηφίαν ὑπηρετοῦν παιδιὰ τῆς Χωροφυλακῆς.

Ἀλλὰ τὰ μαρτύρια τῶν ἀνθρώπων αἰτῶν δὲν σταματοῦν ἕως ἔδῳ. Μετὰ τὸ κίνημα τοῦ Μαρτίου 1943, πολλοὶ ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς συνελήφθησαν ἀπὸ τὸν μόλις ἀναλυβόντα Ὑπουργὸν Στρατιωτικῶν Βύρωνα Καραπαναγιώτην καὶ ἀπεστάλησαν ἐξορίαν εἰς τὸ Σουδάν καὶ πάλιν ὡς ἀντιδραστικοί.

Ἐδέησε δὲ νὰ ἀναλάβῃ τὴν Κυβέρνησιν ὁ κ. Παπανδρέου διὰ νὰ ἀνακληθοῦν οἱ ἐκτοπιοθέντες κατόπιν ἐξορίας ἐνὸς καὶ πλέον ἔτους.

Μετὰ τὴν ἀνοδὸν εἰς τὴν Ἀρχὴν τοῦ Παπανδρέου προέκυψεν ἡ ἀνάγκη ἀμέσου ἀνασυγκροτήσεως τῶν ἐθνικῶν μας δυνάμεων καὶ διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τρωθείσης ἑλληνικῆς τιμῆς, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν δημιουργίαν ἱκανῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως, ἣτις θὰ ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιηθῇ ἐν Ἑλλάδι ἐν καιρῷ τῷ δέοντι. Τότε ἀμέσως ἡ σκέψις τῶν ἀρμοδίων ἐστράφη πρὸς τοὺς διεσπαρμένους ἀνδρας τῆς Χωροφυλακῆς. Πράγματι, διετάχθη ἡ συγκέντρωσις αὐτῶν εἰς ὠρισμένον σημεῖον καὶ ἀπεφασίσθη ἡ σύστασις εἰδικῆς μονάδος ἀποτελεσθείσης ἐξ ἀνδρῶν προερχομένων ἀποκλειστικῶς ἐκ τῶν κόλπων τῆς Χωροφυλακῆς.

Ἡ οὕτω σχηματισθεῖσα ὁμὰς ἀπερρόφησε περὶ τοὺς 600 ὀπλίτας λαβούσα τὸ ὄνομα: «11ον Ἑλληνικὸν Τάγμα Χωροφυλακῆς», μὲ ἔδραν τὸ στρατόπεδον «Τζενιῖφα», κείμενον μεταξὺ τῶν πόλεων Ἰσμαηλίας καὶ Σουέξ καὶ ἀπέχον 50 χιλιόμετρα ἐξ ἑκατέρας ἐξ αὐτῶν.

Τὴν μονάδα αὐτὴν ἡ ὁποία σημειώνει σταθμὸν εἰς τὴν ἱστορίαν ἀσφαλείας τοῦ τόπου καὶ ἀποτελεῖ καύχημα διὰ τὸ Σῶμα, ἀπῆρτισαν, πλὴν τῶν εἰς Σουδάν ἐξορισθέντων καὶ ἀνδρες ἐκ διαφόρων Φρουρῶν τῆς Αἰγύπτου, τῆς Παλαιστίνης, τῆς Συρίας καὶ τοῦ Λιβάνου.

Διοικητής τοῦ «11ου Ἑλληνικοῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς», ἐποθετήθη ὁ διαφυγὼν εἰς Μέσσην Ἀνατολὴν Ἀντισυνταγματάρχης τῆς Χωροφυλακῆς κ. Κώστας Κινινῆς, ἀξιωματικὸς ἀνὼτερος, ὃχι μόνον λόγῳ βαθμοῦ, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῶν πολλῶν καὶ ἀνεκτιμήτων ἀρετῶν του. Ἀποτελεῖ, κατὰ τὴν ἀνεπιφύλακτον ὁμολογίαν πάντων τῶν συναδέλφων του, πρότυπον ἀξιωματικοῦ εἰς μόρφωσιν, χαρακτῆρα, ἦθος καὶ ψυχὴν. Εἶναι, θὰ ἐλέγομεν, ὁ ἰδεώδης ἄνθρωπος καὶ ἀξιωματικὸς. Ἡ δρᾶσις του ἐθνικωτάτη, δι' αὐτὸ καὶ ἐπέσυρε κατὰ τὴν κατοχὴν τὴν μῆνιν τῶν κατακτητῶν, οἱ ὅποιοι τὸν κατεδίωξαν, τραυματίσαντες μάλιστα αὐτὸν σοβαρῶς. Ἡ διαφυγὴ του εἰς Μέσσην Ἀνατολὴν ἀποτελεῖ εὐτύχημα διὰ τὴν Χωροφυλακὴν καὶ τὴν Πατρίδα, διότι αἱ ὑπηρεσίαι τὰς ὁποίας ἐξηκολούθησε προσφέρων ἐκεῖ εἰς τὴν ὁργάνωσιν ἰδίως τοῦ «11ου Ἑλληνικοῦ Τάγματος», ὑπῆρξαν ὄντως μεγάλαι καὶ πολύτιμοι.

Ἀνθυπομοίραρχος ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΚΑΤΣΑΝΗΣ. Ἐπεσεν ἡρωϊκῶς μαχόμενος ἐναντίον τῶν Γερμανῶν εἰς Κρήτην τὴν 22-5-41.

Ἡὐτυχήσαμεν νὰ γνωρίσωμεν τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν μὲ τὸν ἀδαμάντινον χαρακτῆρα, τὴν ἐξαιρετικὴν σεμνότητα καὶ τὴν ἀπειρον μετριοφροσύνην κατὰ τὰ διάφορα στάδια τῆς ὑπηρεσιακῆς του δράσεως ἐν Βορείῳ Ἑλλάδι, ἄλλοτε εἰς τὰς Σέρρας καὶ ἄλλοτε εἰς τὴν Μακεδονικὴν πρωτεύουσιν. Καὶ ἡ δρᾶσις του αὐτῇ, ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ὑπῆρξε πλουσιωτάτη.

Σήμερον, οἱ ὑπηρετήσαντες ὑπὸ τὰς διαταγὰς του ἀξιωμα-

τικοὶ ἐκφράζονται μὲ ἓνα ἀπερίγραφτον θαυμασμὸν καὶ ἀληθινὴν λατρείαν περὶ τοῦ προΐσταμένου των.

Διὰ τὴν ἐπιβολὴν τὴν ὁποίαν ἐξασκεῖ λέγεται καὶ τοῦτο: «ἀρκεῖ ἓνα βλέμμα τοῦ κ. Κινινῆ πρὸς οἷονδῆποτε ἀξιωματικὸν ἢ ὀπλίτην διὰ νὰ ἀνακληθῇ εἰς τὴν τάξιν καὶ ὁ πλεόν ἐλλειμματίας ἀπέναντι τῶν καθηκόντων του».

Ἡ ἐκπαίδεισις τῶν ἀνδρῶν τοῦ «11ου Τάγματος» εἰς τὴν νέαν τακτικὴν τοῦ πολέμου συνετελέσθη ἐντὸς βραχείως χρονικοῦ διαστήματος, χάρις εἰς τὴν λαμπρὰν καθοδήγησιν τῶν Ἀγγλων, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀξιέπαινον ἀντίληψιν τῶν ἀνδρῶν τῆς χωροφυλακῆς. Οὕτω, οἱ ἄνδρες αὐτοὶ ἡσκήθησαν τελείως θεωρητικῶς, ἀλλὰ καὶ πρακτικῶς εἰς τὴν χρῆσιν αὐτομάτων ὅπλων, ὀπλοπολυβόλων, ὀλμων, χειροβομβίδων κλπ. Εἰδικὰ τμήματα ἐξεπαιδεύθησαν εἰς τὰ μέσα μεταβιβάσεως (Μίρς, αὐρόματο τηλέφωνο κλπ.) καὶ ἄλλα ὡς ὁδηγοὶ δικύκλων καὶ αὐτοκινήτων, ἄλλα δὲ πάλιν ἐξεπαιδεύθησαν εἰς τὰ καθήκοντα τῆς στρατιωτικῆς ἀστυνομίας.

Εἰδικὴ ἐκπαίδεισις ὁλοκλήρου τοῦ Τάγματος ἔλαβε χώραν εἰς τὸν ἀγῶνα ἐντὸς κατωκημέων χώρων. Ἐπίσης ἐδιδάχθησαν παρ' Ἀγγλων εἰδικῶν τὴν αὐτάμυναν (ἰαπωνικὴν πάλιν).

Μετὰ τὴν γενικὴν ταύτην ἐκπαίδεισιν τῶν ἀνδρῶν τοῦ Τάγματος ἐξελέγησαν ἐξ αὐτοῦ 123 ἄνδρες, οἵτινες ἀπετέλεσαν τὴν συγκροτηθεῖσαν ἑλαφρὰν τεθωρακισμένην «Ἰλὴν ἀναγνωρίσεως». Τὸ τμήμα τοῦτο μετεκλήθη εἰς Κάϊρον ὅπου ἐπὶ δίμηνον ἐξεπαιδεύθη εἰς εἰδικὴν Ἀγγλικὴν Σχολὴν εἰς τὴν χρῆσιν τεθωρακισμένων μέσων κινήσεως. Ἡ Διοίκησις τῆς τεθωρακισμένης ταύτης Ἰλῆς ἀνετέθη εἰς τὸν Ταγματάρχην τῆς Χωροφυλακῆς Γεώργιον Καρδαμίτην καὶ μὲ ὑποδιοικητὴν τὸν Μοίραρχον Γ. Καστανάκην.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐν γένει ἐκπαιδευτικῆς περιόδου τοῦ 11ου Ἑλληνικοῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς, ὁ Διοικητὴς ἐδέχθη πλεῖστα ὅσα συγχαρητήρια ἀνωτέρων Ἀγγλων ἀξιωματικῶν καθὼς καὶ ἡμετέρων διὰ τὴν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἀριτίαν ἐκπαί-

δευσίν των, τὴν τάξιν καὶ πειθαρχίαν τῶν ἀνδρῶν καὶ τὴν ἐν γένει παράστασίν των.

Μετὰ τὴν ἀπειλευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος, τὸ Τάγμα τοῦτο μετεκινήθη πρὸς Ἀλεξάνδρειαν, δρόθεν ἐπεβιβάσθη ἐπὶ γαλλικοῦ ὑπερωκεανείου διὰ Πειραιᾶ. Ἡ ἀρχικὴ ἀπόφασις ἦτο τὸ Τάγμα νὰ φθάσῃ εἰς Ἀθήνας διὰ νὰ ἀποτελέσῃ τὸν πυρῆνα τῶν ἀναδιοργανουμένων δυνάμεων ἀσφαλείας τῆς χώρας. Ἦτο ὅμως ἡ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν συνεζητεῖτο ὁ ἀφοπλισμὸς τοῦ Ε.Λ.Α.Σ. Οἱ ἐν τῇ Κυβερνήσει ὑπουργοὶ τῆς ἀριστερᾶς διευτύλωνον τὴν αἰτοσίαν ὅτι ἐκ παραλλήλου θὰ ἔπρεπε νὰ ἀφοπλισθοῦν καὶ ὅλαι αἱ ἄλλαι ἔνοπλοι δυνάμεις τῆς χώρας, ὡς ἐθελοντικά. Ἐδημιουργήθη ἔτσι ὁλόκληρον ζήτημα μὲ ἀποτέλεσμα, διὰ λόγους ἐσωτερικῆς σκοπιμότητος νὰ λάβῃ τότε ἡ Κυβέρνησις τὴν ἀπόφασιν τῆς μεταθέσεως τοῦ Ταγματος διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν διάλυσίν του. Οὕτω τὸ Τάγμα ἀφοῦ ἐπὶ τετραήμερον ἀπεμονώθη τελείως ἐπὶ τοῦ ἀγγλικοῦ πολεμικοῦ «Πρίγκηψ Δαυΐ» εἰς τὸν ὄρμον Κερατσινίου, ἀπεστάλη εἰς Ἡπειρον, ἥτις κατήχето τότε παρὰ τῶν ὁμάδων ἀνταρτῶν τοῦ Στρατηγοῦ Ζέρβα.

Ἡ ἐνέργεια αὕτη τῆς τότε Κυβερνήσεως, ἀνεξαρτήτως τῶν λόγων οἱ ὅποιοι τὴν ὥθησαν εἰς αὐτήν, ἀπεγοήτευσεν ὥς ἦτο ἐπόμενονον τὰ φιλότιμα καὶ ἡρωϊκὰ αὐτὰ παιδιὰ πού ἀντὶ τῶν θαφνῶν καὶ τῆς ὑποδοχῆς πού ἐπερίμεναν ἐπιστρέφοντα εἰς τὴν πατρῶαν γῆν, εὖρον σχεδὸν τὴν καταφρόνησιν καὶ τὴν ἀστορ-

Ἀνθυπασπιστὴς ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ. Συνελήφθη ὑπὸ τῶν ἐλασιτῶν καὶ ἐξετελέσθη εἰς Ἀχαΐαν τὴν 1-3-1944.

γίαν, κατὰ τὰ φαινόμενα τοῦλάχιστον, τῶν συμπατριωτῶν των. Ὑπέστησαν ὁμως καρτερικῶς τὴν τύχην των, πειθαρχοῦντες ἀπολύτως εἰς τὰ κελεύσματα τῆς Πατρίδος, ὅση καὶ ἂν ἦτο ἡ πικρία τὴν ὁποίαν ἐδοκίμαζον.

Τὴν 25ην Νοεμβρίου 1944 τὸ «11ον Ἑλληνικὸν Τάγμα» ἀπεβ. βάζετο εἰς Πρέβεζαν. Ἡ ὑποδοχὴ ποὺ τοῦ ἐπεφύλαξεν ὁ πληθυσμὸς τῆς πόλεως ὑπῆρξε μιὰ ἀποζημίωσις διὰ τὴν περιπέτειάν του τοῦ Πειραιῶς.

Εἰς Ἡπειρον, ἡ δύναμις αὐτὴ παρέμεινεν ἐπὶ 32 ἡμέρας, ποικιλοτρόπως βοηθήσασα τὴν ἐκεῖ Χωροφυλακὴν εἰς τὴν ἐπιτήρησιν τῆς τάξεως. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐξεργηγνύετο τὸ κίνημα τοῦ Δεκεμβρίου. Τὸ 11ον Τάγμα, εὐρεθὲν πρὸ ὑπερτέρων δυνάμεων τοῦ Ε.Λ.Α.Σ. ἠναγκάσθη νὰ συμπυκνωθῇ εἰς Κέρκυραν ὁμοῦ μετὰ τοῦ στρατοῦ τοῦ Ζέρβα. Εἰς Κέρκυραν παρέμεινεν ἐπὶ τριήμερον μεταφερομένη κατ' ἐντολὴν τοῦ ἀγγλικοῦ Ἀρχηγείου δι' ἀγγλικοῦ μεταγωγικοῦ εἰς Τάραντα τῆς Ἰταλίας. Ἐκεῖθεν, μετὰ τὴν καταστολὴν τοῦ κινήματος καὶ συγκεκριμένως τὴν 10ην Ἰανουαρίου μετεφέρετο διὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀρματαγωγοῦ «Λῆμνος» εἰς Πόρον ὅπου παρέμεινεν ἐν ἐπιφυλακῇ ἐπὶ ἓνα μῆνα, ἀσκούμενον καὶ ἀναπαυόμενον.

Περὶ τὰ μέσα Φεβρουαρίου 1945 τὸ Τάγμα μετεκινήθη ἐκ Πόρου εἰς Κόρινθον καὶ ἐκεῖθεν μετὰ τρεῖς ἑβδομάδας εἰς Τρίπολιν ὅπου παρέμεινε σχεδὸν ἐπὶ τετράμηνον, ἐκτελοῦν ἀστυνομικὰ καθήκοντα. Καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα, τόσον εἰς τὴν Κόρινθον, ὅσον καὶ εἰς τὴν Ἀρκαδίαν τὸ Τάγμα προσέφερε πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἐμπέδωσιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας καὶ τάξεως ἰδίως μετὰ τὴν ὑπογραφήν τῆς συμφωνίας τῆς Βάρκιζας καὶ τὴν διάλυσιν τοῦ Ε.Λ.Α.Σ.

Εἶναι γνωστὸν ὑπὸ ποίας συνθήκας ἐτέλει τότε ἡ Χώρα κατεσιραμένη καὶ αἰμάσσουσα ἀπὸ τὰ τραύματα τῆς τετραετοῦς Κατοχῆς καὶ τοῦ ἐμφυλίου σπαραγμοῦ.

Ἀφοῦ ἐξετέλεσε μὲ ζῆλον καὶ αὐταπάρνησιν τὴν ἀποστολὴν

του εἰς τὴν Πελοπόννησον, τὸ 11ον Τάγμα μετεκινεῖτο τὴν 25ην Ἰουνίου 1945 εἰς Ἀθήνας, ὅπου καὶ διελύθη Κυβερνητικῇ ἀποφάσει, ληφθεῖσα τῇ συνεννοήσει μετὰ τῆς ἀγγλικῆς ὁργανωτικῆς ἀποστολῆς τῶν σωμάτων ασφαλείας. Οἱ ἄνδρες τοῦ ἐτέθησαν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ἀρχηγείου Χωροφυλακῆς, τὸ ὁποῖον τοὺς ἀτέσπασεν εἰς διαφόρους ὑπηρεσίας ἰδίως τῆς ὑπαίθρου.

Παραθέτομεν κατωτέρω πίνακα τῶν ἀξιωματικῶν ποὺ ἀπετέλεσαν τὰ στελέχη τοῦ 11ου Ταγματος, ἐκ τῶν πλέον ἐπιλέκτων ποὺ ἔχει νὰ ἐπιδείξη ἡ Ἑλληνικὴ Χωροφυλακή.

Ἀντ)ρχης Ψινάκης Δημ. (Ὑποδιοικητὴς τοῦ Ταγματος), Ταγ)χαι: Καρδαμύτης Γεώρ. Κουτσουρέλης Σοφοκλ. Μοίραρχοι: Παταριάς Ἀντ., Καστανάκης Γεώργ., Ἀντωνᾶκος Δημ., Ξανθάκης Γεώργιος, Σταυριανόπουλος Νικ., Σπηλιωτόπουλος Κων., Παναγιωτόπουλος Γεώρ., Κούρης Χ., Δαβλάκος Ἰωάν., Ἀνδριτσόπουλος Δημ., Παπαδόπουλος Δημ., Θεοδώρου Ἀντ., Πετράκος Μιχ., Λεκανέας Ἰωάν., Οἰκονομόπουλος Χρ., Παπαδόπουλος Ἡλίας, Τσακάρης Κων., Μαζαράκης Γεώρ., Γεωργακόπουλος Νικ., Σιδέρης Ἀναστ., Σιαρρὲς Γεώργ., Τραϊφόρος Βασ., Κατσάμπας Κων., Πνευματικὸς Δημ., Ράλλης Χρ., Ματθαίου Βασ., Ὑπομοίραρχοι: Ψαρρὸς Ἀναστ., Τσελέκης Παν., Παναγέας Γεώργιος, Μουσταῆς Ἰούλ., Δεμέστιχας Ἀντ., Κουτούπης Κυρ., Βουλέλης Παν., Πασσᾶς Γεώργ., Κατσούλης Δημ., Χριστόπουλος Ἰωάν., Δεδούσης Κων., Καρακασίλης Δημ., Ἀνθυ-

Χωροφύλαξ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΛΑΚΑΣ. Ἐξετελέσθη ἀπὸ τοὺς ἀναρχικοὺς κατὰ τὸ Δεκεμβριανὸν κίνημα εἰς τὴν «Οὐλέν».

πομοίραρχοι: Δούκας Κων., Μαλλινδρέτος Γεώρ., Βολοβίνη
Ἄντ., Βουιδούρης Παν., Φουρναράκος Μιχ., Ἀντωνίου Γεώργ.
Λακαφώσης Νικ., Σεγκουνᾶς Χρ., Σωτηρόπουλος Γεώργ.

Ὁ Ἱερὸς Λόχος.

Ἡ ἐμφάνις δὲ τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὸ προσκήνιον τοῦ συμμαχικοῦ ἀγῶνος δὲν περιορίσθη μόνον εἰς τὴν συγκρότησιν τοῦ 11ου Τάγματος περὶ τοῦ ὁποίου ἀναφέρομεν ἀνωτέρω.

Εἰς τὸν περίφημον Ἱερὸν Λόχον ὑπηρέτησαν ἐπίσης κατὰ διάφορα χρονικὰ διαστήματα ἐπίλεκτα σιελέχη τῆς Χωροφυλακῆς, βαθμοφόροι καὶ ὀπλῖται, οἱ ὁποῖοι ἐξεπαιδεύθησαν ἀρίτως εἰς τὰς νεωτέρας μεθόδους πολέμου καὶ τὰ νέα ὄπλα, ἔλαβον μέρος εἰς ἐπικινδυνωδεστάτας ἐπιχειρήσεις Κομμάντος καὶ ἄλλας, διακριθέντες διὰ τὴν ἱκανότητά των καὶ τὸ πνεῦμα τῆς αὐτοθυσίας καὶ προσηλώσεως εἰς τὸ καθήκον. Τόση δὲ ἦτο ἡ ἐκτίμησις καὶ ἀγάπη τῶν ἄλλων συμπολεμιστῶν των πρὸς αὐτούς, ὥστε, ὅταν τὸν Ἰούνιον τοῦ 1944 ἀπεφασίσθη ἡ συγκέντρωσις τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς πρὸς συγκρότησιν τοῦ 11ου Τάγματος ἡ Διοίκησις τοῦ Ἱεροῦ Λόχου δὲν ἐδέχθη νὰ ἀποστείλῃ τοὺς ἄνδρας τῆς Χωροφυλακῆς εἰς αὐτὸ καὶ προίβῃ εἰς διαβήματα διὰ νὰ τοὺς κρατήσῃ εἰς τὸν Λόχον ὡς ἀναπόσπαστον τμήμα αὐτοῦ. Πράγματι δέ, οἱ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς, ἦσαν τόσον καλῶς κατηρτισμένοι καὶ εἶχον προσαρμοσθῇ μέχρι τοιούτου σημείου εἰς τὰς συνθήκας τῆς ἐποχῆς, ὥστε νὰ ἀποτελοῦν ἐνιαῖον σύνολον μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους ἄνδρας τοῦ Λόχου.

Οἱ ἱερολοχῖται χωροφύλακές μας, ἔλαβον μέρος εἰς ὅλας τὰς ἐπιχειρήσεις τόσον τοῦ Λόχου των, ὅσον καὶ τῶν ἀγγλικῶν Raiding Forces (Κομμάντος), εἰς τὴν Μεσόγειον καὶ τὴν Ἀφρικὴν, καθὼς ἐπίσης καὶ εἰς τὴν ἡπειρωτικὴν Ἑλλάδα. Ἐδράσαν ὡς ἀλεξιπτωτισταί, ἀποσπάσματα καταστροφῆς (σαμποτέρ),

ὥς ἀνιχνευταὶ κλπ. Ἡ ἐλληνικὴ σήμερον Δωδεκάνησος, ἡ Κρήτη, ἡ Μήλος καὶ ἄλλαι Νῆσοι τοῦ Αἰγαίου, ἐγνώρισαν τὴν τόλμην καὶ τὴν πολεμικὴν ἱκανότητα τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν. Καμμία ἀποστολὴ ἀπὸ θσας τοὺς ἀνείθεντο δὲν ἀπετύγχανε καὶ αἱ ἡμερῆσαι διαταγαὶ τοῦ Ἱεροῦ Λόχου ὁμιλοῦν εἰς κάθε ἐπιχείρησιν διὰ τὰς ἀνδραγαθίας τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς.

Δέον νὰ προστεθῇ ἐνταῦθα ὅτι ἀποτέλεσμα τῆς λαμπρᾶς αὐτῆς δράσεώς των ὑπῆρξεν ἡ προαγωγή ὅλων τῶν Χωροφυλάκων τοῦ Ἱεροῦ Λόχου εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπενωμοτάρχου. Ὅλοι ὁμῶς αὐταὶ αἱ δάφναι ἐπληρώθησαν μὲ αἶμα καὶ θυσίας τῶν παιδιῶν αὐτῶν, ὅπως δεικνύη ὁ κατωτέρω ἀπολογισμός: Χωρ)λαξ Σκρέκος Ἀθ. ἔπεσεν κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τῆς Νήσου Ἐπισκοπῆς. Τραυματαῖαι: Ὑπ)χης Καλλέργης Κυρ. εἰς Τριπολίτιδα. Χωρ)λαξ Μίχας Δημ. εἰς Νῆσον Λέρον, χωρ)λαξ Κουντουράκης Ἀρ. εἰς Καστελλόριζον, Ἀνθ)στῆς Αὐλωνίτης Σπυρ., χωρ)λαξ Δημητρούλης Γ. εἰς Ἐπισκοπὴν, χωρ)λαξ Προναΐτης Σπῦρος εἰς Κάρπαθον.

Ἄς σημειωθῇ διὰ νὰ τελειώσωμεν, ὅτι μεταξὺ τῶν πρώτων ἄλλων στρατιωτῶν ποὺ ἔφθασαν μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἦσαν καὶ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς Ἱερολοχῖται.

Οἱ ἐνταχθέντες εἰς τὸν Ἱερὸν Λόχον ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς εἶναι οἱ κάτωθι: Μοίραρχοι: Ζαχ. Κόλλιας. Ἱ. Χριστοδούλου, Ὑπομοίραρχος Γ. Μητραλέξης, Ἀνθοπομοίραρχος Π.

Χωροφύλαξ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΟ-
ΓΙΑΜΑΣ ἐκ Καστανερῆς Παιονίας. Συλληφθεὶς ὡς αἰχμάλωτος τῶν ἐλασιτῶν ἐξετελέσθη παρ' αὐτῶν εἰς Κιλκίς τὴν 10-11-1944.

Καβούρας, Ἀνθυπασπισταί : Σ. Αὐλωνίτης, Ἀρχανιώτης, Ν. Πολυχρονόπουλος, Ἐνωμοτάρχαι : Κ. Λεοντίτης, Ψαρέας, Ὑπ-
χης Κυρ. Καλλέργης, Χωροφύλακες (ἔφ. ἐπιλοχίαι) : Ν. Γεωργα-
κόπουλος, Στ. Χριστόπουλος, Χωρ)αες : Φ. Σκάλης, Ν. Χατζά-
κης, Ν. Σοφίου, Ν. Καραουλάνης, Γ. Δημητρούλης, Ἀνδρ. Ἀγ-
γελῆς, Γ. Σταθόπουλος, Ἀθ. Παροῆς, Ἀβραμίδης, Ἀρ. Κου-
τσουράκης, Σπ. Προϊνάτης, Ἰ. Καμπανάκης, Δημ. Τζοβλᾶς,
Ἀθ. Ἀθανασιάδης (ἔφ. ἐπιλοχίας), Χρεβατόπουλος, ἔφ. λοχίας
Ζέρβας, ἔφ. ἐπιλ. Μπαντιουβᾶς, καὶ Ν. Μαρινάκης λοχ., (ἔφ.
Ἀνθ)ιῆς) Ε. Μάμαλης, χωρ. (ἔφ. ἐπιλ.) Δ. Μίχος, Ζώης χωρ.
(ἔφ. λοχ.) Σπηλιωτόπουλος, χωρ. (ἔφ. ἐπιλ.) Τασσόπουλος, Β.
Σκρέκος, χωρ. (ἔφ. λοχ.) Τριανταφύλλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Αἱ πρῶται ἀνταρτικαὶ ὀμάδες.

Τὴν ἰδίαν ὅμως ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ τέκνα τῆς ἑλ-
ληνικῆς Πατρίδος ἔχυναν τὸ αἷμα των διὰ τὴν κοινὴν ὑπόθεσιν
παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν Συμμάχων εἰς τὰς ἀφρικανικὰς ἐρήμους
καὶ τὰ ἄλλα μέτωπα τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἓνας ἄλλος ἀγὼν διεξήγετο
μέσα εἰς τὴν σπαρασσομένην ἀπὸ τὴν βαρβαρικὴν εἰσβολὴν
Πατρίδα.

Τὸ κίνημα ἀντιστάσεως εἶχε φουντώσει εἰς ὅλην τὴν Ἑλλά-
δα. Παθητικὸν εἰς τὰς πόλεις, ἔνοπλον εἰς τὴν ὑπαιθρον. Ἡ Χω-
ροφυλακὴ ὡς ἐθνικὴ δύναμις, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ὑστερήσῃ εἰς
δραῖσιν καὶ νὰ μείνῃ ἀμέτοχος τῆς πανελληνίου ἐξεγέρσεως. Ἐ-
λαβε πρώτη λοιπὸν τὰ ὄπλα κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, πληρώσασα βαρὺ
τὸν φόρον τοῦ αἵματος εἰς τὸν βωμὸν τῆς Πατρίδος.

Θὰ ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα χαρακτηριστικῶς μερικὰ μόνον

ἐπεισόδια τῆς δράσεως αὐτῆς εἰς τὸν ἀγῶνα ἐθνικῆς ἀντιστάσεως κατὰ τὴν Κατοχήν.

Ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1941, εἰς τὸν Νομὸν Κιλκίς, δύο φλογεροὶ πατριῶται, οἱ ἥρωϊκοὶ ὑπομοίρουχοι, Αἴας Τζαμαλούκας καὶ Κωνστ. Μήτσου, μόλις τότε τοποθετηθέντες ἐκεῖ, ὅλως αὐθορμήτως ἐπεδόθησαν εἰς τὴν περισυλλογὴν τοῦ διεσχορπισμένου πολεμικοῦ ὕλικου καὶ εἰς τὴν διεξαγωγὴν προπαγάνδας μεταξὺ τῶν κατοίκων εἰς τὸ σπουδαῖον αὐτὸ τμήμα τῆς Πατρίδος μας, μὲ σκοπὸν νὰ διατηρῶσιν τὸ ἐθνικὸν των φρόνημα.

Οἱ δύο ἄνδρες, συνδεόμενοι ἔκτος τῶν ἄλλων καὶ διὰ φιλικῶν δεσμῶν, προέβησαν ἀπὸ κοινοῦ εἰς τὴν ὁργάνωσιν τῆς πρώτης μικρᾶς ὁμάδος ἐθνικῆς ἀντιστάσεως, τῆς ὁποίας ἔδρα ὠρίσθη τὸ Θεοδώροβον, δασῶδες καὶ ἀπομεμονωμένον χωρίον, τοῦ Νομοῦ Κιλκίς καὶ μὲ διοικητὴν τὸν γνωστὸν πατριώτην Ἰσαὰκ Μπεχλιβανίδην.

Εἰς τὴν νεοπαγῇ ὁμάδα, ἀπεστέλλετο πᾶς ὅστις ἐκινδύνευεν ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς, ἐκεῖ δὲ συνεκέντρωναν καὶ ἅπαντα τὰ περισυλλεγόμενα ὅπλα καὶ πυρομαχικὰ ἀπὸ ὁλόκληρον τὸν Νομόν.

Ἡ δυνάμις αὕτη, ὑπὸ μορφὴν ἀποσπάσματος περιέτρεχεν ὁλόκληρον τὴν βουλγαροκρατουμένην περιοχὴν καὶ ἐπροστιάτευσεν τὸν πληθισμὸν ἀπὸ τὰς βουλγαρικὰς βαρβαρότητας τιμωροῦσα ἀμειλίκτως πάντα δυνάστην τῶν Ἑλλήνων, ἐμερίμνα δὲ ἐκ παραλλήλου διὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν κινδυνευουσῶν οἰκογενειῶν, τόσον

Χωροφύλαξ ΚΩΝ. ΔΙΑΣΚΩΝΗΣ
ἐκ Παλαιᾶς Γιαννιτσοῦς Καρδί-
της. Ἐφονεύθη κατὰ Γερμανι-
κὸν βομβαρδισμὸν εἰς Βαθὺ Σά-
μου τὴν 17-11-1943.

ἀπὸ τοὺς Γερμανούς, ὅσον καὶ ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους καὶ τὴν μεταφοράν των πρὸς τὸ κέντρον.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς δράσεως τῆς ὁμάδος αὐτῆς ὑπῆρξαν ἐξαιρετικά καὶ ἔσχον ἄμεσον ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ, ὁ ὁποῖος ἀντιλαμβανόμενος ὅτι δὲν εἶναι ἔρμαιον τῶν διαθέσεων τῶν Γερμανοβουλγάρων, παντοιοτρόπως ἐξεδήλου τὴν ἱκανοποίησίν του, βοηθῶν καὶ ἐνισχύων τὸν ἀγῶνα ἀνάλογα μὲ τὰς ἐπικρατούσας συνθήκας.

Ὅλα ἔβαινον κατ' εὐχὴν, ὅτε διὰ πρώτην φορὰν παρουσιάζεται εἰς τὸ προσκήνιον τὸ ΕΑΜ. Κατ' ἀρχάς, οἱ δύο ἀξιωματικοὶ διὰ νὰ μὴ ἀποτύχη ὁ σκοπός, πρυθύμως προσεφέρθησαν νὰ συνεργασθοῦν μετ' αὐτοῦ ἐφόσον, ὥπως ἐφαρτάζοντο, αἱ αὐταὶ ἐπεδιώκοντο πραγματοποιήσεις. Δὲν ἐβράδυνον ὁμως νὰ ἀντιληφθοῦν, ὅτι ὀπισθεν τοῦ μαινδύα τοῦ πατριωτισμοῦ τούτου ἐκρύπτοντο ἄλλα σκοτεινὰ σχέδια, οὐδεμίαν ἔχοντι σχέσιν μὲ τὸν κοινὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Ἔτσι, ἐντὸς ὀλίγου τὰ πάντα ἀπεκαλύπτοντο, τὸ δὲ δημιουργηθέν χάσμα μεταξὺ τῶν δύο ὁμάδων ὁλονὲν ηὐρύνετο. Ἡπειλήθη ρῆξις, τὴν ὁποίαν οἱ δύο πατριῶται Ὑπομοίραρχοι μὲ πραγματικὴν μαεστρίαν κατώρθωσαν νὰ ἀποσοβήσουν.

Τότε ἐνεφανίζετο καὶ ἡ πρώτη «ἐπίσημος» ὁργάνωσις Π.Α.Ο., εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ἐμυήθη ἡ ὁμάς Τζαμσλούκα. Ἡ πρώτη αὕτη ἐπίσημος ἐθνικιστικὴ ὁργάνωσις διαθέτουσα εὐρὸν δίκτυον συνεργασίας, ἠδυνήθη νὰ αὐξήσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν ὁπλῶν καὶ πυρομαχικῶν καὶ νὰ πυκνώσῃ τὰς ὁμάδας τῆς μὲ πλούσιον ἔμψυχον ὕλικόν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐνέπνευσεν εἰς τοὺς κατοίκους πίστιν διὰ μίαν καλλιτέραν αὔριον.

Ἄλλ' οἱ Γερμανοὶ οἱ ὁποῖοι εἶχον ἀρχίσει νὰ ὑφίστανται τὰ πλήγματα τῶν «παρανόμως» δρώντων Ἑλλήνων καὶ φοβηθέντες ἐντατικωτέραν δρᾶσιν, διέτασσαν τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν ἑλληνικῶν Ἀρχῶν ἐκ τῆς μὴ βουλγαροκρατουμένης περιοχῆς μέχρι τοῦ ποταμοῦ Ἀξιοῦ. Ἡ Ἑλληνικὴ Χωροφυλακὴ διετάχθη νὰ

συμπτυχθῇ εἰς Θεσσαλονίκην ὅπου θὰ ἀφοπλίζετο. Τότε οἱ δύο ἥρωες τὸ «ἔσκασαν» εἰς τὰ ὄρη, ἰδρύσαντες ἴδιον ἀνταρτικὸν Σῶμα ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν των, τὰ 2)13 καὶ 1)13 Τάγματα. Τὸ παράδειγμά των ἐμιμήθησαν ὁλοσχεδὸν οἱ κάτοικοι τῆς περιφέρειας οἱ δυνάμενοι νὰ φέρουν ὅπλα. Ἐκ τοῦ γεγονότος ὁμως τῆς ἀθρόας εἰς τὰ ὄρη ἐξόδου τῶν κατοίκων ἐδημιουργοῦντο προβλήματα, ὡς τοῦ ἔξοπλισμοῦ, ἐπισιτισμοῦ κλπ., πρῶγμα τὸ ὁποῖον ἐπέβαλε εἰς τοὺς δύο πατριώτας νὰ μεταπείσουν πολλοὺς ἐξ αὐτῶν ὅπως ἐπανέλθουν εἰς τὰς ἐστίαις των πρὸς ἀποφυγὴν δι' αὐτοὺς συνεπειῶν.

Αἱ παντοειδεῖς στερήσεις καὶ ταλαιπωρίαι τὰς ὁποίας ὑφίσταντο αἱ δμάδες αὐταὶ εἶναι ἀφάνταστοι. Λόγῳ τῆς ἀπομονώσεώς των ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς εἰς ἀπομεμονωμένα καὶ ἄγωνα χωρία οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ τρέφωνται μὲ 50 δράμια ἄρτου ἡμερησίως καὶ αὐτοῦ ἐκ σικάλεως καὶ ἀραβοσίτου καὶ οὐδὲν ἄλλο.

Παρὰ ταῦτα ὑπέμενον καρτερικὰ τὰ πάντα, φλογιζόμενοι ἀπὸ τὸ εὐγενὲς πάθος των καὶ τὴν ἀγάπην των πρὸς τὴν Πατρίδα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἓνα θανάσιμον αἷσημα ἐκδικήσεως πρὸς τοὺς βαρβάρους οἱ ὁποῖοι ἐμόλυναν τὰ ἱερὰ ἐδάφη μας καὶ ἠσέλησαν ἐπὶ ἱερῶν καὶ δσίων.

Χωροφύλαξ ΧΡΙΣΤΟΣ ΜΟΥΚΑΣ ἐξ Ἑλευθέριανης Ναυπακτίας. Ἐξετελέσθη ἀπὸ ἀναρχικοὺς εἰς Κέδρον Θεσ/νίκης.

Τοιαύτη λοιπὸν ἦτο ἡ δραῖσις τῶν ἐθνικῶν μας δμάδων. Τοῦτο ὅμως εἶχεν ἐξερεθίσει τοὺς τῆς πλευρᾶς τοῦ ΕΑΜ, οἱ ὅποιοι ἐνήργουν τρομοκρατικὰς ἐπιθέσεις ἐναντίον τῶν ἐθνικῶν δμάδων αἰφνιδιαστικῶς καὶ τοὺς ἐπλητον ἐξ ἐνέδρας. Αἱ διεξαγόμεναι μάχαι, πολλάκις διήρκουν ὁλόκληρα εἰκοσιτετράωρα, μὲ ἀποτέλεσμα πάντοτε εἰς βάρος τῶν ἑαμικῶν. Καὶ πάντοτε ἐγένετο καὶ ἀπὸ μιᾶ νέας συμφωνία ἡ ὁποία ὅμως οὐδέποτε ἐτηρήθη ἀπὸ τοὺς τελευταίους.

Καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ περιγραφῇ τὸ δράμα τῶν ἀνδρῶν τῶν δμάδων Τζιμαλούκα—Μήτσου. Εἰς διάστημα ἐξ μηνῶν εἶχον ὀργώσει ὁλόκληρον τὴν κεντρικὴν Μακεδονίαν, τὴν Χερσόνησον τῆς Κασσάνδρας, τὴν παραστρυμόνιον περιχὴν καὶ τανάγκλιν. Ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ δίδουν ἀμέτρητες μάχες ὅχι μόνον πρὸς τοὺς Γερμανοβουλγάρους, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἰδικούς μας Ἑλληνόφωνας, οἱ ὅποιοι Βλέποντες ὅτι ὁ λαὸς ἦτο εἰς τὸ πλευρὸν τῶν «ἄλλων» τῶν «ἀντιδραστικῶν», κυριολεκτικὰ εἶχον ἀφηνιάσει.

Διὰ νὰ καταδειχθῇ τὸ μέγεθος τῆς προδοσίας τοῦ ΕΑΜ—ΕΛΑΣ μὲ ὅλα τὰ περιστατικὰ καὶ τὰς λεπτομερείας, θὰ ἀπαιτοῦντο τόμοι ὁλόκληροι. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον τὸ παραλείπομον. Περιοριζόμεθα νὰ ἀναφέρωμεν τὰ κυριώτερα μόνον σημεῖα εἰς τὰ ὅποια ἔλαβον χώραν μάχαι συνεπεῖα ἀπροκλήτων ἐπιθέσεων τοῦ Ε.Λ.Α.Σ. : Εἰς Ἀναβρυτὸν Κιλκίς, εἰς Τριάδα Κιλκίς, εἰς Ἀνατολὴν Σερρών, εἰς χωρίον Φίσκα (μὲ Γερμανούς), εἰς Λίμνην Ἀγίου Βασιλείου Λαγκαδᾶ (μὲ Γερμανούς), εἰς Ἀσσυρον Λαγκαδᾶ (μὲ Βουλγάρους), Στεφάνια Λαγκαδᾶ, εἰς Λευκοχώριον Λαγκαδᾶ κ.λ.π.

Αἱ ἐπιθέσεις ἐναντίον τῶν ἐθνικῶν δμάδων διεξήγοντο μὲ πλήρη Συντάγματα τοῦ Ε.Λ.Α.Σ., ἐγένοντο δὲ αἰφνιδιαστικῶς καὶ ἐξ ὅλων τῶν σημείων. Κατὰ τὰς ἐπιθέσεις αὐτὰς οἱ ἔλασται εἶχον πολλὰς ἀπωλείας εἰς ἀνδρας καὶ ὑλικόν. Ἐκ τῆς πλευρᾶς τῶν ἐθνικῶν δμάδων, πλὴν τῶν ἄλλων ἀπωλειῶν, ἐφονεύθη καὶ ὁ ὀπλορχηγὸς Ἰσαὰκ Μπεχλιβανίδης.

Λόγω τοῦ ἀδυνάτου τοῦ διὰ Στρυμόνος ἐξοπλισμοῦ τῶν ἐθνικῶν ὁμάδων, ἀπεφάσισαν ὅπως μετοβοῦν εἰς Χαλκιδικήν, ὅπου διὰ τεχνικοὺς πάλιν λόγους δὲν κατέστη δυνατός ὁ ἀνεφοδιασμός των ὑπὸ τῶν Ἀγγλων. Κατόπιν τούτου ἡ δυὸς Τζιμαλούκα—Μήτσου μετέβη εἰς Θεσσαλονίκην ὅπου συμμετέσχεν εἰς σύσκεψιν τῆς ὁργανώσεως κατὰ τὴν ὁπρίαν ἀπεφασίσθη ὅπως οὗτοι μετὰ τῶν τμημάτων των ἐπανέλθουν εἰς τὴν περιφέρειαν Στρυμόνος ὅπου ἤλπιζον νὰ ἐφοδιασθοῦν μὲ πυρομαχικὰ ἀπὸ Ἑλλήνας ἐκ τῶν βουλγαροκρατουμένων περιοχῶν.

Χωροφύλαξ ΝΙΚΟΛ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑΚΗΣ. Ἐφονεύθη εἰς Ἀμφιλοχίαν μαχόμενος κατ' ἀναρχικῶν.

Ἀφοῦ τελικῶς κατέστη ἀδύνατος ὁ ἀνεφοδιασμός των οἱ ἡρωϊκοὶ ἄνδρες ἀπεφάσισαν ὅπως διαλυθοῦν. Ἐκ τούτων, πολλοὶ μετέβησαν καὶ πάλιν εἰς τὰς ἀντιρτικὰς ὁμάδας τοῦ στρατηγοῦ Ζέρβα, ἄλλοι δὲ εἰς τὰ ἐμφανισθέντα ἐν τῷ μεταξὺ ἐν τῇ περιφερείᾳ Δρίμας τμήματα τοῦ ὀπλαρχηγοῦ Τσαοῦς Ἀντώνη. Ὁ ἡρωϊκὸς Τζιμαλούκας, ἐπεδόθη ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν ἐθνικὴν δρεῖσιν του ἐν Θεσσαλονίκη.

Ἐν τῷ μεταξὺ, κατόπιν προδοσίας τοῦ ΕΑΜ, εἶχον συλληφθῇ συνεργάται του ἀπὸ τοὺς Γερμανούς, οἱ ὅποιοι ἀφοῦ ἐβασανίσθησαν ἀγρίως, ἐξετελέσθησαν χωρὶς νὰ προβοῦν εἰς τὴν ἐλαχίστην ἀποκάλυψιν τῶν μυστικῶν τοῦ συμμαχικοῦ ἀγῶνος.

Κατὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν Γερμανῶν ὁ ἀτρόμητος Ὑπομείραρχος εὐρέθη εἰς Θεσσαλονίκην διὰ νὰ προσφέρῃ καὶ πάλιν τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸ Σῶμα ἐνισχύων τὸ τμήμα Γενικῆς

Ἀσφαλείας ἐναντίον τῶν ἐλασιτῶν δι' ἀρχετῶν αὐτομάτων.

Αἱ παραμοναὶ τοῦ ἐλασιτικοῦ κινήματος τὸν εὖρον ἐνταῦθα, ἐγκατασταθέντα εἰς τὸ Ἀρχηγεῖον Χωροφυλακῆς καὶ λαβόντα μέρος εἰς τὰς μάχας ὅπου ἐτραυματίσθη.

Αὕτῃ, ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ὑπῆρξεν ἡ δρᾶσις τῶν ἐθνικιστικῶν ὁμάδων Βορείου Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν ζωογόνον πνοὴν τῶν ἀγνῶν πατριωτῶν Μοιράρχων Τζαμαλούκα καὶ Μήτσου κατὰ τὴν περίοδον τῆς κατοχῆς. Αἱ κακουχίαι, αἱ στερήσεις καὶ τὰ παντὸς εἶδους μαρτύρια τῶν πατριωτῶν αὐτῶν τὰ ὅποια οὔτοι τόσον καρτερικὰ ὑπέστησαν εἰς τὰ ἄξενα βουνὰ τῆς Πατρίδος μας ὑπῆρξεν ἡ μόνη ἀνταμοιβή των διὰ τὰς ἐξαιρετικὰς ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας προσέφερον εἰς τὴν δοκιμαζομένην χώραν μας καὶ τὴν κοινὴν συμμοχικὴν ὑπόθεσιν.

* *

Ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλων εἰς χεῖρας μας ἐπισήμων στοιχείων ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ σύνθημα τῆς δημιουργίας ἀνταρτικοῦ ἀγῶνος βδόθη ἀπὸ τὴν Χωροφυλακὴν τῆς Ἑλληνικῆς Μακεδονίας. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1942, εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ νεοϊδρυθὲν ΕΑΜ ἠγωνίζετο νὰ συγκροτήσῃ τὴν πρώτην ἔνοπλον ὁμάδα ἀπὸ 20 ἀνδρας, εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ἀττικῆς, χωρὶς νὰ τὸ κατωρθώσῃ, ὁ Διοικητὴς τῶν φυλακῶν Καστορίας, ἀξιωματικὸς τῆς Χωροφυλακῆς, ἀνυῖξας τὰς ἰταλικὰς φυλακὰς καὶ παραλαβὼν ὅλους τοὺς ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν κρατουμένους Ἕλληνας, ἐτράπη μετ' αὐτῶν καὶ τῶν χωροφυλάκων τῆς δυνάμεώς του εἰς τὰ βουνὰ καὶ ἐδημιούργησε τοὺς πρώτους πυρῆνας ἀνταρτικοῦ ἀγῶνος.

Ἐξ ἄλλου τὰ πρῶτα θύματα τῶν κατακτητῶν ὑπῆρξαν ἄνδρες τοῦ Σώματος τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τὸ πρῶτον ἑλληνικὸν αἷμα ποὺ ἐχύθη εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἐσωτερικῆς ἀντιστάσεως τὸ ἔδωσεν ἡ Χωροφυλακή. Τοὺς πρώτους μῆνας τῆς κατοχῆς τοῦ 1941 ὅταν δηλαδὴ δὲν εἶχεν ἀκόμη συγκροτηθῇ καμμιά ἐθνικοαπελευθερωτικὴ ὁργάνωσις, συνελαμβάνοντο καὶ ἐτυφεκίζοντο ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Θεσσαλονίκην ὁ ἀνθυπομοίραρχος Βαμβέτσος. Ἐπὶ

σης ὁ ἐνωμοτάρχης Παναγόπουλος, διότι ἐφοδίασαν μὲ ψευδεῖς ταυτότητας Ἕλληνας στρατιωτικούς καὶ διηυκόλυναν τὴν ἀποδρασίαν των.

Ὁ ὑπομοίραρχος Παναγιωτόπουλος Ἰωάννης πιεζόμενος καὶ ἀπειλούμενος ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὺς νὰ τοὺς χορηγήσῃ κατάστασιν τῶν «ὑπόπτων» ἀπὸ ἐθνικῆς ἀπόψεως προσώπων τῆς περιφερείας του, αὐτοκτονεῖ εἰς τὴν Σπάρτην διὰ ν' ἀποφύγῃ μίαν τοιαύτην ἀντίπατριωτικὴν πράξιν. Ὁμοίως οἱ Ἰταλοὶ ζητοῦν τὴν ἀποστρατεῖαν 20 Ἀξιωματικῶν τῆς Χωροφυλακῆς μὲ τὴν κατηγορίαν ὅτι δὲν συνελάμβανον παραμείναντας εἰς τὴν Ἑλλάδα Ἕλληνας στρατιωτικούς καὶ διότι δὲν συνειργάζοντο «εἰλικρινῶς» μὲ τὰς ἀρχὰς κατοχῆς. Καὶ αἱ ἀποστρατεῖαι αὐταὶ ἐγένοντο ἄνευ δικαιώματος συντάξεως καὶ εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ λιμός εἰς τὴν Ἑλλάδα εὐρίσκετο εἰς ὀξύτατον σημεῖον.

Ὁ ὑπομοίραρχος Νικολόπουλος Γεώργιος καταδικάζεται εἰς θάνατον, διότι εἶχεν ἀποκρύψει ὅπλα καὶ εἰς 7ετῇ εἰρκτὴν διὰ τὸν ἴδιον λόγον ὁ ἀνθυπομοίραρχος Μπούμης ὁ ὁποῖος ἐστάλη εἰς Ἱταλίαν. Ὁμοίως ἐφυλακίζετο διότι ἐπρομήθευσεν ὅπλα εἰς τοὺς ἀντάρτας ὁ ἀνθυπομοίραρχος Βαλαρῆς Χρῆστος, ἐνῶ οἱ ἀνθυπομοίραρχοι Καρακατσάνης, Παναγιωτᾶκος καὶ Λαμπογιάννης ἐτυφεκίζοντο εἰς Κρήτην δι' ἐθνικὰς πράξεις.

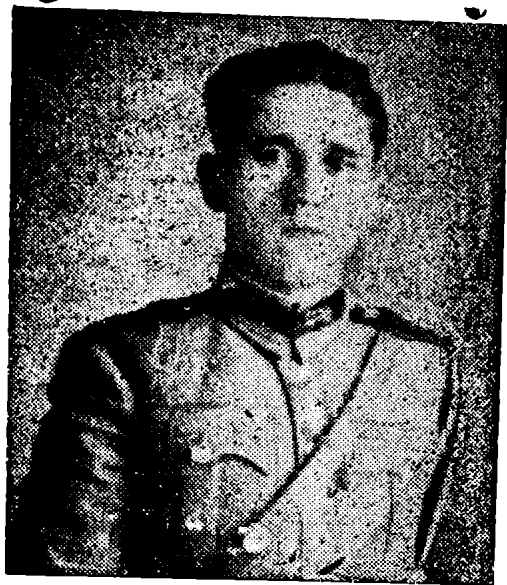
Ἐπίσης κατεδικάζεται εἰς θάνατον ὁ ἐνωμοτάρχης Κατσουλᾶκος, διότι ἀπέκρυπεν Ἕλληνας, ἐνῶ οἱ ἐνωμοτάρχαι Βαργονε-

Χωροφύλαξ ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΤΣΗΣ. Ἐφονεύθη παρ' ἀναρχικῶν τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1944 εἰς Καισαριανήν.

λάκης καὶ Γιαπιτζάκης ἀνεσκολοπίζοντο ὑπὸ τῶν Γερμανῶν καὶ ἀπέθνησκον κάτω ἀπὸ φρικτὰ βασανιστήρια, διότι δὲν ἐμαρτύρησαν τοὺς Κρήτας ἐλευθέρους σκοπευτὰς ἐναντίον τῶν Γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν. Ὅμοίως ἐπυροβολεῖτο καὶ ἐτραυματίζετο βαρέως εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ὁ ἀντισυνταγματάρχης Κινινῆς, διότι ἀπέκρυπτε καὶ ἐπροστάτευεν Ἀγγλους ὑπηκόους, ἐνῷ ὁ μοίραρχος Καπετανάκης καὶ ἀνθυπομοίραρχοι Κωνσταντακόπουλος καὶ Μάζης ἐτυφεκίζοντο ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς τὴν Κρήτην, διότι διηυκόλυναν τὴν φυγὴν Ἀγγλῶν στρατιωτικῶν εἰς τὸ Καῖρον. Ἐπίσης κατεδικάζετο εἰς θάνατον ὁ μοίραρχος Ζαμπέτας, διότι ἐνήργει κατασκοπεῖαν ὑπὲρ τῶν Συμμάχων. Βραδύτερον ἀπεστρατεύοντο τῇ ἀξιώσει τῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς 30 ἀξιωματικοὶ τῆς Χωροφυλακῆς, διότι ἐθεωρήθησαν ὅτι δὲν συνειργάζοντο «εἰλικρινῶς». Ὁ ἀνθυπομοίραρχος Γαντῆς τυφεκίζεται εἰς τὸ Σκοπευτήριον διὰ κατασκοπεῖαν ἀναφωνῶν : «Ζήτω ἡ Μεγάλη Ἑλλάς», ἐνῷ ὁ ἀνθυπομοίραρχος Τσῶκος συλληφθεὶς διότι παρεσκεύασε τὴν φυγὴν Ἀγγλῶν καὶ Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἐκάη ζωντανός. Ἐπίσης συνελαμβάνοντο οἱ μοίραρχος Ἀλεξανδρῆς καὶ ἀνθυπομοίραρχος Λίτσας δι' ἐθνικὰς πράξεις καὶ μεταφερόμενοι εἰς Ἰταλίαν ἐπνίγησαν διὰ τορπιλισμοῦ τοῦ πλοίου τοῦ ὁποίου ἐπέβαινον μὲ δεμένας τὰς χεῖρας. Ὁ ταγματάρχης Δρεμπέλας καὶ ὁ ὑπομοίραρχος Κατσαρέας ἐτυφεκίζοντο ὑπὸ τῶν Βουλγάρων εἰς τὸν Ἑβρον, οἱ δὲ μοίραρχοι Γεωργίου καὶ Στραβοσκιάδης ἐδολοφονοῦντο ὑπὸ Κομιτατζήδων Βουλγάρων εἰς Γιαννιτσᾶ καὶ Λαγκαδᾶ, ἐνῷ οὐκ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν Χωροφυλακῆς μετεφέρετο εἰς Ἰταλίαν καὶ ἐκλείετο στρατόπεδα συγκεντρώσεως. Τῇ ἀξιώσει καὶ πάλιν τῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς συνελαμβάνοντο ἄλλοι 30 ἀξιωματικοὶ τῆς Χωροφυλακῆς διὰ μὴ καλὴν συνεργασίαν καὶ ἐστέλλοντο εἰς Γερμανίαν, ἐνῷ ὁ ὑπομοίραρχος Μπακάλης καταδικάζεται εἰς θάνατον δι' ἀπόκρυψιν ὀπλῶν, ὁ δὲ μοίραρχος Πατσατζῆς εἰς πενταετὴ ἐιρκτὴν, διότι συνειργάζετο μέ τοὺς ἀντάρτες. Ὁ συνταγματάρχης Ἰωάν-

του και ὁ μοίραρχος Κωφίτσας συλλαμβάνονται καὶ φυλακίζονται ὑπὸ τῶν Γερμανῶν διότι δὲν ἐδέχθησαν νὰ συλλάβουν Ἑλληνας. Ὁ ταγματάρχης Σωτόπουλος φυλακίζεται διότι συνειργάζετο μὲ τοὺς ἀντάρτας οἱ δὲ ἔνωμοτάρχαι Ξύδης καὶ Ἀγγελόπουλος καὶ 5 χωροφύλακες καταδικάζονται εἰς θάνατον, διότι συνελήφθησαν μεταφέροντες εἰς τοὺς ἀντάρτας ὅπλα. Τὴν ἰδίαν ἐποχὴν διατάσσεται ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς Ν. Μουδανιά ἡ σύλληψις 7 Κομμουνιστῶν, τῶν Γιαννοπούλου, Χαριτονίδη, Βαφειάδου κλπ. καὶ ἡ Χωροφυλακὴ τοὺς εἰδοποιεῖ, κρύπτονται καὶ ἀποφυγούν τὴν σύλληψιν. Εἰς τὴν Χαλκιδικὴν ἡ Χωροφυλακὴ ἀπελευθέρωσε 130 Ἑλληνας τοὺς ὁποίους εἶχε κλείσει εἰς Στρατόπεδον τμήμα τοῦ βουλγαρικοῦ στρατοῦ ἐνῶ ὁ Ἀστυνομικὸς Διευθυντὴς Θεσσαλονίκης μετὰ τοῦ Μητροπολίτου παρουσιάζονται εἰς τὸν Γερμανὸν Στρατηγὸν καὶ μὲ ἐντόνους παραστάσεις ἀπαιτοῦν καὶ ἐπιτυγχάνουν τὴν ἀπόλυσιν 100 Ἑλλήνων τοὺς ὁποίους εἶχον ἐτοιμοὺς πρὸς ἐκτέλεσιν, δηλοῦντες ὅτι δέχονται νὰ ἐκτελεσθῶν αὐτοὶ ἀντὶ τῶν συλληφθέντων ἀθώων. Ὡσαύτως συλλαμβάνονται ὑπὸ τῆς Γκεσταπὸ οἱ ἀνθυπασπισταὶ Χριστόπουλος, Χιωτέλης καὶ 15 χωροφύλακες εἰς Νιγρίταν, διότι συνειργάζοντο μὲ τοὺς ἀντάρτας, ὁ δὲ ἔνωμοτάρχης Τζουμαγιᾶς τυφεκίζεται, διότι ἐχορήγησεν εἰς αὐτοὺς ὅπλα. Εἰς Πολύγυρον προδίδονται εἰς τοὺς Γερμανοὺς οἱ λοχαγοὶ Συριάνης Δημ. καὶ Συριάνης Νικ., διότι διατηροῦντες ἀσύρματον, εὗρισκοντο εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸ Συμμαχικὸν Στρατη-

Χωροφύλαξ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΗΑΣ ἐκ Καστανεῶς Παιονίας. Ἐξετελέσθη ὑπὸ ἀναρχικῶν εἰς Καστοριάν τὸν Ἰούνιον τοῦ 1944.

γεῖον Μ. Ἀνατολῆς, καὶ ἡ Χωροφυλακὴ τοὺς εἰδοποιεῖ καὶ ἀποφεύγουν τὴν σύλληψιν. Εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ὑπῆρχε καὶ ἐκεῖ Ὑπηρεσία Εἰδικῆς Ἀσφαλείας, καθὼς καὶ εἰς τὴν ὑπόλοιπον Μακεδονίαν, παρὰ τὰς πιέσεις καὶ τὰς ἀπειλὰς τῶν Γερμανῶν, οὐδεὶς συνελήφθη καὶ οἱ Γερμανοὶ ἐκατηγόρουν τὴν Χωροφυλακὴν Θεσσαλονίκης, ὅτι ἀπετελεῖτο ἀπὸ Κομμουνιστὰς. Τὴν ἰδίαν ἐποχὴν συνελαμβάνοντο εἰς Ξυροχώριον Εὐβοίας καὶ ἐφυλακίζοντο οἱ μοίραρχος Παπαδιὰς ἀνθυπασπιστὴς Τζωριτζάκης, διότι, διαταχθέντες ἠρνήθησαν νὰ συλλάβουν ὁμάδα νέων, οἱ ὅποιοι κατέθεσαν στέφανον εἰς τὸ μνημεῖον τῶν πεσόντων, ὁ δὲ Μοίραρχος Μπάμπαλης διότι ἐξύβρισεν ἐγγράφως τοὺς Ἰταλοὺς διὰ τὰς σφαγὰς, τὰς ὁποίας ἐνήργησαν οὗτοι εἰς τὴν περιφέρειαν Ἐλασσῶνος.

Ὅγδοήκοντα ἄλλοι ἀξιωματικοὶ ἀνεχώρησαν μὲ ἀφαντιάστους κινδύνους εἰς Κιῖρον, ἐνῶ ἕτεροι ἐξήκοντα ἐλιποτάκτουν.

Τὴν ἰδίαν ἐποχὴν ἡ Γκεσταπό, συνέλαβε 12 ἄνδρας τοῦ Συντάγματος Χωροφυλακῆς Ἀθηνῶν, οἱ ὅποιοι ἦσαν ξιτοιμοὶ νὰ προσχωρήσουν εἰς τὸ ἀνταρτικὸν κίνημα καὶ τοὺς ἐκτελεῖ εἰς τὸ Σκοπευτήριον.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς, οἱ ὅποιοι ἀπεστρατεύθησαν, κατεδιώχθησαν, ἐτυφεκίσθησαν, ἐλιποτάκτησαν ἢ ἀνεχώρησαν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἀνέρχεται εἰς χιλιάδας. Ἀρκεῖ νὰ σημειώσωμεν, ὅτι ἀπὸ τὰς 11.000 ἄνδρας ἀξιωματικούς καὶ ὁπλίτας—ποὺ εἶχεν ὡς δύναμιν τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1941 εἶχον ἀπομείνῃ μόνον περὶ τὰς 6.000.

Οἱ διαφυγόντες εἰς Αἴγυπτον ἀνέρχονται περίπου εἰς χιλίους οἱ ὅποιοι καὶ κατετάγησαν ἄλλοι εἰς τὰς Ταξιαρχίας, ἄλλοι εἰς τὰ τάγματα χωροφυλακῆς καὶ ἄλλοι εἰς τὸν Ἱερὸν Λόχον, ὅπου καὶ παρουσίασαν ὅλως ἑξοχὸν ἐθνικὴν δρασίν. Εἰς τὴν θρυλικὴν μάχην τοῦ Ρίμινι ἔλαβε μέρος ὁλόκληρος λόχος Χωροφυλακῆς. Τόσον δὲ ἀνδρείως ἐπολέμησαν οἱ ἄνδρες αὐτοί, καὶ τό-

Ο Ναύαρχος τῆς Μεσογείου ΤΕΡΝΕΡ ἐπιθεωρῶν τμήμα τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὸ Συμμαχικὸν Στρατηγεῖον. Παραπλευρῶς διακρίνεται ὁ ἐνωστάρχης **Σταμάτιος Λαδᾶς** προϊστάμενος τῆς ἀσφαλείας τοῦ Συμ. Στρατηγείου, δεχθεὶς τὰ ἐπανελημμένα συγχαρητήρια τῶν Ἀγγλῶν τραυματικῶν καὶ παρασημοφορηθεὶς ἀπὸ τοὺς Μοντγκόμερυ, Τάτλ, Οὐίλσον, Σκόμπυ, Τέρνερ κλπ. διὰ τὰς ἐξαιρετικὰς ὑπηρεσίας του.

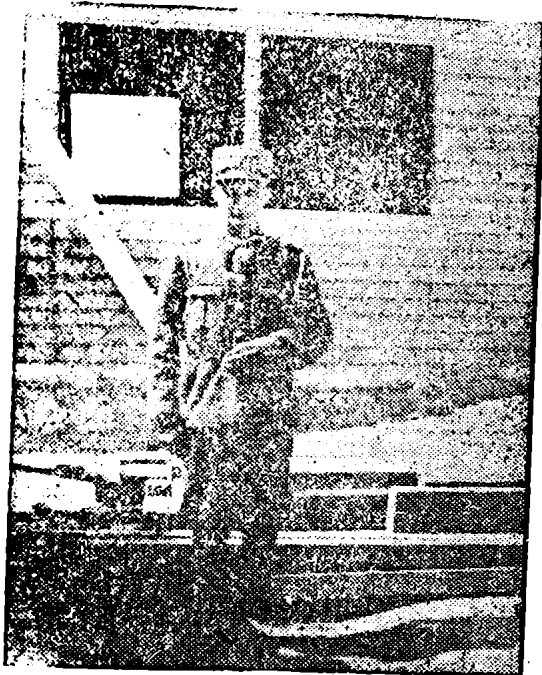
Ὅταν ἐξεδηλώθη τὸ ἀνταρτικὸν κίνημα κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1942, ἡ Χωροφυλακὴ χωρεῖ εἰς αὐτὸ ἐκ τῶν πρώτων. Ολόκληροι ὑπηρεσίαι χωροφυλακῆς, Διευθύνσεις, Ὑποδιοικήσεις, Σταθμοὶ καὶ φυλάκια προσχωροῦν. Τὰ πρῶτα ὅπλα τῶν

ἀνταρτικῶν ὁμάδων ἐξοικονομοῦντο ἀπὸ τὴν Χωροφυλακὴν. Αὕτῃ κατασκοπεύει τὸν ἐχθρόν, παρ᾽ ἔχει πολυτίμους πληροφορίας καὶ προστιθεύει τοὺς πρώτους ἀνιάρτας μετὰ τῶν ὁποίων εὐρίσκεται εἰς μυστικὴν ἐπαφήν. Ἡ Διοίκησις Χωροφυλακῆς Ἀριτῆς, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Διοικητὴν τῆς καὶ τοὺς ἀξιωματικούς τῆς, ἡ Ὑποδιοίκησις χωροφυλακῆς Σοφάδων μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ὑπομοίραρχον Βιλαέτην, ὁ ὁποῖος εὗρε κατόπιν τόσον μορτιρικὸν θάνατον ἀπὸ τὸ Ε. Α. Μ., ἡ Ὑποδιοίκησις Καρπενησίου, Σατίστης, Πλατάνου, Βάλτου, Κατερίνης καὶ γενικῶς τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς δυνάμεως τῶν Διοικήσεων χωροφυλακῆς Αἰτωλίας, Ἀκαρνανίας, Ἀριτῆς, Πρεβέζης, Βολου, Ἰωαννίνων, Πυρραμυθιάς, Φθιώτιδος, Φωκίδος, Θεσσαλίας καὶ Μακεδονίας ἐξέρχεται εἰς τὰ βουνὰ μὲ ἐπὶ κεφαλῆς ἀξιωματικούς καὶ συγκροτοῦν ἀνταρτικὰς ὁμάδας. Κατὰ ἑκατοντιάδας συρρέουν εἰς τὰ βουνὰ οἱ βαθμοφόροι καὶ οἱ ἄνδρες τοῦ σώματος τῆς Χωροφυλακῆς εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα, ἐνῶ οἱ διατασσόμενοι νὰ κινηθοῦν κατὰ τῶν ἀνταρτῶν, ἀρνοῦνται. Οὕτω 25 ἄνδρες τοῦ Συντάγματος χωροφυλακῆς Ἀθηνῶν, διαταχθέντες νὰ συγκροτήσουν ἀπόσπασμα πρὸς δίωξιν τῶν ἀνταρτῶν, ἡρνήθησαν, δι' ὃ καὶ συνελήφθησαν ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν, λήγοντος τοῦ 1942, καὶ ἐξετελέσθησαν. Ὅταν ἐξεδηλώθη τὸ ἀνταρτικὸν κίνημα εἰς τὴν Πελοπόννησον, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1943, ἡ Κυβέρνησις διέταξε τὴν συγκρότησιν ἀποσπασμάτων διὰ τὴν καταδίωξιν τῶν πρώτων ἀνταρτῶν. Τριάκοντα ὅμως κατώτεροι ἀξιωματικοὶ παρουσιάσθοντες ἐν σώματι εἰς Ἀρχηγεῖον χωροφυλακῆς καὶ ἐρμηνεύοντες σύσσωμον τὴν συνείδησιν τοῦ Σώματος ἐτόνισαν κατηγορηματικῶς, ὅτι ἡ Χωροφυλακὴ εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν θὰ δεχθῇ ν' ἀναλάβῃ τοιοῦτον ρόλον,

Ὅταν ὁ Ἰταλὸς στρατιωτικὸς Διοικητὴς Πελοποννήσου Στρατηγὸς Μαργκινότι ἐκάλεσε εἰς Εὐλόκαστρον τοὺς τότε ἀνωτέρους Διοικητὰς Πελοποννήσου Συνταγματάρχας Κατσαμπῆν, Πολυκράτην καὶ Πάτερην καὶ ἤξιωσε παρ' αὐτῶν τὴν ἀνάληψιν

ἀγώνος ἐναντίον τῶν ἀνταρτικῶν δμάδων οἱ Πατριῶται αὐτοί, ὤρθωσαν τὸ ἀνάστημά των καὶ τοῦ ἐβροντοφώνησαν ἓνα δρόφονον "Ὁχι! Ἀποιέλεσμα τῆς πατριωτικῆς αὐτῆς στάσεως τῶν ἀξιωματικῶν μας ὑπῆρξεν ἡ ἄμεσος ἀπομάκρυνσίς των ἐκ τῆς περιοχῆς ἐκείνης καὶ ἡ ἀποστολή των εἰς Ἀθήνας ὅπου εἰρίθεντο ἐκτὸς ὑπηρεσίας.

Ἱστορικὸν ἔγγραφον τὸ ὅποιον ἀποτελεῖ μοναδικὸν δεῖγμα ἡρωϊσμοῦ καὶ ἡθικῆς ἀνδρείας, προερχόμενον ἀπὸ τὸν Μοίραρχον Ν. Μπάμπαλην.

Χωροφύλαξ ΣΠ. Δ. ΔΗΜΟΠΟΥ-
ΛΟΣ, τῆς Σχολῆς Χωροφυλακῆς
Ἐπεσεν ἡρωϊκῶς τὴν 26.5.1941
εἰς Ἅγιον Γεώργιον Κρήτης.

Ἀριθ. 16)41)19

Ἐλασσών, 19)2)1943

Πρὸς τὸ Ἱταλικὸν Φρουραρχεῖον Ἐλασσῶνος

Ε ν τ α ὕ θ α

«Διαμαρτύρομαι μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς μου ὡς ἀξιωματικὸς καὶ ὡς ἄνθρωπος διὰ τὰ ἀποτρόπαια ἐγκλήματα, τὰ ὅποια τὴν παρελθούσαν Τρίτην, 16ην τρέχοντος μηνός, διέπραξεν εἰς Δομένικον ὁ στρατός σας, ἔχων δυστυχῶς ἀξιωματικοὺς ἐπὶ κεφαλῆς, διὰ τῆς θανατώσεως 150 ἀθώων καὶ ἀόπλων πο-

λιτῶν Δομενίκου, ἀπορφανίσας ἰσαριθμούς οἰκογενείας καὶ ρίψας εἰς τὴν δυστυχίαν καὶ τὴν θλίψιν ἀρκετὰς ἑκατοντάδας ἀθῶων γαναικοπαίδων καὶ πυρπολήσας ὑπερδιακοσίας οἰκίας μετὰ τῶν ὑπαρχόντων των, καὶ ἀφοῦ προηγουμένως ἀξιωματικοὶ σας καὶ στρατιῶται σας ἀφήρεσαν ὅτι πολύτιμον ἀντικείμενον εὗρον.

Ἐναντίον τοῦ στρατοῦ σας ἐπετέθησαν ἔνοπλοι καὶ πιθανὸν νὰ ἐφόνευσαν στρατιώτας σας. Ἐνισχυθεὶς ὁμοῦς ὁ στρατός σας ἀπὸ τὸν Τύρναβον καὶ τὴν Λάρισσαν, ἀπὸ ξηρᾶς καὶ ἀέρος καὶ καταστάς ἀσυγκρίτως ἰσχυρότερος, εἶχεν ὑποχρέωσιν νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὴν καταδίωξιν τῶν ἐνόπλων ἐκείνων, καὶ ὅχι νὰ στραφῇ ἐναντίον ἀθῶων ἀνθρώπων οἱ ὅποιοι πεισθέντες εἰς τὰς ἐπισήμους ὑποσχέσεις σας ὅτι, ὁσάκις μεταβαίνουν Ἰταλοὶ στρατιῶται νὰ παραμένωσιν εἰς τὰ χωρία των ὥς μὴ διατρέχοντες κανένα κίνδυνον, καὶ βασιζόμενοι εἰς τὴν ἀθωότητά των παρέμειναν ἐκεῖ, διὰ νὰ εὗρωσιν οἰκτρότατον θάνατον καὶ νὰ ἐγκαταλείψωσιν εἰς τὴν θλίψιν καὶ τὴν ἀπόγνωσιν συζύγους καὶ παιδιὰ.

«Δὲν σᾶς εἶναι βεβίως ἄγνωστον, ὅτι τὸν ἄμαχον πληθυσμὸν προστατεύουν διεθνεῖς Νόμοι καὶ συνθῆκαι, τοὺς ὁποίους οὔτε ἐτηρήσατε, οὔτε ἐσεβάσθητε, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἡμᾶς, οἱ ὅποιοι κατὰ τὸν μεταξύ μας πόλεμον ἐν Ἀλβανίᾳ, τὰς ἐτηρήσαμεν πιστῶς. Ἐν τούτοις ἰσχυρίζεσθε, ὅτι εἴσθε τὸ πλέον πολιτισμένον Κράτος τῆς Εὐρώπης. Καὶ ὁμοῦς παρόμοια κακουργήματα δὲν τὰ διαπράττουν παρὰ μόνον βάρβαροι. Καὶ ἄλλοτε στρατιῶται σας καὶ ἀξιωματικοὶ σας διέπραξαν ἐγκλήματα φονεύοντες ἀθῶους πολίτας καὶ ἐπιχειρήσατε νὰ συγκαλύψετε τὰ ἐγκλήματα αὐτὰ καὶ δὲν ἐδίστασαν οἱ ἀξιωματικοὶ σας νὰ ἀποδώσουν τοὺς φόνους εἰς Ἑλλήνας περιβληθέντας δῆθεν στολὰς Ἰταλῶν, καὶ ἐπεχείρησαν νὰ μὲ ἐκβιάσουν νὰ ὑποβίλω ἀναφορὰν ἀναιροῦσαν προηγουμένην διὰ τῆς ὁποίας κατήγγειλα.

«Τώρα ποίαν δικαιολογίαν θὰ προβάλετε; Ἡμεῖς σιτηριζόμενοι εἰς τὰ γεγονότα τοῦ Δομενίκου θὰ πιστεύωμεν ἀκραδάντως,

ὅτι ὅλοι οἱ φόνοι τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν εἶναι ἔργον σας.

Ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως
Ν. Μπάμπαλης. Μοίραρχος

Ὑπάρχουν ἐκ-
θέσεις τῶν ἀρχηγῶν
Χωροφυλακῆς, οἱ ὁ-
ποῖοι μὲ κίνδυνον
τῆς ζωῆς των ἐτόνι-
ζον πρὸς τὰς Κυβερ-
νήσεις τῆς Κατοχῆς,
ὅτι τὸ Σῶμα τῆς
Χωροφυλακῆς δὲν εἶ-
ναι δυνατόν ν' ἀνα-
λάβῃ ἀγῶνα ἐναντίον
Ἑλληνικῶν ἀνταρτι-
κῶν σωμάτων διότι
θὰ ἔλθῃ εἰς σύγκρου-
σιν πρὸς τὴν καθολι-
κὴν συνείδησιν τοῦ

Τὰ παιδιά ποὺ ἔπεσαν γιὰ τὴν Ἑλλάδα.
Ὑπεν)χης ΑΘ. ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ ἐκ Σπάρτης.
Ἐφονεύθη ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς. Δ. ΑΝΔΡΕ-
ΟΥ, πολεμιστὴς τοῦ Μακρυγιάννη καὶ χωρ)-
λαξ Ε. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, φονευθεὶς εἰς τοῦ
Μακρυγιάννη κατὰ τὰ Δεκεμβριανά.

Ἔθνους, ἐφόσον τὰ ἀνταρτικὰ σώματα εἶχον ἀναγγωρισθῇ ὑπὸ
τοῦ συμμαχικοῦ στρατηγείου ὡς τμήματα στρατιωτικά.

Ἀλλὰ πῶς ἦτο δυνατόν νὰ κινηθῇ ἡ Χωροφυλακὴ ἐναντίον
τῶν Ἑλλήνων ἀνταρτῶν, ἀφοῦ ἐκ τῶν τάξεών της εἶχαν προ-
σχωρήσῃ εἰς τὸ ἀνταρτικὸν κίνημα περὶ τοὺς 3 000 χωροφύλακες
καὶ περὶ τοὺς 300 βαθμοφόρους; Ἐκ τῶν ἐναπομεινάντων εἰς
τὰς τάξεις τοῦ Σώματος πολλοὶ ἀνῆκον εἰς διαφόρους ἐθνικοα-
πελευθερωτικὰς ὁργανώσεις καὶ ἄλλοι εἰς ὑπηρεσίας πληροφορο-
ριῶν, μεταδίδοντες πολυτίμους πληροφορίες. Εἰς τὰ δραματικά
ἐκεῖνα «μπλόκα» ποὺ ἔκαναν οἱ Γερμανοί, δσάκις συνέβαινε νὰ
παρίστανται μόνιμοι ἀξιωματικοὶ τῆς Χωροφυλακῆς, διηυκόλυναν
ἢ ν φυγὴν τῶν ἀποκλεισμένων Ἑλλήνων καὶ κατ' ἐπανάληψιν

ἐδημιουργήθησαν ἐπικίνδυνα ἐπεισόδια μεταξύ Γερμανῶν καὶ Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν.

Ἡ Χωροφυλακὴ δὲν ἔλαβε θῆσιν ἰχθυρικὴν κατὰ τοῦ ἀγῶνος τῆς ἐσωτερικῆς ἀντιστάσεως. Τοῦναντίον ἐναντίον αὐτῆς τῆς Χωροφυλακῆς ἐκηρύχθη ἀμείλικτος πόλεμος ἐξοντώσεως ἐκ μέρους τοῦ Ε.Α.Μ. Εἰς ἑκατοντάδας ἀνέρχονται οἱ δολοφονηθέντες ἀξιωματικοὶ καὶ ὀπλῖται μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἀπελευθερώσεως. Ἔτσι, ἡ Χωροφυλακὴ εἶχε διμέτωπον ἀγῶνα. Ἐνα μὲ τοὺς κατακτητὰς καὶ ἄλλον ποὺ τῆς εἶχε κηρύξει τὸ Ε.Α.Μ. Ὅπου δὲν εἶχε ἐπικρατήσει τὸ Ε.Α.Μ. ἡ συμβολὴ τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὸν ἀγῶνα ὑλῆρξε πολύτιμος.

Ἀναφέραμεν τὰς πλέον χαρακτηριστικὰς ἐκδηλώσεις τῆς Χωροφυλακῆς παραλείποντες τὰ ἀναρίθμητα ἐφῖνα ἐπεισόδια πατριωτικῶν πράξεων μὲ πρωταγωνιστὰς ἀξιωματικοὺς καὶ χωροφύλακας, ἐπεισόδια ποὺ ἐστοίχισαν συλλήψεις, φυλακίσεις καὶ παντοίους ἐξευτελισμούς. Τὰ ἐπεισόδια αὐτά, ἐὰν ἦτο δυνατόν νὰ καταστοῦν γνωστὰ ἐν ταῖς λεπτομερείαις των, θὰ ἀπεδείκνυν περιτράνως πόσον τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς εὗρίσκετο σύμφωνον μὲ τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν εἰς τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τοῦ κατακτητοῦ.

* *

Κατὰ τὸ 1941 εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα ἤρχισε πρῶτον ἡ κατάστασις νὰ ἐπιδεινοῦται. Ὅταν κατεκτήθη ἡ χώρα, τὰ σύνορα ἔμειναν ἀνοιχτά, διότι ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς διελύθη. Ἐνα τμήμα τῶν κατοίκων τῆς Κεντρικῆς καὶ Δυτικῆς Μακεδονίας ἐξεδηλώθη ὡς βουλγαρόφρον καὶ ἐπανεστάτησεν ἐνοπλον κατὰ τοῦ ἐν διαλύσει ἑλληνικοῦ Κράτους. Οἱ Ρουμανόβλαχοι τῆς Θεσσαλίας καὶ τῆς Πίνδου ἐκινουῦντο πρὸς συγκρότησιν τοῦ Πριγκηπάτου τῶν Γρεβενῶν. Οἱ Τουρκαλβανοὶ τῆς Τσαμουργιάς καὶ τῆς Β. Ἠλείρου ἐπαναστατοῦν.

Ὅλοι αὐτοὶ κατεκρεοῦργουν τοὺς Ἑλλήνας, ἔκαιον τὰς περιουσίας των, κατέλυον τὰς Ἑλληνικὰς ἀρχάς, ἐγκαθίστον κομιτατζδικὰς ἢ Ἀλβανικὰς τοιαύτας, καὶ γενικῶς ἀπέβλεπον εἰς τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου τῶν περιφερειῶν αὐτῶν. Οἱ Κατακτηταὶ ἠνθόουν τὰς ἐπανασιάσεις αὐτὰς καὶ τὰς ἐνίσχυνον ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς, δι' εὐνοήτους λόγους. Εἰς χιλίους περίπου ἀνῆλθον οἱ λεγεωνάριοι Ρουμανόβλαχοι, οἱ ὅποιοι κατετάγησαν εἰς τὴν Ἰταλικὴν Καραμπινιερίαν καὶ ἐλεηλάτουν τὴν περιφέρειαν. Εἰς 2 500 ἀνῆλθον οἱ ὀπλισθέντες ὑπὸ τῶν κατακτητῶν κομιτατζῆδες.

Χωροφύλαξ ΧΡΙΣΤΟΦ. ΚΟΥΒΕΛΗΣ. Πιλὸς εἰς τὸ καθῆκον καὶ τὴν Πατρίδα, ἐξετελέσθη ἀπὸ τοὺς ἀναρχικούς.

Ἐναντίον ὅλων αὐτῶν ἐκλήθη νὰ δράσῃ ἀποτελεσματικῶς μόνον ἡ Ἑλληνικὴ χωροφυλακὴ διότι οὐδεμία ἄλλη δύναμις ἀπέμεινεν εἰς τὴν κατακτηθεῖσαν Ἑλλάδα. Αὐτὴ ἔκλεισε καὶ ἐφρουρεῖ τὰ σύνορα ἀπὸ Σιγυμῶνος μέχρι Θεσπρωτίας. Αὐτὴ ἔδιδε καθημερινῶς μάχας μὲ τοὺς κομιτατζῆδες καὶ τοὺς Τουρκαλβανοὺς διὰ τὴν προστασίαν τῶν Ἑλληνικῶν πληθυσμῶν καὶ τῶν Ἐθνικῶν συμφερόντων. Αὐτὴ συνεκράτησε καὶ ἀνεπτέρωσε τὸ ἔθνικόν φρόνημα τῶν κατοίκων, αὐτὴ ἐγκατέστησε τὰς Ἑλληνικὰς ἀρχάς, καὶ χάρις εἰς αὐτὴν καὶ μόνον ἐλειτούργησε τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος εἰς τὰς δεινοπαθούσας ὑπὸ τοῦ Βουλγαρικοῦ κυρίως στοιχείου ἐπασχίας. Αὐτὴ παρέμεινε ὡς μόνη Ἑλληνικὴ ἐξουσία εἰς τὴν ὑπὸ τῶν Βουλγαρικῶν στρατευμάτων καταληφθεῖσαν περιοχὴν Κεντρικῆς Μακεδονίας (Χαλκιδικὴ μέχρι γραμμῆς Ἀξιοῦ καὶ ἔξωθι Θεσσαλονίκης) διὰ νὰ συμβολίζῃ ἐκεῖ

τὴν ὑπαρξιν τῆς Ἑλλάδος καὶ ὑπέστη πλείστας διώξεις ἐκ μέρους τοῦ Βουλγαρικοῦ στρατοῦ κατοχῆς.

Ἡ Ἑλληνικὴ χωροφυλακὴ μὲ τὴν δρᾶσιν τῆς εἰς τὴν Βόρειον κυρίως Ἑλλάδα, ἐδημιούργησεν ἓνα νέον Μακεδονικὸν καὶ Βορειοηπειρωτικὸν ἀγῶνα. Καὶ ἀπεδύθη εἰς αὐτὸν μὲ ἄνδρας γυμνοὺς καὶ πεινασμένους. Σκληροὶ καὶ τραχεῖς σωματικοὶ καὶ πνευματικοὶ ἀγῶνες ἐναντίον τριπλῆς προπαγάνδας—Βουλγαρικῆς-Ἀλβανικῆς-Ρουμανικῆς, ἐστοίχισαν εἰς αὐτὴν σημαντικὰς θυσίας. Ἄνδρες τῆς χωροφυλακῆς ἐξετελέσθησαν εἰς τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν μὲ τὰ φτιάγια ἀπὸ Βουλγάρους στρατιώτας. Αἱ ἀρχαὶ τῶν κατακτητῶν τὴν ὑπέβλεπον, τὴν ὑποψιάζοντο, δὲν τῆς εἶχον ἐμπιστοσύνην. Ἄλλοτε τὴν ἀφώπλιζον, ἄλλοῦ ἐπροπηλάκισαν τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ τοὺς ὁπλίτας τῆς, ἄλλοῦ περιώριζαν τὴν κυκλοφορίαν των, ὅπως καὶ εἰς τοὺς πολίτας.

Ἡ ἐμφάνισις τοῦ Ε.Α.Μ. σημειώνει τὴν ἀπαρχὴν τῆς διαλύσεως τοῦ ἑλληνικοῦ Κράτους. Οἱ δρᾶσται τῆς ἀντεθνικωτάτης αὐτῆς ἐνεργείας τὴν δικαιολογοῦν λέγοντες, ὅτι τὸ Κράτος ἐκεῖνο ἔπρεπε νὰ διαλυθῇ διότι ἦτο Κράτος τῶν Κυβερνήσεων Κουτσίλιγκ. Ψεῦδος. Οὔτε τὸ ἴδιον τὸ Ε.Α.Μ. πιστεύει τὴν δικαιολογίαν αὐτήν. Τὸ Κράτος — καὶ ἐννοοῦμεν τὴν συγκρότησιν καὶ λειτουργίαν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν — τὸ ὁποῖον εὔρον οἱ κατακτήσαντες τὴν Ἑλλάδα, δὲν ἦτο Κράτος ποὺ τὸ ἐδημιούργησαν αἱ κυβερνήσεις κατοχῆς. Ἦτο τὸ μόνιμον, τὸ αἰώνιον ἑλληνικὸν Κράτος. Ἐπρεπε νὰ μείνῃ ἐν συγκροτήσει κατὰ τὴν κατοχήν, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ ἔθνους, καὶ νὰ εὔρεθῇ εἰς τὴν θέσιν τοῦ τὴν ὥραν τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Πατρίδος μας.

Τὸ Κράτος τὸ ἑλληνικὸν κατελύθη ἀπὸ τὸ Ε.Α.Μ. εἰς τὴν ὑπαιθρον Ἑλλάδα, ὅχι διότι ἦτο δῆθεν Κράτος Κουτσίλιγκ κλπ., ἀλλὰ διότι ἔπρεπε ν' ἀντικατασταθῇ μὲ Κομμουνιστικὴν Διοίκησιν. Μὲ τὰ λαϊκὰ δικαστήρια, μὲ τὴν αἵματοβαμμένην πολιτοφυλακὴν, μὲ τὰς λαϊκὰς ἐπιτροπὰς. Κατηργήθη διότι τὸ Ε.Α.Μ. οὔτε ἔλαμε οὔτε ἐσχέφθη ποτὲ νὰ κάμῃ ἀγῶνα ἔθνικόν, καὶ τὸ

συγκροτημένον ἑλληνικὸν Κράτος ἦτο ἐμπόδιον εἰς τὰ σχ
του. Τὸ Ε.Α.Μ. ὑπῆρξεν ἡ πληρεστέρα ἐνσάρκωσις τῆς τακτ
τοῦ Δουρείου ἵππου τὴν ὁποίαν
διεκήρυξεν ὁ πρῶν Γραμματεὺς
τῆς Γ' Διεθνοῦς Βούλγαρος κομ-
μουνιστὴς Δημητρώφ. Παρου-
σιάσθη μὲ τὴν μάσκαν τοῦ ἐθνι-
κοῦ ἀγωνιστοῦ πρὸς ἐξαπάτησιν
καὶ δουλείαν τοῦ λαοῦ, ἐνῶ
κάτω ἀπὸ τὴν μάσκαν αὐτὴν ὑ-
πῆρχε ἡ πραγματικὴ, ἡ στυγνὴ
μορφὴ του. Ὁ κομμουνισμὸς
εἰς ὅλας του τὰς σκέψεις, τὰς
διαθέσεις καὶ τοὺς σκοποὺς».

Χωροφύλαξ ΙΩ. Φ. ΓΡΥΛΛΑ
ΚΗΣ, ὀπλαρχηγὸς τῶν ἐθνικῶν
ομάδων Κρήτης, μὲ ἐξαιρετικὴν
τόλμην προσέφερεν ἀνεκτίμητην
συμβολὴν εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν
τῆς πατρίδος μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Ἡ Δεκεμβριανὴ Ἐπανάστασις.

Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα ὅταν ἐπῆλθεν ἡ πρώτη πολιτικὴ
μεταβολὴ διὰ τῆς ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς Κυβερνήσεως τῶν ὑπου-
ργῶν τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς. Ταύτην ἠκολούθησε τὸ κίνημα τῆς 31
Δεκεμβρίου. Κατὰ τὰς φοβερὰς ἐκεῖνας ἡμέρας, αἱ ὁποῖαι ἀπ-
τελοῦν ἐν ἀπὸ τὰ μελανώτερα σημεῖα τῆς ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος

ἀφ' ἧς αὕτη ὑπάρχει ὡς Λαὸς καὶ ὡς Κράτος, ἡ Χωροφυλακὴ ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ Πρωθυπουργοῦ Παπανδρέου διὰ τοῦ τότε ἀρχηγοῦ τῆς συνταγματάρχου Ἀργ. Παπαργύρη ὡς ἔνοπλος δύναμις, τεταγμένη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους, νὰ ἐκτελέσῃ τὸ καθήκον τῆς. Ἡ δοῦσις τῆς δὲν ὑπῆρξεν ἐπιθετικὴ, ἀλλ' ἀπλῶς ἀμυντική. Τὰ διάφορα τμήματα καὶ αἱ ὁμάδες τῆς Χωροφυλακῆς διετάχθησαν νὰ κρατήσουν πάσῃ θυσίᾳ τὰς θέσεις των, διότι αὐτὸ ἐπέβαλε μεταξὺ ἄλλων καὶ ἡ ἱστορία καὶ ἡ τιμὴ τοῦ σώματος. Καὶ τὸ καθήκον των αὐτῶ, οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὀπλῖται τῆς Χωροφυλακῆς, μολονότι στερούμενοι ἐπαρκοῦς καὶ συγχρονισμένου ὀπλισμοῦ καὶ μολονότι ἀντιμετώπισαν συχνὰ ὑπερτέρας δυνάμεις τῶν στασιαστῶν, ἄριστα ἐξοπλισμένων καὶ ἐπὶ πλεον μὲ ἡθικὸν καταπεπονημένον ἀπὸ τοὺς μακροὺς ἀγῶνας, τὰς στερήσεις καὶ τελευταίως ἀπὸ τὴν ἐναντίον των κατακραυγὴν ἀνεπισήμων καὶ ἐπισήμων καὶ τὴν ἀξίωσιν περὶ διαλύσεώς των, τὸ ἐξεπλήρωσαν κατὰ τρόπον παραδειγματικόν, ὅστις ἐκίνησε τὸν γενικὸν θαυμασμόν.

Ὑπῆρξεν ἀφάνταστος ὁ ἡρωϊσμός ποὺ ἐπέδειξαν ἀξιωματικοὶ καὶ ὀπλῖται κατὰ τὰς ἀλεπαλλήλους καὶ σφροδρὰς ἐπιθέσεις τὰς ὁποίας ὑφίσταντο. Ἐνας ἡρωϊσμός ἀντάξιός τῶν παραδόσεων τοῦ Σώματος τῆς Χωροφυλακῆς, ὁ ὁποῖος ἀποδεικνύει τί θὰ ἐγίνετο ἐὰν ἡ Χωροφυλακὴ δὲν εὗρίσκετο εἰς τὴν οἰκτρὰν ἐκείνην κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν τὴν περιήγαγον οἱ διάφοροι διώχται τῆς, ἐὰν ἦτο ἰσχυροτέρα ἀπὸ ἀπόψεως ἀριθμοῦ καὶ ἐξοπλισμοῦ. Ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ τῆς Χωροφυλακῆς, ἐβεβαίωναν καὶ βεβαιώνουν ὅτι τὸ κίνημα θὰ ἦτο δυνατόν νὰ κατασταλῇ ἐντὸς δύο ἡμερῶν, ἀκόμη ὅτι δὲν θὰ ἐξεργηγνύετο ἐὰν ἡ Δημοσία ἀσφάλεια εἶχε τὴν ἀπαιτουμένην δύναμιν καὶ δὲν εἶχεν ἐξασθενήσει εἰς τοιοῦτον σημεῖον ἐκ τοῦ παρεμβατισμοῦ καὶ τῆς ἐναντίον τῆς συκοφαντικῆς ἐκστρατείας. Οὔτε καὶ θὰ παρίστατο ἀνάγκη τῆς ἐπεμβάσεως τῶν συμμάχων μας Ἀγγλων, οὔτε καὶ θὰ ἐγνώριζεν ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν τὰς καταστροφάς, τὰς ὁποίας βλέπομεν

—

εις τὴν ὁποίαν δὲν θέλομεν
δες αὐταὶ δὲν ἀποτελοῦν κριτι-

ζωροφύλας ΠΑΝΤΑΖΗΣ ΞΗ-
ΡΟΜΕΡΙΤΗΣ. Συνελήφθη καὶ
δηγήθη εἰς Λαζαρίναν ἀπὸ τοὺς
ναρχικοὺς κατὰ τὸ Δεκεμβρια-
νὸν κίνημα, κατορθώσας νὰ δια-
σωθῇ ὡς ἐκ θαύματος.

λεσε μεγάλως εἰς τὴν ἐπαναφο-

Ἡ σιάσις τῆς αὐτῆς συνεκίνησε βαθύτατα τοὺς ἐπισήμους καὶ τὴν δημοσίαν γνώμην καὶ συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ ἐπέλθῃ ἡ μεταστροφή ἐκείνη, τῆς ὁποίας, τὰς πρώτας, ἀλλὰ καὶ τόσον ἐν-θαρρυντικὰς ἐκδηλώσεις, ἀπετέλεσαν αἱ ἐπευφημίαι καὶ τὰ χειροκροτήματα—ἦσαν μίᾳ ἀποθέωσις—μὲ τὰ ὅποια τὰ πλήθη ὑπεδέχθησαν τὴν ἐμφάνισιν τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὴν παρέλσιν τῆς 25ης Μαρτίου 1945. Ἦσαν αἱ ἐκδηλώσεις αὐταί, ἡ πρώτη ἠθικὴ ἀμοιβὴ τοῦ Σώματος διὰ τὴν μετ' αὐταπαρνήσεως ἀφοσίωσίν του εἰς τὸ καθῆκον.

Ἡ μάχη τοῦ Τμήματος Μεταγωγῶν.

Τὸ Τμήμα Μεταγωγῶν Ἀθηνῶν, ἐγκατεστημένον εἰς τὰ παμπάλαια κτίρια τῶν Κεντρικῶν Ἑνωμοτιῶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Νικοδήμου, ἐδέχθη πρῶτον τὴν ἐπίθεσιν τῶν Ἑλασιτῶν τὰς πρωϊνὰς ὥρας τῆς 6ης Δεκεμβρίου.

Ὅμως ἡ ἐπίθεσις αὕτη, δὲν τὸ εὗρεν ἀπροπαράσκευν. Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς δυνάμεως Ταγματάρχης τῆς Χωροφυλακῆς Νικόλαος Μιχαλόπουλος, ἔλκων τὴν καταγωγὴν ἀπὸ τὴν πατρίδα τοῦ «Γέρου τοῦ Μωρηᾶ», ἡρωϊκὸς καὶ μετριοφρων πατριώτης, εἶχε λάβει ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέτρα τὰ ὅποια θὰ τοῦ ἐξησφάλιζαν τὴν ἀποτελεσματικὴν ἄμυναν τοῦ κτιρίου. Ἀντιληφθεὶς ἐγκαίρως τὸν κίνδυνον, ἔσπευσε νὰ τοποθετήσῃ τὰς δυνάμεις του εἰς τὰ πέρας τοῦ Τμήματος καὶ εἰς καταλλήλους θέσεις ἐντὸς αὐτοῦ.

Ἡ δύναμις τοῦ Τμήματος Μεταγωγῶν ἀνῆρχετο εἰς 110 ἀξιωματικοὺς καὶ ὀπλίτας, μὲ ὀπλισμὸν 70 μόνον ἰταλικῶν ἀραβίδων μὲ 100 περίπου φασίγγια ἐκάστην, ἐλαχίστας χειροβομβίδας καὶ ἓνα Στέν μὲ 800 φυσίγγια.

Ἡ ἐπιτεθεῖσα δύναμις ἀπετελεῖτο ἐκ τοῦ προτύπου τάγματος Καισαριανῆς τοῦ ΕΛΑΣ εἰς τὴν ὁποίαν προσετέθησαν καὶ οἱ ἐπιτεθέντες κατὰ τοῦ Β' ἀστυνομικοῦ τμήματος πολυάριθμοι Ἑ-

μ τῆς συνοικίας Πλάκας.
σως περὶ τὰς 19 δεσποζούσας
μ' ὄλων τῶν ὀπλων των, αὐτο

Χωροφύλαξ ΝΙΚΟΛ. ΑΝΔΡΟΥ-
ΓΣΟΠΟΥΛΟΣ, ἐξ Οἰχαλίας Μεσ-
σηνίας. Ἐξετελέσθη ὑπὸ τῶν ἐλα-
σιτῶν εἰς τὴν Πηγάδαν τοῦ
Μελιγαλᾶ.

ά ἄνδρες ἐμψυχούμενοι ὑπὸ τοῦ
ματικῶν των, ἡμύνοντο ἥρωϊ-
εις των, καίτοι ὑστέρουν κατὰ

; πυρὸς τῶν ἐλασιτῶν εἶχον
ο ὀπλῖται καὶ δέκα εἶχον τραν-
μαχομένη ἐπὶ τῆς διασταυρώ-
ιδριανοῦ, εὐρεθεῖσα πρὸ τρο-
ξηναγκάσθη εἰς ὑποχώρησιν.

Κατόπιν τῆς ὑπὸ τῶν Ἑλασιτῶν καταλήψεως τῆς διασταυρώσεως τῶν ἀνωτέρω ὁδῶν καὶ περὶ ὧραν 12 καὶ τέταρτον ἡ κύκλωσις τοῦ Τμήματος εἶχε συντελεσθῇ. Στενωτάτη πολιορκία ἤρχισε ἀπὸ τῆς στιγμῆς αὐτῆς. Τότε ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν σιτισιαστῶν ἤρχισε νὰ καλῇ τηλεφωνικῶς τὸν Διοικητὴν δπῶς παραδοθῇ διαβεβαιώσεων αὐτὸν ὅτι οἱ ἄνδρες του, ἀφοῦ προηγουμένως ἀφωπλισθοῦν θὰ ἀφεθοῦν ἐλεύθεροι. Πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ τούτου ἀπέστειλε γνωστὴν Ἑλασίτισσαν ἵνα διαπραγματευθῇ τὴν παράδοσιν τῶν ἀμυνομένων. Ἡ ἀπεσταλμένη, ἐπέδωκε πρὸς τὸν Διοικητὴν ἐπιστολήν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐτονίζετο ὅτι δὲν πρέπει νὰ μάχεται ἐναντίον ἀδελφῶν του ὑπείκων εἰς ξένην προπαγάνδαν !!!., Ἀντὶ ἄλλης ἀπαντήσεως, ὁ Διοικητὴς τοῦ Τμήματος Μεταγωγῶν διέταξε καὶ ἐτέθη ἡ Ἑλασίτισσα ἀμέσως ὑπὸ κράτησιν.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ πολιορκία ἐσυνεχίζετο. Ἀπὸ ὧρας εἰς ὧραν δὲ ὁ κλοιὸς περὶσφίγγετο. Οὐχ ἦτον ὅμως, οἱ ἡρωϊκοὶ ἄνδρες τῆς Χωροφυλακῆς οὐδὲ πρὸς στιγμὴν ἀτώλεσιν τὸ θάρος των, ἀντιμετωπίζοντες μὲ ἀποφασιστικότητα καὶ καρτερίαν τὰς σφοδρὰς ἐπιθέσεις τοῦ Ἑλάς.

Μετά τινα ὥρας, οἱ ἐλασῖται εἶχον γίνει κύριοι τοῦ δεσπύζοντος κτιρίου τοῦ Μονοπωλείου, ὁπότε ἡ θέσις τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς κατέστη κρίσιμος.

Παρὰ ταῦτα ὥμως, οὐδεμία ἐσημειώθη χαλάρωσις τῆς ἐμύνης, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἤρχισαν νὰ ἐξαντλοῦνται τὰ πυρομαχικὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς, ἐνῶ ἀντιθέτως αἱ ἐπιθέσεις τοῦ Ἑλάς ὁλονέν.

Μετά τινος ὥρας, τὸ ἠθικὸν τῶν πολιορκουμένων ἤρχισε νὰ κλονίζεται, κατόπιν μάλιστα τῆς σημειωθείσης εἰς τὸ μόνον ἐνυπάρχον ὅπλοπολυβόλον ἐμπλοκῆς. Ὅλοι εὐρίσκοντο ἐγκλωβωμένοι ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ Τμήματος ὅπου ἀσφαλῶς θὰ ἐφονεύοντο μέχρις ἐνὸς δοθέντος ὅτι ἡ ἀμυνα καθίστατο ἀδύνατος λόγῳ τῆς διαμορφώσεως τῶν πέριξ.

Τότε ὁ Διοικητὴς, ὁ ὁποῖος, δέον νὰ ἀναφερθῇ πρὸς τιμὴν
του, οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν εἶχε χάσει τὴν ψυχραιμίαν του, ἵνα προ-
λάβῃ τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν ἀνδρῶν του, διέταξε ἔξοδον πρὸς τὴν
ὁδὸν Φιλελλήνων, κίνησις ἣ ὁποία ἐπέτυχεν ἀπολύτως, τῇ βοή-

**Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Χυροφυλακῆς κατὰ τὸ Δεκεμβριανὸν
κίνημα. Συνταγματάρχης
ΑΡΓΥΡΗΣ ΠΑΠΑΡΓΥΡΗΣ**

θεία συνεχοῦς πυρὸς ἐναντίον τῶν ἐλαστικῶν ὀπλοπολυβόλων,
αἶνα καὶ ἐσίγησαν. Εἰς τὴν ἔξοδόν των διηκολύνθησαν ἀπὸ
τοῦ ἀποστειλέντας πρὸς ἐνίσχυσίν των Μοιράρχου Ν. Παναγο-
πούλου καὶ Ἀνθ)ρχου Γ. Βασιλοπούλου, οἵτινες συνέλαβον Ἐλα-
σίτας παρὰ τὴν ὁδὸν Κόδρου βαλλοντες δι' ὀπλοπολυβόλων.

Μετά τὴν ἀταλλαγήν των ἐκ τοῦ κλοιοῦ ὁ Διοικητὴς προ-
λαβὼν τοὺς ἀνωτέρω ἀξιωματικοὺς καὶ τοὺς Ὑπομοίραρχον Ζωρ-
μπαλᾶν Ε., Ἐνωμοτάρχας Γρ. Γιαννόπουλον, Ν. Γιαννακόπου-
λον καὶ Εὐθ. Κατσαρὸν τῆς Διευθύνσεως Χωροφυλακῆς τοῦ
Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν καὶ τινες ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῶν μαχημέ-
νων εἰς τὸ Τμήμα, ἐπανῆλθεν εἰς τὸν τόπον τῶν μαχῶν διανοί-
ξας δίοδον διὰ τοῦ ἀποτελεσματικοῦ πυρὸς τῶν αὐτῶν ομάτων μὲ τὰ
ὁποῖα εἶχον ἐφοδιασθῇ. Ἐκ τοῦ Τμήματος πλέον ἔβαλλον ἐναν-
τίον τῶν πολιορκητῶν ἐγκατεστημένων ἐντὸς τοῦ κτιρίου τοῦ
Μονοπωλείου. Μία εὖστοχος χειροβομβίς, ριφθεῖσα ἀπὸ τὸν ἴδι-
ον τὸν Διοικητὴν ἐναντίον τοῦ κτιρίου τούτου ἠνάγκασε τοὺς
ἐλαστίας νὰ σιγήσουν.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐμειώθη ἡ ἔντασις τοῦ πυρὸς ἀπὸ
τοὺς ἐπιτιθεμένους, ἐδέησε δὲ ἐκ πολλῶν σημείων νὰ καταπαύσῃ
ἐντελῶς. Χάρις εἰς τὸν ἡρωϊσμόν τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς
τὸ Τμήμα Μεταγωγῶν εἶχε σωθῇ.

Τὴν ἐπομένην πλήθη πυκνὰ κατέκλυσαν τὸ Τμήμα Μεταγω-
γῶν διὰ νὰ ἐκφράσουν τὴν εὐγνωμοσύνην των πρὸς τὸν Διοικη-
τὴν καὶ τοὺς ἡρωϊκοὺς μαχητὰς του ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας,
οἵτινες διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοθυσίαις τὸ ὁποῖον ἐπέδειξαν κατὰ
τὰς σκληρὰς μάχας ἔσωσαν ὁλόκληρον τὴν περιοχὴν καὶ τὸ κέν-
τρον τῆς πόλεως.

Ἡ ἐποπτεία τοῦ Συντάγματος Χωροφυλακῆς.

Τὰς παραμονὰς τῆς ἐκρήξεως τοῦ στασιαστικοῦ κινήματος,
τὸ Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη εὗρίσκετο ἤδη εἰς ἓνα
πολεμικὸν πυρετόν. Διοικητὴς ἦτο τότε ὁ Ἀντισυνταγματάρχης
Ε. Σοφρᾶς, τὸν ὁποῖον διεδέχθη ὀλίγον ἔπειτα ὁ Συνταγματάρ-
χης Γεώργιος Σαμουήλ. Ἀπὸ ἡμερῶν ὑπῆρχον πληροφῶραι ὅτι
θα ἐξεδηλοῦτο τὸ ἀπὸ μακροῦ παρασκευαζόμενον ἀπὸ τὸ Ε.Α.Μ.
κίνημα.

Ἡ Διοίκησις τοῦ Συντάγματος ἔλαβεν ἀμέσως ὅλα τὰ ἐν-
δεικνυόμενα μέτρα, διότι ἀσφαλῶς μία ἐκ τῶν πρώτων ὁμᾶδων

ἥτις θὰ ὑφίστατο ἐπίθεσιν, θὰ ἦτο καὶ τὸ Σύνταγμα. Τὰ συνήματα «δὲν θὰ περάσουν» καὶ «ἡ τῶν ἡ ἐπὶ τᾶς» ἦσαν εἰς τὰ χελεῶν, ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου ἀξιωματικοῦ μέχρι τοῦ τελευταίου χωροφύλακος. Ἀληθὺς πλεμικὸν μένος, ἐμπνεόμενον ἀπὸ αἰσθημα βαθυτίτου πατριωτισμοῦ, ἐκίνει ὡς ἐν σῶμα δλόκληρον τὸ Σύνταγμα. Ἀμέσως ὁ Συνταγματάρχης Γ. Σαμουήλ ἐκάλεσεν εἰς σύσκεψιν τὸν Ὑποδιοικητὴν Σοφρᾶν, ἵνα αποφασίσουν διὰ τὰ ληπιέα μέτρα πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως. Ἀπεφασίσθη ἡ σύγκλησις συμβουλίου ὑπὸ τὸν τελευταῖον, τῶν Ταγματάρχων Καρίτσα Κων. Διοικητοῦ τοῦ I Τάγματος, Σμινελάκη Ν. Διοικητοῦ τοῦ II Τάγματος καὶ Μπαισαλιᾶ, ἐπιτελοῦς τοῦ Συντάγματος, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐτίθη εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Διοικητοῦ τὸ σχέδιον ἀμύνης τὸ ὁποῖον καὶ ἐνεκρίθη ὑπ' αὐτοῦ.

Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα, ὅτε εἰς τὸν λόφον τῆς ὁδοῦ Βουλιαγμένης ὅπου αἱ φύλακαί, τὸς ὁποίας ἐφρούρει δύναμις ἐξ ἀνδρῶν τοῦ Συντάγματος Χωροφυλακῆς, ἐξεδηλώθη τὴν μεσημβριαν τῆς 4ης Δεκεμβρίου σφοδρὰ ἐπίθεσις ὑπὸ τῶν ἐλασιτῶν Διοικητῆς τῆς φρουρᾶς ἦτο ὁ Ἀντισυνταγματάρχης Σερεπεζῖ Ἑλ. με ὑποδιοικητὴν τὸν Μοίραρχον Στεφανάκην ὁ ὁποῖος τραυματισθεὶς κατὰ τὰς ἀνωτέρω μάχας καὶ συλληφθεὶς αἰχμάλωτος

Χωροφύλαξ ΣΤΥΛ. ΚΑΠΝΑΣ, ἡρωϊκὸν τέκνον τῆς Θράκης. Μαχόμενος εἰς τὸ Σύνταγμα Μακρυγιάννη, ἐναντίον τῶν ἀναρχικῶν, συνελήφθη ὑπ' αὐτῶν ἀγνοουμένης τῆς τύχης του.

ἔξετελέσθη τὴν 7ην Δεκεμβρίου εἰς Κατσιπόδι. Ἄπαντες οἱ ἄνδρες ἀνιέστησαν εἰς τὴν χάλαζαν τοῦ πυρὸς μὲ ἡρωϊσμόν ἀντάξιον τῆς ἱστορίας των καὶ ἀφοῦ ἐξήντηλιν ὅλα τὰ πυρομαχικὰ των, τὴν 8ην ἑσπερινήν, ὁ Διοικητὴς των ἀπομονωθείς εἰς ἓν σημεῖον μὲ δρᾶκα ἀνδρῶν, προέβη εἰς ἀπόπειραν ἐξόδου, κατορθώσας νὰ διασπάσῃ τὴν ζώνην τῶν πολιορκητῶν καὶ νὰ φθάσῃ εἰς ἐκεῖ πλησίον εὐρισκόμενον ἀγγλικὸν καταυλισμόν. Οἱ λοιποὶ ἄνδρες τῆς φρουρᾶς συνελήφθησαν καὶ ἐξετελέσθησαν τὴν 7ην Δεκεμβρίου. Ταῦτοχρόνως ἀπεστέλετο δύναμις λόχου ἐκ τοῦ Συντάγματος Χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν Μοίραρχον Κονιᾶκον πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἀνωτέρω μαχομένης φρουρᾶς. Αὕτη ὅμως καθ' ὁδὸν ἐδέχθη τὰ πυκνὰ πυρὰ τῶν ἐλασιτῶν. Κατὰ τὴν ἐτακολουθήσαν μάχην, ὁ ἀνθυπομοίραρχος Βελῆς διασπάσας τὸν κλοιόν, κατώρθωσε νὰ φθάσῃ εἰς τὰς φυλακὰς μὲ 10 ἄνδρας. Ἦτο ὅμως πλέον ἀρνά. Ἡ φρουρὰ τῶν φυλακῶν εἶχεν ὑποκύψει. Συνελήφθη καὶ αὐτὸς μετ' ἀπάντων τῶν ἀνδρῶν του καὶ ἐξετελέσθη ὁμοῦ μὲ δύο ἄλλους ἀξιωματικούς, ὁ δὲ Μοίραρχος Κονιᾶκος μὲ μυρίους κινδύνους ἐπέστρεψε μὲ ὠρισμένον ἀριθμὸν ἀνδρῶν εἰς τὸ Σύνταγμα ὅπου ἐσώζοντο.

Περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς 4ης Δεκεμβρίου, ὁ ὑποδιοικητὴς Σοφρᾶς, συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς ταγματάρχην Μπατσαλιᾶν Ἀρ. καὶ μοίραρχον Βερναρδέσκη, ἐλέβη μοτοσυκλέττας καὶ διασχίσας τὰς γραμμὰς τοῦ Ἑλᾶς μετέβη εἰς τὸ Ἀρχηγεῖον τῆς Χωροφυλακῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἰουλιανοῦ διὰ νὰ ἐνημερώσῃ τὸν Ἀρχηγὸν ἐπὶ τῶν συμβαινόντων. Κατόπιν τούτου τὸ Σύνταγμα ἐνισχύθη μὲ δύο ἀντιαρματικὰ πυροβόλα μὲ ἄφθονα βλήματα, εἰς τεθωρακισμένον αὐτοκίνητον καὶ μὲ τοὺς ἀξιωματικούς τοῦ πυροβολικοῦ Σβαρνιᾶν, Ἀλεξόπουλον καὶ Λιαρᾶκον. Τὴν ἰδίαν ἡμέραν, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Χωροφυλακῆς Ἀργ. Παπαργύρης, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν ἐπιτελάρχην τοῦ Ἀρχηγείου ἀντισυνταγματάρχην Γ. Πολυκράτην καὶ τὸν ἀντισυνταγματάρχην Θεοχάρην, μετέβη εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ ὠμίλησεν εἰς συγκέντρωσιν τῶν ἀξιωματικῶν

καὶ ὀπλιτῶν καὶ μὲ πατριωτικὰ λόγια ἐτόνισεν ὅτι χάριν τῆς φιλικῆς πατρίδος καὶ τῆς ἐνδόξου ἱστορίας τοῦ Σώματος πρέπει ὅλοι νὰ ἐκπληρώσουν τὸ καθήκον των. Ὁ Διοικητὴς τοῦ Συντάγματος μετ' ὅλων τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὀπλιτῶν ἐβεβαίωσε τὸν Ἀρχηγὸν ὅτι θὰ ἐκπληρώσουν τὸ καθήκον των εἰς τὸ ἀκέραιον.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἀρχηγοῦ ἐγένετο συγκέντρωσις τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Συντάγματος ὁ ὁποῖος μὲ ἀληθῆ πατριωτικὴν ἐξέτασιν ἀλλὰ καὶ βαθυσταθὴν θλίψιν διὰ τὰ διαδραματιζόμενα ἐξετίθεσεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἱερότητα τοῦ ἀγῶνος, τονίσας ὅτι εἰς τὴν μάχην ταύτην ἣ ὁποία εἶναι μάχη τῆς σωτηρίας τῆς πατρίδος πρέπει νὰ ἐξέλθουν νικηταί. Οἱ λόγοι τοῦ ἀνδρὸς εὗρον βαθυσταθὴν ἀπήχησιν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὀπλιτῶν οἵτινες συνεκινήθησαν βιαιόως.

Συμφώνως πρὸς τὸ σχέδιον, ὠρίσθησαν ζῶναι ἀμύνης ἐξωτερικαὶ καὶ ἐσωτερικαί. Κατελήφθησαν ἅπασαι αἱ θέσεις ἀμύνης ἐξωτερικῆς ζώνης διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως ἀνδρῶν τοῦ Συντάγματος εἰς οἰκίας δεσποζούσας μετατραπεῖσος εἰς ὄχυρά ὡς ἑξῆς : Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Χαιζηχορήστου—Μακρυγιάννη (οἰκία Τουλούπα), φυλάκιον ὑπὸ τὸν Μοίραρχον Παπακώσταν. Φυλάκιον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μητσαίων ὑπὸ τὸν Μοίραρχον Κοντιᾶκον Δ. Φυλάκιον ὁδοῦ Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου (Πολυκατοικία Πολυμεροπούλου — Ἀλμέϊδα ὑπὸ τὸν Μοίραρχον Μαλτέζον καὶ Φυλάκιον Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου—Βύρωνος (οἰκία Πατεράκη) ὑπὸ τὸν μοίραρχον Βερναρδέσκη. Αἱ ζῶναι ἐσωτερικῆς ἀμύνης ἀπετελοῦντο ἀπὸ τὰ παραπήγματα τὰ εὗρισκόμενα ἐντὸς τοῦ περιβόλου καὶ εἰς τὴν νοτιοανατολικὴν πλευρὰν τοῦ Διοικητηρίου τοῦ Συν)τος, ἐπληρωμένα ὡς ἑξῆς : Μοίραρχος Μπίνιαρης Κ., Κρέτσος, Δημάκόπουλος Διον., μὲ Διοικητὴν τοῦ Τομέως τούτου τὸν Ταγματάρχην Καρίτσαν Κ. Τοῦ τομέως τῆς δυτ. πλευρᾶς Διοικητὴς ἦτο ὁ Μοίραρχος Κοντιᾶκος. Τὴν τρίτην γραμμὴν ἀμύνης ἀπετελεῖ αὐτὸ τοῦτο τὸ τριόροφον κτίριον τοῦ Συντάγματος τοῦ ὁποίου

ἅπαντες οἱ θάλαμοι μετετράπησαν εἰς ὄχυρά. Τῶν θαλάμων τούτων διοικηταὶ ἦσαν οἱ Καραβίτης, Δημακόπουλος Γ., Μινάρας καὶ Μπουρμπόπουλος, ἐπὶ τῆς ταράτσας δὲ ὁ Μοίραρχος Παπαδόδης. Ὑπασπιστὴς τοῦ Συν)τος ὁ μοίραρχος Βλασσάκης Π. Ἀξιωματικὸς τῶν πληροφοριῶν ὁ μοίραρχος Δρούγγας. Διοικητὴς τομέως ἐξωτερικῆς ἀμύνης ἦτο ὁ ταγματάρχης Ν. Σεμινελάκης, ἐσωτερικῆς ἀμύνης καὶ ἐφεδρείας ὁ ταγματάρχης Ἄρ. Μπατσαλιᾶς. Ἐπίσης προσέφερεν ἐξαιρετικὰς ὑπηρεσίας ὁ Ταγματάρχης Χωρ)κῆς Δημ. Βερελῆς.

Μὲ τοιαύτην διοικητικὴν διάρθρωσιν, τὸ σύνταγμα ἦτο πανέτοιμον. Τὴν 6 παρὰ τέταρτον πρωῒνὴν τῆς 6ης Δεκεμβρίου, ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ στρατηγοῦ Σαράφη ἐρρίφθησαν 6 πυροβολισμοί. Προφανῶς ἦτο τὸ σύνθημα τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐπιχειρήσεων διότι ταυτοχρόνως ἐξαπελύθη ἐπίθεσις κατὰ τοῦ Συντάγματος Μακρυγιάννη ἐξ ὅλων τῶν σημείων μὲ μίαν χάλαζαν βλημάτων παντὸς τύπου καὶ μεγέθους.

Ἡ ἐπίθεσις κατὰ τοῦ Συντάγματος Χωρ)κῆς ἦτο ἡ μεγαλυτέρα ἀπὸ ὅσας ὑπέστη ἡ Χωροφυλακὴ καὶ διήρκεσεν ἐπὶ δεκαήμερον. Ὑπῆρξεν ἀληθινὴ ἐποποιεῖται, ἡ ὁποία κατέληξεν εἰς τὴν ἥττην τῶν Ἑλασιτῶν καὶ ἔσωσε τὸ κέντρον τῆς πόλεως.

* *

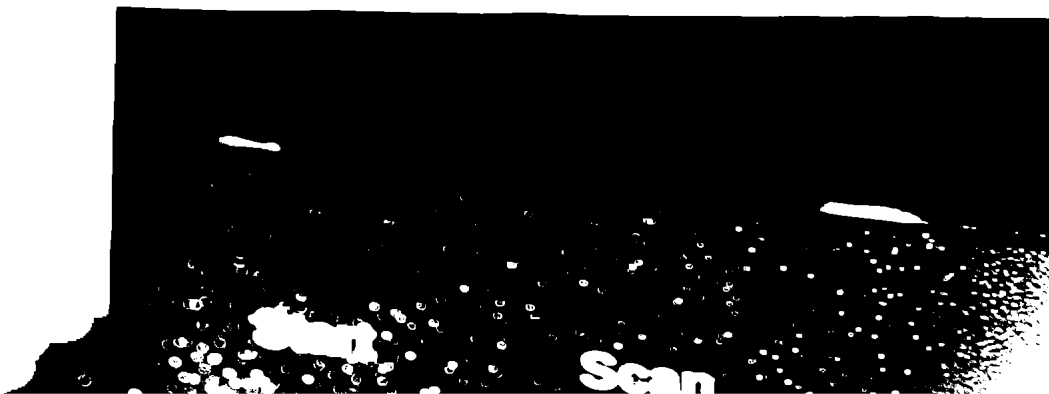
Εἰς τοὺς στρατώνας τοῦ Μακρυγιάννη ὑπῆρχε κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δύναμις 500 περίπου ἀνδρῶν. Καὶ οἱ χωροφύλακες αὐτοὶ ἦσαν ἀνεπαρκῶς ὀπλισμένοι καὶ ἐφωδιασμένοι. Οἱ ἐπιτιθέμενοι ἐστράφησαν ὥς ἦτο ἐπόμενον πρῶτον κατὰ τῶν κτιρίων τῆς ἐξωτερικῆς ἀμύνης, ἐκ τῶν ὁποίων μέχρι τοῦ ἀπογεύματος τῆς Τετάρτης εἶχον κυριεύσει τέσσαρα, ἄλλα διὰ τῆς ἀριθμητικῆς τῶν ὑπεροχῆς καὶ ἄλλα διὰ τῆς προδοσίᾳς, φονεύσαντες ὅλους τοὺς ἀνδρας οἱ ὁποῖοι ἠμύνοντο ἐντὸς αὐτῶν. Τὸ ἀπόγευμα καὶ μολονότι ἡ 5η οἰκία—φυλάκιον ἠμύνετο ἀκόμη, οἱ Ἑλασιταὶ ἤρχισαν ἐπιτιθέμενοι κατὰ τοῦ στρατῶνος. Ἀπὸ

όλας τὰς γύρω οικίας ἤρχισε καταιγιστικὸν πῦρ κατὰ τοῦ Συντάγματος. Ἡ ἐπίθεσις ἦτο τρομακτικὴ καὶ θὰ ἀπεθάρρυνε κάθε ἄλλον εὐρισκόμενον εἰς τὴν θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκοντο οἱ ἡρωϊκοὶ ἄνδρες τοῦ Συντάγματος. Οὐχ ἦτιον ὅμως οὗτοι δὲν ἐκάμφθησαν καὶ μολονότι οὐδὲν εἶχον φόβει ἀπὸ 24ώρου καὶ δὲν εἶχον γνωρίσει οὔτε στιγμῆς ἀνάπαυαν, δὲν ἔπαυσαν νὰ ἐπιδεικνύουν τὴν αὐτὴν ἀποφασιστικότητα καὶ τὸ αὐτὸ θάρρος. Τὸ σύνθημα τοῦ Λοικητοῦ ἦτο : «Δὲν θὰ περάσουν...» Πρὸς τὸ ἑσπέρας κατέφθασεν εἰς τοὺς ἀμυνομένους μικρὰ ἐνίσχυσις Ἀγγλων μὲ ὅπλοπολυβόλα καὶ ὄλμους ἢ ὁποία εἶχε τὸ ἀποτέλεσμα της. Οἱ Ἑλασίται ἠναγκάσθησαν νὰ ἡραιώσουν τὸ πῦρ καὶ νὰ δώσουν τὸν καιρὸν εἰς τοὺς πολιορκουμένους νὰ ἀνασυγκροτηθοῦν. Ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς ἐπιθέσεως ἔκλεισε μὲ τὸν ἐξῆς φοβερὸν ἀπολογισμὸν : 14 νεκροί, 41 ἑξαφανισθέντες καὶ 23 τραυματαῖαι. Ἡ δευτέρα ἡμέρα τῆς ἐπιθέσεως ἑπέρασε μὲ μικροεπιχειρήσεις. Τὴν νύκτα ὅμως οἱ στασιασταὶ κατώρθωσαν νὰ ἀνατινάξουν διὰ δυναμίτιδος τὴν νοτίαν πλευρὴν τοῦ μανδροτοίχου τοῦ Συντάγματος, προτιθέμενοι ἀσφαλῶς νὰ εἰσβάλουν διὰ ρήγματος εἰς τὸν περίβολον τοῦ Στρατῶνος. Ἡ διοίκησις ὅμως ἔλαβε ὅλα τὰ ἐνδεικνύμενα μέτρα. Τὴν τρίτην ἡμέραν ἡ ἀνταλλαγὴ πυρῶν ἐσυνεχίσθη χωρὶς νὰ ἐπιχειρηθῇ ἐπίθεσις τῶν Ἑλασιτῶν πρὸς κατάληψιν τοῦ Στρατῶνος. Τὸ ἴδιο συνέβη καὶ τὴν ἐπομένην 9ην Δεκεμβρίου. Τὸ ἀπόγευμα ὅμως ἀνετινάσεται διὰ δυναμίτιδος καὶ ἄλλο τμήμα τοῦ μανδροτοίχου. Ἦτο φανερόν ὅτι οἱ πολιορκοῦντες προετοίμαζαν τὴν ὀριστικὴν των ἐξόρμησιν. Σημειωτέον ὅτι οἱ ἐπιτιθέμενοι Ἑλασίται ἦσαν τριπλάσιοι τῶν ἀμυνομένων. Προσειέθησαν δὲ εἰς αὐτοὺς 500 ἀντάρται —γενοφῆροι τοῦ βουνοῦ. Ἡ ἀναμενομένη μεγάλη ἐπίθεσις ἤρξατο τὰς πρωῒνὰς ὥρας τῆς Κυριακῆς 10 Δεκεμβρίου μὲ καταιγιστικὸν πῦρ, προερχόμενον πανταχόθεν ἐναντίον τοῦ Συντάγματος. Ἐνόςω προχωροῦσε ἡ μέρα, ἠΐξανεν ἡ σφοδρότης τοῦ πυρός, ἀποδεκατίζουσα τοὺς ἀμυνομένους. Ἀλλὰ καὶ αἱ ἀπώλειαι τῶν στασιαστῶν ἦσαν μεγάλαι.

Ἐν τῷ μεταξὺ νέον τμήμα τῆς νοτίας πλευρᾶς τοῦ μανδρο-
τοίχου κατεκρημνίζετο. Εὐτυχῶς ὁμως ὅτι τὴν στιγμὴν ἐκείνην
κατέφθασαν 3 ἀγγλικά τάνκς τὰ ὅποια διεσκόρπισαν τοὺς ἐκεῖ
Ἑλασίτας. Τὸ ἑσπέρας τῆς ἰδίας ἡμέρας κατέφθασε καὶ νέα ἀγ-
γλικὴ δύναμις μὲ ὄλμους καὶ πυρομαχικά. Περὶ τὸ μεσονύκτιον
ἐκόπασε κάπως ἡ καταιγὶς τοῦ πυρός. Ὁ ἀπολογισμὸς τῆς ἡμέ-
ρας ἐκείνης ἦτο διὰ τὸ Σύνταγμα 4 νεκροὶ καὶ 8 τραυματίαι.

Καὶ ἐρχόμεθα εἰς τὴν 6ην ἡμέραν τῆς ἐπιθέσεως. Ὁ ἀγὼν
εἶναι ὀλιγώτερον ἔντονος, ἀλλὰ συνεχῆς. Οἱ ἀμυνόμενοι ἔχουν
νέους νεκροὺς καὶ τραυματίας, ἀνερχομένους κατὰ δεκάδας. Ἡ
χαλάρωσις ὁμως αὐτῇ τῆς Ἑλασιτικῆς μαχητικότητος οὐδὲν τὸ
καλὸν προσιωνίζεται. Ὑποπτοὶ κινήσεις παρατηροῦνται ἔξω τοῦ
Συντάγματος εἰς τὰς παρόδους καὶ τὰ κτίρια. Εἶναι προφανὲς
ὅτι οἱ στυσιασταὶ ἐτοιμοζονται διὰ τελικὴν ἔφοδον. Τὸ ἀπόγευ-
μα ἀνατινάσσονται νέα τμήματα τοῦ μανδροτοίχου τοῦ Στρατῶνος.
Κατὰ τὰς 8 τὸ βράδυ ἤρχισε ἡ γενικὴ ἐπίθεσις τῶν Ἑλασιτῶν
μὲ ἐπικουρίαν τὸ πυροβολικὸν καὶ τὰ παντὸς εἶδους ὄπλα πού
διέθετον. Ἡ μάχη ἐσυνεχίσθη ἐπὶ ἑξάωρον. Οἱ ἀμυνόμενοι χωρο-
φύλακες, ἀπῆντων εἰς τὰ πυρά, παραμένοντες σιτιθεροὶ καὶ
ἀκλόνητοι εἰς τὰς θέσεις των. Ἐτσι ἐξημέρωσεν ἡ 7η ἡμέρα τῆς
μάχης, ἡ Τρίτη 12 Δεκεμβρίου. Ἡ 13η Δεκεμβρίου ἀνέτειλε μὲ
ἀπραγματοποιήτους ἀκόμη τοὺς σκοποὺς τῶν στυσιαστών. Ἀσφα-
λῶς οὗτοι δὲν ἐπερίμεναν ὕστερα ἀπὸ τόσον καταιγιστικὸν πῦρ,
μὲ βλήματα παντὸς τύπου καὶ μεγέθους, ὅτι τὸ πεπαλαιωμένον
αὐτὸ οἶκημα τῆς ὁδοῦ Μικρουγιάννη θὰ εἶχε μεταβληθῇ ἀπὸ τὸν
ἡρωϊσμόν των ἐν αὐτῷ ἐγκεκλεισμένων εἰς ἀληθινὸν φρούριον,
ἀπρόσβλητον καὶ ἀπὸ τὴν σφοδροτέραν ἐπίθεσιν. Κατόπιν τού-
του, οἱ ἑλασίται ἐχαλάρωσαν τὴν ὀρμὴν των προετοιμάζοντες
ἴσως νέαν ἔφοδον. Ὁποσδήποτε ἡ ἡμέρα παρήλθε μὲ ἀνταλλα-
γὴν μόνον πυρῶν. Ἡ αὐτὴ περίπου τακτικὴ ἐφηρομόσθη καὶ
κατὰ τὰς τρεῖς ἐπομένας ἡμέρας μέχρι τῆς 15ης Δεκεμβρίου, μὲ
ὀλιγώτερα αὐτὴν τὴν φορὰν θύματα ἐκ μέρους τῶν ἀμυνομένων.

Ἐπὶ πλέον οἱ Ἑλασιῖται ἐφαίνοντο ἀπαυδήσαντες ἀπὸ τὴν ἀκαμπτὸν ἀντίστασιν τῶν ἀνδρῶν τῆς χωροφυλακῆς, γεγονὸς ἀπὸ τὸ ὅποιον ἐπωφελοῦνται οἱ δεῦτεροι διὰ νὰ ἐκκυθαρίσουν μετὰ τῶν συνεργαζομένων μὲ αὐτοὺς Ἀγγλων τὴν γύρω περιοχὴν ἀπὸ τοὺς σιασιαστάς. Ἡ 16η Δεκεμβρίου εἶναι ἡ ἡμέρα τῆς νίκης διὰ τοὺς ἀμυνομένους. Ἡ μάχη ἡ ὁποία διήρκεσε δέκα ἡμέρας ἔληξεν οὐπαστικῶς μὲ ἀπωλείας διὰ τὴν χωροφυλακὴν 39 νεκροὺς καὶ 120 τραυματίας.

* *

Ὅταν τὴν μεσημβρίαν τῆς 6 Δεκεμβρίου, ἡμέρα ἡ ὁποία ἦταν ἡ κρισιμωτέρα διὰ τὸ Σύνταγμα, εἶχον κυριευθῇ ὑπὸ τῶν Ἑλασιτῶν ἅπαντα τὰ ἐξωτερικὰ φυλάκια καὶ ἐνεφανίζετο ἄμεσος ὁ κίνδυνος εἰσβολῆς αὐτῶν ἐντὸς τοῦ κτιρίου τοῦ Συντάγματος, ὁ Διοικητὴς ἠκούσθη λέγων: «τὰ φυλάκια ὑπέκλυναν. Ἐὰν εἰσέλθουν εἰς τὸν Στρατῶνα οἱ Ἑλασιῖται, θὰ πολεμήσωμεν ἀπὸ δωματίου εἰς δωμάτιον καὶ θὰ ταφῶμεν ὑπὸ τὰ ἐρείπια».

Τὴν στιγμὴν ταύτην, ποὺ κυριολεκτικὰ ἐκρίνειο ἡ τύχη τοῦ Συντάγματος, ὑπῆρχον εἰς τὴν ἀπέναντι πλευρὰν τοῦ περιβόλου τοῦ Συντάγματος ἡ ὁποία ὁμῶς ἐβάλλετο συνεχῶς, δύο ἀντιαρματικὰ πυροβόλα μὲ πολλὰ βλήματα, ἡ χρησιμοποίησις τῶν ὁποίων ἀσφαλῶς θὰ μετέβαλλε τὴν κατάστασιν. Ποῖος ὁμῶς θὰ ἐδέχετο νὰ μεταβῇ ἐκεῖ ἐν μέσῳ μιᾶς πραγματικῆς κολάσεως πυρός; Τότε, ὁ ἀνθυπασπιστὴς Χρῖστος Σιτοκωνσιαντίνου, ἓνας ἐκ τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς ὑποδιοικήσεως Χαλανδρίου, ἀπέστειλε 2 ὑπενωμοτάρχας, προθυμότατα προσφερόντας, τοὺς Δ Κανελλόπουλον καὶ Ἰωάννην Γουμενάκην, οἱ ὅποιοι ἐν μέσῳ βροχῆς σφαιρῶν καὶ βλημάτων, παρέλαβον τὰ πολύτιμα ταῦτα ὅπλα, μὲ τὰ ὁποῖα ἀφοῦ τὰ ἐγκατέστησαν εἰς κατάλληλον θέσιν, ἤρχισαν αἰέσως βολὴν κατὰ τῆς ἐναντι πολυκατοικίας. Αὕτη, λόγῳ τῶν εὐφλέκτων ὑλῶν αἵτινας εἶχον συσσωρεύσει ἐκεῖ οἱ Ἑλασιῖται, μὲ τὰς δύο

πρώτας βολὰς ἀνεφλέγετο ὡς πυροτέχνημα. Ἡ μάχη τοῦ Συντάγματος Χωροφυλακῆς χάρις εἰς τοὺς γενναίους ὑπερασπιστὰς του εἶχε κερδηθῇ. Ἀπαντες οἱ ἄνδρες τοῦ Συντάγματος Χωροφυλακῆς, ἐπροτάθησαν διὰ προαγωγὴν ἐπ' ἀνδραγαθία.

Εἰς τὸ φυλάκειον πολυκατοικίας Κουρεμένου ἔδρασαν ἐπίσης ἡρωϊκώτατα οἱ: Μοίραρχος Παν. Μαλιτζός, ἀνθ)ρχος Χαρ. Καρτερολιώτης, Ἀν)τῆς Φ. Σακελλάρης, Ἐνωμ. Α. Στασινόπουλος, Γ. Ἀννινος, Σημαντιράκης, Δ. Τσιμπίδης, Ὑπενωμοτάρχαι Δ. Φλέσσος, Δ. Κατσόρης, Δ. Βέρσης, Ι. Καλοφωληᾶς, Α. Πάστρας, χωροφύλακες Κ. Παρασκευόπουλος, Γ. Θεοφιλάτος, Δ. Μαγγανᾶς, Ι. Ἐμμανουηλίδης, Δ. Μαδιᾶς, Γ. Τρίκολος κ.ἄ.

Εἰς τὴν οἰκίαν Μητσαίων καὶ Δ. Ἀρεοπαγίτου ἡ ὁποία κατελήφθη ὑπὸ τῶν Ἑλασιτῶν, κατεσφάγησαν ὑπ' αὐτῶν ἀγρίως οἱ ἐντὸς αὐτῆς ἀμυνόμενοι Ἐνωμ. Σάσκου, Ὑπεν. Ρέππας, Χωρ. Σφειδοῦλης, Ἐνωμ. Τσιβιτσῆς, τῶν ὁποίων ἐξώρουν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπέκοψαν τὴν μύτην τὴν γλῶσσαν κλπ.

Τὴν ἐπομένην ὁμως, 7 Δεκεμβρίου, ὁ ἀνθ)ρχος Χαρ. Καρτερολιώτης, ἐπικεφαλῆς ἀποσπίσματος ἀνδρῶν κατώρθωσε νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς τῆς οἰκίας συλλαβὼν 15 ἑλασίτας μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἔα Βούλγαρον, ὁ ὁποῖος ἀντιληφθεὶς ὅτι εἶναι χαμένος ηὔτοκτόνησεν ἀναφωνήσας: «ἡ Βουλγαρία δὲν θὰ νικηθῇ ποτέ...».

Ἡ μάχη Ἀβέρωφ.

Μετὰ τὴν ἐποποιίαν τοῦ Συντάγματος Χωροφυλακῆς, ἀκολουθεῖ ἄλλη τοιαύτη, γραφεῖσα εἰς τὰς Φυλακὰς Ἀβέρωφ ἀπὸ 130 γενναίους καὶ ἀποφασιστικοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ὀπλίτας τῆς Χωροφυλακῆς. Ἡ ἱστορία τῆς εἶναι ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέρουσα καὶ πρέπει νὰ γνωσθῇ διὰ νὰ μάθῃ ἐπὶ τέλους ὁ Ἑλληνικὸς λαός, ποῖοι πράγματι ὑπῆρξαν ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι μὲ τόσην

αὐταπάρνησιν ἐθυσιάσθησαν διὰ νὰ περιφρουρήσουν τὴν τιμὴν, τὴν περιουσίαν καὶ τὰς ἐλευθερίας του.

Ὅπως ἐτονίσσαμε ἄνωτέρω, ἡ φρουρὰ τῶν Φυλακῶν Ἀβέρωφ ἀπετελεῖτο ἐξ 130 ἐν συνόλῳ ἀξιωματικῶν καὶ ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς. Διοικητὴς τῆς φρουρᾶς ἦτο ὁ Ἀντισυνταγματάρχης Κων. Δουκάκης, θαρραλέος καὶ ἀποφασιστικὸς ἀνὴρ, μὲ Ὑποδιοικητὴν, τὸν ἐπίσης ἀτρόμητον καὶ ἡρωϊκὸν Ταγματάρχην Νίκον Μαντούβαλον, τέκνον τῆς λεβεντογέννας Μάννης καὶ τῆς ἡρωϊκῆς οἰκογενείας Μαντουβάλου.

Ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ἐκδηλωθείσης ἐπιθέσεως τοῦ Ἑλὰς ἐναντίον τῶν φυλακῶν ἐξ ὅλων τῶν σημείων καὶ μολονότι ὁ ἡρωϊκὸς Διοικητὴς ἐγνώριζεν ὅτι ὁ ἀγὼν ἦτο ἄνισος λόγῳ τῆς ἐξαιρετικῆς ὑπεροχῆς τοῦ ἀντιπάλου εἰς ἐμψυχον καὶ ἄψυχον ὑλικόν, δὲν ἐκάμφθη οὔτε πρὸς στιγμὴν, ἀλλὰ ὅλως τουναντίον, κινούμενος διαρκῶς πρὸς πάσας τὰς κατευθύνσεις καὶ ἐμψυχῶνων τοὺς ἀνδρας τῆς φρουρᾶς εἶχε κατορθώσει νὰ ἐνθουσιάσῃ τοὺς πάντας καὶ νὰ δημιουργήσῃ ἀτμόσφαιραν πατριωτισμοῦ.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Ὑποδιοικητὴς Ταγματάρχης Νικ. Μαντούβαλος μὴ ὑπολειπόμενος εἰς αἰσθήματα πατριωτισμοῦ, ἀκούραστος καὶ μὲ προφανῇ κίνδυνον, περιήρχετο ἀπὸ φυλακίου εἰς φυλάκιον δίδων διαταγὰς καὶ κατευθύνων τὴν ἄμυναν, ἀνάλογα μὲ τὰς παρυσιαζομένας ἀνάγκας.

Εἰς τὴν δύναμιν τῶν 130 ἀνδρῶν συμπεριλαμβάνοντο καὶ 12 ἀξιωματικοὶ τοῦ Πεζικοῦ εὐγενῶς προσφερθέντες νὰ βοηθήσουν εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἀμύνης. Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς δμάδος ταύτης ἦτο ὁ Λοχαγὸς Β. Ντεμίρης, ἀξιωματικὸς μὲ σθένος καὶ εὐψυχίαν. Ἐπίσης ὑπῆρχε καὶ διμοιρία Ἀγγλῶν μὲ 5 ὀπλοπολυβόλα καὶ τυφέκια.

Ὁ ὀπλισμὸς τῶν χωροφυλάκων ἀπετελεῖτο ἀπὸ παντοδαπὰ τυφέκια μὲ ὀλίγα μόνον φυσίγγια, ἐνῶ οἱ Ἑλασίται διέθετον ὅπλα παντὸς τύπου : ὀπλοπολυβόλα, ὅλμους, αὐτόματα, χειροβομβίδες κλπ. Οἱ τοῦ Ἑλὰς ἐπὶ ὀλόκληρον δεκαπενθήμερον ἐβάλλον

ἀκαταπαύστως ἐνταντίον τῶν φυλακῶν ἀπὸ δεσποζουσῶν θέσεων προπαρασκευαστικῶς χωρὶς νὰ κατορθώσουν νὰ καταλάβουν θέσεις πλησίον τῶν κτιρίων. Ὅπωςδὴποτε, οὗτοι εἶχον προετοιμάσει τὴν γενικὴν των ἐπίθεσιν κυκλώσαντες πανταχόθεν τὰ κτίρια. Ἡ γενικὴ ἐπίθεσις ἐξεδηλώθη τὸ μεσονύκτιον τῆς 17ης Δεκεμβρίου μὲ δύναμιν 3000 Ἑλασιτῶν οἱ ὅποιοι πολιορκίσαντες τὰ κτίρια ἤρχισαν νὰ περισφίγγουν αὐτά. Τὴν σφοδροτέραν ὁμως ἐπίθεσιν ὑπέστη ἡ βορεία πλευρὰ τῶν φυλακῶν ὅπου εὕρισκετο ὁ Ὑποδιοικητὴς Μαντούβαλος καὶ ὁ Λοχαγὸς Ντεμίρης μὲ ἓνα τμῆμα χωροφυλάκων, οἱ ὅποιοι ἠμύνθησαν κρατερῶς καὶ μὲ ἐξαιρετικὴν μεθοδικότητα. Ὁλόκληρος ἡ περιοχὴ εἶχε μεταβληθῇ εἰς κόλασιν πυρός. Ἐν τούτοις, οἱ ἀμυνόμενοι, ἀπὸ τοῦ Διοικητοῦ καὶ τῶν ἀξιωματικῶν μέχρῃ τοῦ τελευταίου Χωροφύλακος διετήρησον ἀπαρμείωτον τὸ ἠθικόν των.

Οἱ τοῦ Ἑλάς, βλέποντες τὰ σχέδιά των ν' ἀποτυγχάνουν, χωρὶς νὰ λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν τὰς ἀπωλείας των, ἐπιχειροῦν ἀνατίναξιν τοῦ ἐξωτερικοῦ τεῖχους τῶν φυλακῶν, ἐπιτυχόντες ρῆγμα λόγῳ τοῦ ἐπικραροῦντος σκότους, διὰ τοῦ ὁποίου εἰσῆλθον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν θέσαντες δυναμίτιδα εἰς διάφορα σημεῖα ἵνα ἀνατιτάξουν τὸ ἐσωτερικὸν τεῖχος. Ἡ ἀνατίναξις αὕτη ἐπροκάλεσε τὴν κατάρρευσιν εἰς τρεῖς σκοπιάς, αἵτινες κατεπλάκωσαν τοὺς ἐν αὐταῖς μαχομένους ἀξιωματικοὺς καὶ ὁπλίτας. Πράγματι, αἱ σιγμαὶ αὐταὶ ὑπῆρξαν κρίσιμοι διὰ τοὺς ἀμυνομένους, διότι οἱ Ἑλασίται εἶχον πλέον τὴν εὐχέρειαν νὰ βάλλουν ἐξ ἐπαφῆς διὰ γερμανικῶν χειροβομβίδων, διὰ δυναμίτιδος κλπ., κατορθώσαντες νὰ εἰσβάλλουν εἰς τὰ προπύλαια τῆς βορείας πλευρᾶς.

Ἡ μάχη μετατίθεται πλέον εἰς τὰ διαμερίσματα τῶν φυλακισμένων, ὁπόθεν οἱ ἡρωϊκοὶ χωροφύλακες μάχονται μὲ πείσμα καὶ φανατισμόν. Ἀλλὰ καὶ τὰ διαμερίσματα αὐτὰ ἀνατινάσσονται εἰς τὸν ἀέρα καὶ οἱ Ἑλασίται ἐπιχειροῦν τὴν κατάληψιν τοῦ παραρτήματος τῶν φυλακῶν.

Εὐθὺς ἀμέσως ἀπεφασίσθη ἡ μεταφορὰ τῶν κρατουμένων

εἰς τὰ διαμερίσματα τῶν κεντρικῶν φυλακῶν, ὅπου μετεφέρθη καὶ ἡ ὅλη ἄμυνα. Ἐδημιουργήθη τρόμος καὶ πανικὸς μεταξὺ τῶν κρατουμένων, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐδυσχέρανε τὸ ἔργον ἀμύνης τῶν χωροφυλάκων. Παρὰ τὴν δραματικὴν ὁμως θέσιν των οἱ χωροφύλακες ἐκράτησαν τοὺς ἐπιδρομεῖς ἐκτὸς τοῦ κτιρίου, τὸ ὁποῖον ὁμως οἱ ἐλασῖται ἀποπειρῶνται νὰ ἀνατινάξουν. Τὸ κτίριον κλονίζεται ὁλόκληρον. Τὰ πυρομαχικὰ ἐξανιλοῦνται καὶ οἱ ἡρωικοὶ μαχηταὶ κινδυνεύουν τὰ συλληφθῶν ἀπὸ τοὺς ἐλασίτας. Τότε ὁ Ὑποδιοικητὴς ἔχων εἰς τὸ πλεῖρόν του τὸν ὑπομοίρῳ ἔχον Βαλαρῆν, διὰ κεραυνοβόλου ἀντεπιθέσεως μὲ δμάδα τοληρηῶν χωροφυλάκων, τοῦ Δ. Καράμπελα, Π. Μπάκουλα κλπ. διὰ χρησιμοποιοήσεως χειροβομβίδων, ματαιώνει τὴν ἀναιínaξιν καὶ συλλαμβάνει λοχαγὸν τοῦ Ἑλάς.

Κατόπιν τούτου ἐγένετο ἡρωικὴ ἐξόρμησις τῶν ἀμυνομένων οἱ ὅποιοι κατορθώσαντες νὰ παραλάβουν πάντας τοὺς κρατουμένους καθὼς καὶ τοὺς τραυματίας τῇ βοηθείᾳ καὶ προσελθόντων δύο Ἀγγλικῶν τάνκς ἐπραγματοποιοῦν ταύτην ἐπιτυχῶς.

Ἡ ἐποποιΐα τῶν ἄλλων τμημάτων.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὑφίσταντο σφοδρὰς ἐπιθέσεις τῶν στασιαστῶν τὰ κτίρια τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀνδρου, τὸ κατάστημα τῆς Εἰδικῆς Ἀσφαλείας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Γ' Σεπτεμβρίου 105 καὶ τὸ παράρτημά του Ἑλπίδος 5 καὶ Μαντιῶς Μαυρογένους. Εἰς τὰ τμήματα τῆς Εἰδικῆς Ἀσφαλείας τῶν ὁδῶν Δεσφινῶ καὶ Γ' Σεπτεμβρίου, Ἑλπίδος 5 καὶ Μαυρογένους 8, ὑπῆρχε δύναμις χωροφυλακῆς ὑπὸ τὸν ἀντισυνταγματάρχην Λιναρδάκην, μὲ ὑποδιοικητὴν τὸν ταγματάρχην Ἡρακλῆν Ράπτην, ἓνα γενναῖον στρατιώτην τοῦ καθήκοντος.

Εἰς τὴν ὁδὸν Γ' Σεπτεμβρίου 105, ἄνδρες 200. Εἰς τὴν ὁδὸν Μαυρογένους 8 ἄνδρες 250 ὑπὸ τὸν ἡρωϊκὸν ἀξιωματικὸν Μανοῦσον Π. καὶ 50 ἄνδρες εἰς τὴν ὁδὸν Ἑλπίδος 5. Σημειώ-
τεον ὅτι ἐκ τῶν 200 ἀνδρῶν τῆς ὁδοῦ Γ' Σεπτεμβρίου οἱ 150 ἐστάλησαν πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν φυλακῶν Χατζηκώνστα, ἐπιστρέ-
ψαντες καὶ πάλιν εἰς τὴν θέσιν των τὴν ἰδίαν ἐσπέραν.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 5ης Δεκεμβρίου, δύναιμι ἀνδρῶν τῆς ὁ-
δοῦ Μαυρογένους ὑπὸ τὸν Μοίραρχον Π. Κιτσέαν μετέβη καὶ
αὕτη ἵνα ἐνισχύσῃ τὴν φρουρὰν Χατζηκώνστα. Καθ' ὁδὸν ὅμως
ὑπέστη αἰφνιδιαστικὴν ἐπίθεσιν ἀπὸ πολυαρίθμους Ἑλασίτας.
Ἀληθὴς μάχη συνήφθη μεταξὺ τῶν δύο ὁμάδων. Οἱ χωροφύλα-
κες ἦν καὶ ὀλιγαριθμότεροι, ἡμύνθησαν μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου
των φυσιγγίου, καὶ ἐν τέλει διελύθησαν ἀφήσαντες ἐπὶ τόπου
πολλοὺς νεκροὺς καὶ τραυματίας μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ ἀνθυπα-
σπιστὴς Καρακώστας, ὁ δὲ ἐπικεφαλῆς τῆς ὁμάδος Μοίραρχος
Π. Κιτσέας ἠχμαλωτίσθη

Ταυτοχρόνως μὲ τὴν συμπλοκὴν ταύτην ἐγένετο γενικὴ ἐπί-
θεσις ἐναντίον τοῦ ἀνωτέρου συγκροτήματος κτιρίων χωροφυλα-
κῆς. Εἰς τὸ κτίριον τῆς ὁδοῦ Μαυρογένους εὐρέθη ἀποκεκλει-
σμένος κατόπιν τῆς ἐκδηλωθείσης γενικῆς ἐπιθέσεως ὁ Διοικητὴς
τοῦ Τάγματος Χωροφυλακῆς ἀντισυνταγματάρχης Λιναρδάκης
ὅστις εἶχε μεταβῆ ἐκεῖ ἵνα διατάξῃ τὴν ἄμεσον ἀποστολὴν τῆς
προμνησθείσης δυνάμεως εἰς Χατζηκώνστα. Οὗτος διηύθυνε κρα-
τερῶς τὴν ἄμυναν μέχρις ὀλοσχεροῦς ἐξαντλήσεως τῶν πυρομα-
χικῶν τῶν ὑπ' αὐτὸν ἀνδρῶν, ἐξαναγκασθεὶς ἐν τέλει, κατό-
πιν ἰδίως τῆς πτώσεως τοῦ 8ου ἀστυνομικοῦ τμήματος εἰς συν-
θηκολόγησιν.

Ἰδιαιτέρως σφοδρὰ ἐξεδηλώθη ἡ ἐπίθεσις εἰς τὰ τμήματα
Γ' Σεπτεμβρίου καὶ Ἑλπίδος. Τὴν ἄμυναν τῆς Γ' Σεπτεμβρίου
διηύθυνεν ὁ ταγματάρχης Ἡρ. Ράπτης, τὴν δὲ τοιαύτην τῆς
Ἑλπίδος 5 ὁ Μοίραρχος Μητσόπουλος. Εἰς τὴν ἐπίθεσιν αὐτὴν
οἱ στασιασταὶ ἐχρησιμοποίησαν ὅλα τὰ μέσα ἥτοι : αὐτόματα,

δλμους, χειροβομβίδες, δυναμίτιδα κλπ. Συνεπεία τούτου κατεστράφη τελείως τὸ Βόρειον τμήμα τοῦ κτιρίου ὥστε κατέστη ἀδύνατος ὁ ἀνεφοδιασμός τοῦ ἄνω ὀρόφου. Οὕτως ἐγένετο μὲ κουβέρες. Σημειωτέον ὅτι οἱ ἡρωϊκοὶ αὐτοὶ ἄνδρες, ἐπὶ τριήμερον ἦσαν νήστες καὶ ἄνευ ὕδατος. Τὴν 6ην Δεκεμβρίου ὁ ταγματάρχης Ἡρ. Ράπτης, τελείως ἀκάλυπτος καὶ μὲ βέβαιον κίνδυνον τῆς ζωῆς του ἀνῆλθεν εἰς ἓν ἀπὸ τὰ προσελθόντα ἀγγλικά τάνκς καὶ μετέβη εἰς τὸ Ἀρχηγεῖον διὰ νὰ ἐκθέσῃ τὴν κατάστασιν. Εἰς τὴν μάχην τῆς ὁδοῦ Ἑλπίδος διεκρίθησαν : Μοίραρχος Ἀνδρικόπουλος Ὑπομοίραρχος Ἀντωνόπουλος, ἀνθυπομοίραρχος Γεωργίου ἀνθυπασπιστὴς Κλειώσης, κ.ἄ. οἱ ὅποιοι ἀφοῦ ἐκράτησαν τὴν ἄμυναν τῆς ἐκ 52 ἀνδρῶν δυνάμεώς των μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου φυσίγγιου, ἐπεχείρησαν ἔξοδον. Κατ' αὐτὴν ἐκ τῶν 52 ἀνδρῶν ἐλάχιστοι διεσώθησαν. Κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἐξόρμησιν ἐτραυματίσθη βαρύνως ὁ Μοίραρχος Μπεθάνης, ὅστις μερίμνη τῶν Ἀγγλων μετεφέρθη ἐν Ἰταλίᾳ ὅπου ἐθεραπεύθη. Ὁ δὲ ἀνθυπασπιστὴς Κλειώσης συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν Ἑλασιτῶν ἐξετελέσθη.

Ἡ μάχη τοῦ Ἀρχηγείου.

Θὰ ἦδύνατο τὸ Ἀρχηγεῖον ὥς ἐκ τῆς θέσεώς του νὰ μεταφερθῇ εἰς τὸ Κέντρον διὰ νὰ διευθύνῃ ἐκεῖθεν ἀσφαλέστερον τὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν στασιαστῶν. Ἐπρωτίμησεν ὅμως νὰ παραμείνῃ εἰς τὸ ἀπομεμακρυσμένον ἐκεῖνο σημεῖον τῆς πόλεως εἰς τὸ ὁποῖον ἦτο ἐγκατεστημένον, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἰνλιανοῦ, διὰ νὰ δώσῃ τὸ παράδειγμα καὶ εἰς τὰς ἄλλας ὑπηρεσίας καὶ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐπιβράδυνσιν τῆς πρὸς τὸ κέντρον καθόδου τῶν στασιαστῶν. Ἡ δύναμις του ἀνῆρχετο εἰς 60 ἄνδρας μὲ ἐπικυφαλῆς ὀλίγους ἀξιωματικούς. Ἦσαν δὲ ἐξωπλισμένοι μὲ ἰσάριθμα τυφέκια, μὲ 100—150 φυσίγγια ἕκαστον, 4—5 σὺτόματα καὶ ὀλοπολυβόλα καὶ ἐλάχιστας χειροβομβίδας. Διὰ τὴν δρεᾶκα αὐτὴ τῶν χωροφυ-

λάκων, οἱ Ἐλασίται διέθεσαν δύναμιν ὁλοκλήρου τάγματος με-
πλήρη ὀπλισμόν, ἐπικουρουμένην καὶ ἀπὸ τοὺς ἀλώσαντας τὰ
προαναφερθέντα τμήματα Ἐλασίτας. Οἱ 60 ἄνδρες τοῦ Ἀρχη-
γείου ἀνιέταξαν αὐτόχρομα ἡρωϊκὴν ἀντίστασιν εἰς τὰς ἐπιθέ-
σεις τῶν στασιαστῶν μέχρι τῆς ἐσπέρας, ὅποτε ἐχαλαρώθη κάπως
ἡ ἔντασις τῆς μάχης. Περὶ τὸ μεσονύκτιον ὁμως, ἐπανελήφθη
αὕτη σφοδρότατη. Οἱ χωροφύλακες ἡμύνοντο κρατερώς ὑπὸ τὴν
διεύθυνσιν τοῦ ἰδίου τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Χωροφυλακῆς Συνιαγμα-
τάρχου Ἀργύρη Παπαργύρη.

Δέον ἐνταῦθα νὰ ἐξάρωμεν τὴν στάσιν τοῦ ἡρωϊκοῦ αὐτοῦ
ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ τῆς, Χωροφυλακῆς, ὁ ὁποῖος ὅταν ὀλίγον
πρὸ τοῦ κινήματος ἐν ὄψει τῶν ἐπικειμένων γεγονότων, ἐκλήθη
ὑπὸ τοῦ τότε πρωθυπουργοῦ Παπανδρέου νὰ ἀναλάβῃ ἐκ μέρους
τῆς Χωροφυλακῆς καὶ πάλιν τὴν εὐθύνην τῆς ἀσφαλείας τοῦ
Κράτους. ἐδέχθη τὴν δυσκολωτάτην καὶ τόσον λεπτὴν ἀποστολὴν
μετὰ σταῖκότητα καὶ θάρρος, ἐφόσον ἐγνώριζεν ὅλας τὰς δυσχε-
ρείας καὶ τὰς ἐλλείψεις τὰς ὁποίας θὰ εἶχε νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἡ
Χωροφυλακὴ στὸ βαρὺ αὐτὸ ἔργον τῆς καὶ ὅλους τοὺς κινδύνους
τοὺς ὁποίους θὰ διήρχετο. Ὅταν δὲ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐξέσπα
ἡ λαϊλὸς τοῦ ἐμφυλίου σπαραγμοῦ, ἀτρόμητος ἂν καὶ κατεχόμε-
νος ἀπὸ βαθιτάτην ὁδύνην διὰ τὰ γινόμενα, ὁ σεμνὸς αὐτὸς
Στρατιώτης ἐπραξε τὸ καθήκον του ὡς ὁ τελειωτῆς τῶν ἀνδρῶν
του τραυματιοθεὶς μάλιστα καὶ ἀπὸ ἀδελφοκτόνον βλῆμα.

Ἡ κατάστασις τὴν ὁποίαν ἀνωτέρω περιγράψαμεν, ἐσυνεχί-
σθη μέχρι τῆς μεσημβρίας τῆς ἐπομένης, ὅποτε ἡ θέσις τῶν πο-
λιορκουμένων εἶχε καταστῇ τραγικὴ. Τὸ Ἀρχηγεῖον ἦτο πλέον
τελείως περικυκλωμένον ἀπὸ τοὺς στασιαστὰς καὶ κάθε ἐπαφὴ
του μετὰ τὸν ἔξω κόσμον ἦτο ἀδύνατος. Εἰς ἐπίμετρον, ἐλάχιστα πυ-
ρομαχικὰ τοὺς ἀπέμεινον, ἐνῶ οἱ ὅλμοι τῶν πολιορκητῶν ἐπιπτόν
ἀλλεπάλληλοι προκαλοῦντες καταρρεύσεις καὶ πυρκαϊὰς εἰς τὸ κτί-
ριον. Ὁ τρίτος ὄρφος τοῦ κτιρίου εἶχε καταστῇ τελείως ἄχρη-
στος καὶ οἱ χωροφύλακες τοῦ Ἀρχηγείου ἠναγκάσθησαν νὰ κα-

ταφύγουν εἰς τοὺς δύο κατωτέρους δρόμους. Τὴν νύκτα ἡ κατάστασις εἶχεν ἀποβῆ τελείως ἀπελπιστικὴ ὁπότε ἐνεφανίσθησαν 2 ἀγγλικά τάνκς συνοδευόμενα μὲ αὐτοκίνητα τῆς πυροσοβεστικῆς ὑπηρεσίας. Τὰ τάνκς διεσκόρπισαν τοὺς Ἑλασίτας οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἔτοιμοι νὰ εἰσβάλουν εἰς τὸ κτίριον, καὶ ἐβοήθησαν τοὺς ἄνδρας τοῦ Ἀρχηγείου νὰ ἐπιβοῦν τῶν αὐτοκινήτων συναποκομίζοντες τοὺς νεκροὺς καὶ τοὺς τραυματίας τῶν καὶ νὰ κατευθυνθοῦν εἰς τὰ παλαιὰ ἀνάκτορα.

Ἡ μάχη τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς.

Θὰ μεταφέρωμεν τὸν ἀναγνώστην εἰς τὰ γεγονότα τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀθηνῶν, κειμένης ἐπὶ τῶν ὁδῶν Κοδριγκτιῶνος καὶ Κυψέλης.

Ἀπὸ τῆς 3ης Δεκεμβρίου, προκεχωρημένα τμήματα τοῦ Ἑλᾶς εἶχον κυκλώσει τὰ κτίρια καὶ ἤρχισαν βάλλοντα κατ' αὐτῶν καταιγιστικῶς. Ὅλα ἔπειθον ὅτι ἡ μάχη διὰ τὴν κατάληψιν τῶν κτιρίων τῆς Διοικήσεως εἶχεν ἀρχίσει...

Τὰς ἡμέρας αὐτᾶς, ἡ συνολικὴ δύναμις τῆς Διοικήσεως ἀπετελεῖτο ἐκ 10 ἀξιωματικῶν καὶ 85 ὁπλιτῶν, προερχομένων, ἄλλων ἐκ τῆς μονίμου δυνάμεως τοῦ Ἐπιτελείου τῆς καὶ ἄλλων ἐκ τῶν διαλυθεισῶν τὴν προηγουμένην ὑποδιοικήσεων Ν. Ἰωνίας καὶ Ἀγίας Παρασκευῆς. Ἐπὶ κεφαλῇ τῆς ὅλης δυνάμεως ἦτο ὁ ἀντινταγματάρχης τῆς Χωροφυλακῆς Ν. Τσιτούρας, ἕνας λαμπρὸς Ἕλλην ἀνώτερος ἀξιωματικός. Μὲ σιωπικότητα καὶ καρτερίαν, ἀλλὰ καὶ χαρακτηριστικὴν ἀποφασιστικότητα, ἐδέχθη τὴν ἐπίθεσιν, ἐνεργήσας ἐν τῷ μεταξὺ ἐπιτυχῇ κατανομῇ τῆς ὑπ' αὐτὸν δυνάμεως εἰς διαφόρους ἐπιτέρους θέσεις.

Τὴν ἑσπέραν τῆς 3ης Δεκεμβρίου, τὰ ἐναντίον των πυρὰ ἐπυκνώθησαν, διεφάνη δὲ ὅτι τὴν νύκτα ἐκείνην θὰ ἐπεχειρεῖτο ἀποφασιστικὴ ἐπίθεσις,

Ὁ Διοικητὴς ἔλαβεν ὅλα τὰ μέτρα, ἐνεργήσας εὐστοχον κατανομῇ τῶν ἀνδρῶν του μὲ ἐπικεφαλῆς ἀξιωματικοὺς εἰς τὰ διάφορα νευραλγικά σημεῖα. Ἐπὶ τῆς ταράτσης, μὲ ἐντολὴν νὰ ἐποπτεύουν τὰς ὁδοὺς Κυψέλης καὶ Τροίας καὶ ἔξω τῶν κτιρίων, ἦτοι εἰς τὰς διασταυρώσεις τῶν ὁδῶν Κοδριγκτιῶνος—Μαυρομματιῶν Ἰω. Δροσοπουλοῦ ὅπως ἀποκρούσουν τὴν προώθησιν τοῦ Ε.Λ.Α.Σ.

Πράγματι, τὴν νύκτα ἐκείνην, οἱ Ἑλασίται ἐπετέθησαν με σφοδρότητα ἐξ ὅλων τῶν πλευρῶν προωθούμενοι ἐπικινδύνως διὰ τοὺς πολιορκουμένους καὶ ταυτοχρόνως βάλλοντες ἐκ τῶν μονίμων πολυβληείων των.

Ἡ ἐπίθεσις αὕτη ἔαφινε ἀτελεσφόρητος χάρις εἰς τὴν γενναίαν ἀποφασιστικότητα τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς.

Οὕτω, μέχρι τῆς 7ης πρωϊνῆς τῆς 6ης, Δεκεμβρίου, παρὰ τὸς ἀλλεπαλλήλους ἐπιθέσεις τῶν στασιαστῶν, οὐδὲν εἶχον ἐπιτύχει οὗτοι.

Ἀξίζει νὰ σημειωθῇ, ὅτι παρὰ τὸ γεγονὸς τῆς παραδόσεως τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς, τῆς σχεδὸν ἐξαντλήσεως των φυσιγγίων των, τοῦ τραυματισμοῦ καὶ φόνου ὀπλιῶν, οἱ ἐγκεκλησμένοι εἰς τὸ κτίριον ἄνδρες ἐξηκολούθουν ἀμυνόμενοι κρατερῶς.

Μετ' ὀλίγον ὁμοως διεπιστώνετο ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τὸ ἄσκον τοῦ ἀγῶνος, λόγῳ τῆς ἐν τῷ μεταξὺ ἐξανιλήσεως τῶν πυρομαχικῶν.

Δέον ἐνταῦθα νὰ ἐξαρθῇ ἡ στάσις τῶν ὀπλιτῶν τῆς ἀνωτέρω Μονάδος, οἱ ὅποιοι ἠήσταις ἐπὶ 24ωρον, κατάκοποι ἀπὸ τὰς ὀλονυκτίους κινήσεις, ἠναγκασμένοι νὰ κεῖνται διαρκῶς πρηνεδὸν καὶ παρὰ τὰς προτροπὰς τῶν ἀντιπάλων νὰ παραδοθῶν, ἔμειναν πιστοὶ εἰς τοὺς ἀξιωματικούς των, ἀκλόνητοι εἰς τὰς θέσεις των, ἐπιδείξαντες συγκινητικὸν πνεῦμα αὐτοθυσίας καὶ ἀλληλεγγύης. Συνέβη συχνὰ νὰ ἀρνηθῶν τὴν ἀντικατάστασιν των ὑπὸ συναδέλφων των ὡς καταπνιγθέντες ἢ ἔχοντες ἀνάγκην ἰατρικῆς περιθαλψέως, κατ' ἐπανάληψιν δὲ προέτεψαν τὸν Διοικητὴν των, ὅπως ἀπομακρυνθῇ ἐκ τῆς βαλλομένης περιοχῆς.

Καὶ ὁ ἐνθουσιωδέστερος ἔπαινος θὰ ἦτο ὀλίγος διὰ τὰ ἥρωϊκά καὶ εὐγενῆ αὐτὰ παιδιὰ, τὰ ὅποια, παρὰ τὰ τόσα δεινὰ των καὶ τὸς παντοίας εἰς βάρος των ἀδικίας, ἐκράτησαν τόσον ὑψηλὰ τὴν ἐθνικὴν σημαίαν καὶ μετέβαλον τοὺς χώρους εἰς τοὺς ὁποίους ἐπολέμησαν εἰς ἱερὰ θυσιαστήρια, εἰς ἄλλα «Χάνια τῆς Γραβιάς».

Ἡ μάχη τῆς Σχολῆς.

Ἐνα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα ἐπεισόδια τῆς Δεκεμβριανῆς Ἐπαναστάσεως, ὑλῆρξεν ἀναμφισβητήτως καὶ ἡ μάχη τῆς Σχολῆς

λῆς Χωροφυλακῆς. Κειμένη αὕτη παρὰ τὸ τέμα Ἀμπελοκήπων, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μεσογείων, ἐνῆλθεν ὡς στρατηγικὸν σημεῖον ἐξαιρετικὴν σημασίαν διὰ τοὺς σιτισιασίας. Ἡ καταλήψις τῆς θα τοὺς ἔκαμνε κυρίως μιᾷ δεσποζούσης τῆς πόλεως τοποθεσίας καὶ θα ἦτο καὶ ἀπὸ ἠθικῆς ἀπόψεως μία πρώτης τάξεως ἐπιτυχία. Ὡς ἐκ τούτου, ἐγένετο εὐθὺς ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ κινήματος ὁ σιτόχος τῶν Ἑλασιτῶν. Δὲν ἐπρόκειτο ὁμως αὕτη ν' ἀποτελέσῃ τὸ ὅλον λείαν δι' αὐτοὺς. Πληυεὶς σχέδιον ἀμύνης εἶχε καταστρωθῇ ἐγκαίρως διὰ τὴν κατάλληλον διάθεσιν τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν ὑπαρχόντων ὁπλῶν.

Ἡ Σχολὴ περιελάμβανε δύναμιν 66 ἀξιωματικῶν καὶ 415 ὁπλιτῶν ὀπισμένων. Ἐπὶ κέφαλῇ ἦτο ὁ Συνταγματάρχης τῆς Χωροφυλακῆς Δημήτριος Δουκάκης ἀγνός καὶ γενναῖος στρατιώτης, τέκνον τῆς Μεσοηίας. Οἱ ἄνδρες του διέθετον 581 τυφέκια, 10 ὁλοπολιβόλα, 7 αὐτόματα Σιὲν καὶ 3 ὀλμίσκους.

Ἡ μάχη τῆς Σχολῆς ὑπῆρξεν ἐπιχείρησις εὐρείας κλίμακος, πλήρης ἐναλλαγῶν καὶ ἀπροόπτων, διαρκέσασα ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας καὶ ὁδηγήσασα τελικῶς εἰς τὴν ἦταν τῶν Ἑλασιτῶν, χάρις εἰς τὸν ἡρωϊσμόν καὶ τὸ ὑπέροχον ἠθικὸν τῶν ἀνδρῶν τῆς, παρὰ τὸ γεγονός, ὅτι ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας οὗτοι εἶχον νὰ λάβουν τροφήν.

Οἱ Ἑλασιταὶ ἤρχισαν πῦρ κατὰ τῆς Σχολῆς τὴν πρωΐαν τῆς 6ης Δεκεμβρίου δι' ὅλων τῶν ὁπλῶν ἐκ τῶν βορείως τῆς Σχολῆς ὁρμητηρίων των καὶ τῆς Γυμναστικῆς Σχολῆς. Οἱ ἄνδρες τῆς Σχολῆς ἀνέστησαν ἐπιτυχῶς εἰς ὅλας τὰς ἐπιθέσεις καὶ ἐκράτησαν τὰς θέσεις των παρὰ τὸ ἄνισον τοῦ ἀγῶνος καὶ τελικῶς, χάρις εἰς τὸν ἡρωϊσμόν τῶν, χωροφυλάκων ἐκερδήθη καὶ ἡ μάχη αὕτη.

Ὁ ἥρωες τοῦ Συντάγματος Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη κατὰ τὰ Δεκεμβριανά, Συνταγματάρχης ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΜΟΥΗΛ.

Ἡ μάχη Χαλανδρίου

Ἐνα ἀκόμη φωτεινὸ παράδειγμα ἐκδηλώσεως νομιμοφροσύνης, πειθαρχίας καὶ πατριωτισμοῦ, εἶναι ἀσφαλιῶς καὶ ὁ μάχη τῆς Ὑποδιονικῆς εἰς Χαλανδρίου, δοθεῖσα ἀπὸ μίαν δρᾶκα ἀξιωματικῶν καὶ ὀπλιτῶν, ἐλλειπῶς ἐξοπλισμένων πρὸς ἓνα ἀντίπαλον κατὰ πλεονέκτερον ἀριθμητικῶς καὶ ἐξοπλισμένον ἀφρόνως.

Ἡ δύναμις Χωροφυλακῆς Χαλανδρίου ἀπετρεῖτο ἐκ 35 ἐν ὅλῳ ἀνδρῶν μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Ταγματῆν Ὁδ. Τριανταφύλλου, ἓνα ἐνθουσιώδη Ἑλληνα ἀξιωματικόν, βοηθούμενον ἀπὸ τὸν Μοίραρχον Ι. Κουρεμπανᾶν, τοὺς ἀντιπλητῆς Δ. Παπαδόπουλον, Χ. Καραχάλιον καὶ τοὺς ἀντιπλητῆς Χρ. Σιτοκωνσιαντίνου, Γ. Ἀναγνώστου, Ἀντ. Φραγκογιάννην καὶ Ἀρ. Ἀνδρίκου.

Ἡ σύγκρουσις πρὸς τοὺς ὑπερπεντακοσίους Ἑλαιοῖτας ὑπῆρξε σφοδρὰ καὶ ἐκράτησε ἐπὶ τετράωρον. Οἱ χωροφυλάκες κυκλωμένοι πανταχόθεν καὶ βαλλόμενοι καταιγιστικῶς ἀντέταξαν λυσσαδὴ ἄμυναν. Ἦτο ἡ μάχη Δαυτὶδ πρὸς Γολιάθ. Ἐν τέλει ὅμως ὁ ἥρωϊσμός καὶ ἡ αὐτοθυσίᾳ κατίσχυσαν τῆς βιναύσου δυνάμεως καὶ τὸ σπορτιατικὸν πνεῦμα τοῦ ἐκίνει τοὺς 35 αὐτοὺς ἀνθρώπους διέλιμψεν εἰς ὅλον αὐτοῦ τὸ μεγαλεῖον. Οἱ πολιορκούμενοι κατώρθωσαν ἂν καὶ περιελθόντες εἰς τραγικὴν θέσιν λόγῳ τῆς ἐξαντλήσεως τῶν πυρομαχικῶν τῶν νὰ διανοίξουν δίοδον διὰ μέσου τῶν Ἑλασιτῶν καὶ νὰ συμπυκνωθῶν εἰς τὸ Σύνταγμα Χωροφυλακῆς.

Ἡ μάχη Χαντζηκώνστα.

Εἰς τὸ κτίριον αὐτὸ τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς, ἦτο ἐγκατεστημένη τὰς παραμονὰς τῆς Δεκεμβριανῆς στάσεως φρουρὰ 6—7 χωροφυλάκων. Τὴν 4ην Δεκεμβρίου ἀφίκετο δύναμις ἐξ 140 ἀξιωματικῶν καὶ ὀπλιτῶν προερχομένη ἐκ τῶν συμπυκνωθῶν ὑπηρεσιῶν Τριπόλεως, Πύργου καὶ Πατρῶν, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Μοίραρχον Ἀγ. Παπαδόπουλον. Δοθέντος ὅτι ἡ δύναμις αὕτη ἦτο ἄοπλος, τὰς ἐσπερινὰς ὥρας τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐκομίσθησαν εἰς αὐτὴν 60 τυφέκια Ἰταλικά μὲ ἀνάλογον ἀριθμὸν φυσιογώνων. Τὴν πρωΐν τῆς ἐπομένης δύναμις Ἑλασιτῶν ἀνερχομένη εἰς 400, ἐκύκλωσε τὸ οἶκημα, ὁμᾶς δὲ πλησιάσασα τὴν κυρίαν εἴσο-

δον ἐζήτησε τὴν παράδοσιν τῶν ἐντὸς τοῦ κτιρίου. Ἡ πρότασις αὕτη ἀπερρίψθη ἀσυζητησί. Τότε οἱ Ἑλαιοῖται ἤρχισαν νὰ βάλουν ἐναντίον τοῦ κτιρίου ἐξ ὧλων τῶν σημείων.

Ἡ μάχη, ἀρχίσασα ἀπὸ τῆς 8.30 πρωῒνης ἐκράτησε μέχρι τῶν ἀπογευματινῶν ὥρῶν. Οἱ ἐπιτιθέμενοι προήρχοντο ἐκ Πετραλῶνων καὶ Μεταξουργείου, ἦσαν δὲ ἄριστα ἐξωπλισμένοι. Ἡ προβληθεῖσα ἀντίστασις ἀπὸ τὴν μικρὰν δύναμιν τῆς Χωροφυλακῆς ὑπῆρξεν αὐτόχρημα ἡρωϊκὴ χάρις εἰς τὸ ἐπικρατοῦν πνεῦμα αὐτοθυσίας ἀπάντων τῶν ἀμυνομένων, ἐπιτρέψασαι εἰς αὐτοὺς νὰ διατηρήσουν τὰς θέσεις των καὶ νὰ κρατήσουν τὸν Ε.Λ.Α.Σ. μακρὰν τῆς κυρίως κτιρίου δημιουργήσαντες τὰς προϋποθέσεις διὰ μίαν ἐξωθεν βοήθειαν. Πράγματι δέ, κατὰ τὴν κρισιμωτέραν φάσιν τοῦ ἀγῶνος εἶχον καταφθάσει ἐκεῖ διὰ μέσου βροχῆς βλημάτων δύο διμοιρίαι χωροφυλάκων ἐπιτρέψασαι τὴν μετακίνησιν τῶν ἐγκεκλεισμένων συμπτυχθέντων εἰς τὸ Γουδί.

Τὸ Τάγμα Παπαηλιοῦ.

Σημαντικὸν ῥόλον ἔπαιξε κατὰ τὰ δεκεμβριανά, ἓνα τμήμα ἐκ τριῶν περίπου λόχων τῆς χωροφυλακῆς, τεθὲν ὑπὸ τὴν Διοίκησιν τοῦ ἀντισυνταγματάρχου Ἡλίου Παπαηλιοῦ, ἀξιωματικοῦ γενναίου, αὐτοπειθαρχικοῦ καὶ πατριώτου. Ἡ δύναμις μὲ τὸ 270 ἡρωϊκὰ παιδιὰ τῆς χωροφυλακῆς, δρᾶσα εἰς τοὺς τομεῖς Ζωγράφου — Καισαριανῆς ἐπὶ ἀναπεπταμένου πεδίου, μᾶς ἔδωσε σπάνια δείγματα αὐτοθυσίας καὶ πατριωτισμοῦ.

Τὰ τμήματα αὐτά, ὀρυζήντα ἐκ Γουδὶ ἔλαβον κατεύθυνσιν πρὸς Ζωγράφου καὶ Καισαριανὴν πρὸς ἐκκαθάρισιν αὐτῶν ἀπὸ τὰς φωλῆς τοῦ Ε.Λ.Α.Σ.: Ἐνὸς λόχος, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Ταγματάρχην τῆς Χωροφυλακῆς Β. Κότσιραν καὶ τὸν Μοίραρχον Γ. Νικολόπουλον, συνέπρῃξε μὲ τὸ III Τάγμα τῆς Ταξιαρχίας μὲ κατεύθυνσιν τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν τοῦ συνοικισμοῦ. Ἐτερος Λόχος ὑπὸ τὸν Μοίραρχον Γ. Λουκᾶν, συνέπρῃξε μὲ τὸ II Ταγματῆς Ταξιαρχίας μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς τὴν κατάληψιν τοῦ Νοσοκομείου Συγγροῦ καὶ τοῦ παρακειμένου ἄλλους.

Ὁ ἡρωϊκὸς Διοικητὴς, ἐπὶ κεφαλῆς ἰδίου τμήματος δυνάμει 50 ἀνδρῶν, προωθεῖτο ραγδαίως μετὰ τῶν δύο ἀναφε-

θέντων τμημάτων, πρὸς κατάληψιν τοῦ Σχολείου Ζωγράφου. Ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς ἐπραγματοποιεῖτο ἐντὸς ἡμισείας ὥρις χάρις εἰς τὸν ἡρωϊσμόν τῶν χωροφυλίκων.

Εὐθὺς ἀμέσως ἐξεκαθαρίσθη ὁλόκληρος ἡ περιοχὴ ἀπὸ τοὺς ἐλευθέρους σκοπευτάς.

Οἱ ἀναφερθέντες δύο λόχοι τῆς Χωροκῆς κατόπιν σκληρῶν μαχῶν ἐπετύχαινον ὅλων τῶν ἀντικειμενικῶν σκοπῶν εἰς τὴν περιοχὴν Ζωγράφου, Ἀλεποβουνίων Κουτοίων κ.λ.π. τὴν ὁποίαν, πλὴν τῶν τοπικῶν τμημάτων τοῦ Ε.Λ.Α.Σ., ὑπερήστιζον δυνάμεις τῶν Συνταγμάτων Θηβῶν, Λαμίας καὶ Χαλκίδος. Εἰς ἐνεργηθῆσαν ἐν συνεχείᾳ ἐπιθεσὶν συνελήφθησαν 150 αἰχμάλωτοι τοῦ Ε.Λ.Α.Σ., ὁμοῦ μὲ ἀφθονον πολεμικὸν ὕλικόν. Εἰς τὰς ἀντεπιθέσεις τοῦ ἐχθροῦ κατὰ τὰς ὁποίας ἐφρονεύθησαν καὶ ἐτραυματίσθησαν πλεῖστοι ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλίται, οἱ χωροφύλακες ἐμεινᾶν ἀκλόνητοι.

Κατὰ γενομένην ἐκκαθάρισιν συνελήφθησαν 330 ἐλασῖται, ἐκυριεύθη δὲ ἀφθνο πολεμικὸν ὕλικόν.

Αἱ ἐπιχειρήσεις διήρκεσαν ἐπὶ μῆνα. Καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα τῆς δοκιμασίας τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλικῆς, καὶ τὸν ἀποδεκατισμὸν τῶν οὗτοι διετῆ ησαν ἀφθασμον ἡθικόν. Συγκινητικὸν εἶναι αἱ γενόμεναι προτάσεις ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ πρὸς τὰς ἀρμοδίας Ἀρχὰς τὴν προαγωγὴν ἐπ' ἀνδραγαθία εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμὸν, ἦτοι: «Εἰς τὸν Ταγματὴν Β. Κότσιραν τὴν ἀπονομὴν Ὑπουργικοῦ ἐλαίνου. Τὸν αὐτὸν ἔπαινον εἰς τοὺς Μοιράρχους Ι. Γεωργουλέαν, Γ. Νικολακόπουλον. Γ. Λουκᾶν καὶ Α. Λαμπρακόπουλον. Ὁμοίως ὡς ἄνω εἰς τοὺς ἀνθ)ρχοὺς Χ. Μιχαίραν καὶ Κ. Τερζάκην Ὁμοίως παληγυρικὸν ἔπαινον τοῦ Ἀρχηγείου Χωροφυλικῆς εἰς τοὺς κάτωθι: Ὑπομολίραρχον Ι. Τσαρούχην, Ἀνθ)ρχοὺς Ι. Μουσανδρέου, Ι. Μπούγιαν, Π. Κατσαδράμην, Δ. Θεοράρην, Α. Σκάνδρον, Στ. Παπακωνσταντῖνον, Ι. Κουτρούμπαν, Φ. Γκουριζίδην, Κ. Προβατῖαν, Α. Μητραλέξην, Γ. Ἀσημακόπουλον, Χ. Γιαρεντῖν, Ι. Χατζητσαγκράρην, Δ. Ἀλεξανδροῦν καὶ Ε. Πολύζον. Τῆς αὐτῆς ἡθικῆς ἀμοιβῆς εἰς τὸν ἀνθ)ρὴν Ι. Κατσάρην. Ἐπ' ἀνδραγαθία τὸν Ἀνθ)στὴν Ἀρ. Ζ. βαν. Τὴν αὐτὴν ἡθικὴν ἀμοιβὴν εἰς τοὺς κάτωθι ὁπλίτας: Ἐ. ωμοτάρχος Β. Γύρην, Β. Μανιάτην, Ν. Κιργιόγιαν καὶ Ν. Ἀρβανίτην, Ὑπενωμοτάρχη Β. Γεωργακόπουλον

καὶ Χωροφύλακα Πολ. Βαοδάκην. Ἀπλοῦ ἐπαίνου εἰς τοὺς ἐνωματάρχας Α. Κόλιον, Γ. Τσόγκαν καὶ Δ. Τρίπλην, Ὑπενωματάρχης Χ. Φρύδιον, Χ. Ἀντζελέτον, Δ. Κωσιαντόπουλον. Προαγωγὴν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ἐνωμοτάρχου τοῦ χωροκ. Π. Ἀθανασοπούλου. Ὁμοίως εἰς τοὺς κάτωθι φονευθέντας προτείνει τὴν προαγωγὴν: Ὑπενωμοτάρχην Ν. Κιρινίκαν, χωροκ. Κ. Γεωργήν, Ν. Χατζηκολάου καὶ Δ. Βουλγασιόδη. Εἰς τοὺς τραυματισθέντας Χωροκ. Γ. Σιαβούρη καὶ Ι. Βύλγαρη, οἱ ὅποιοι καὶ μετὰ τὸν τραυματισμὸν τῶν ἐξηκολούθησεν μαχόμενοι ἡρωϊκῶς. Ἐπίσης εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀνθ) τοῦ Ὑπενωμοτάρχην Ἀθ. Περιστεριάκην ἡρωϊκῶς πεσόντα. Εἰς τὸν ἀνώτερον βαθμὸν τοῦ Ὑπενωμοτάρχην Π. Κυριακόπουλον καὶ τὸν Χωροκ. Α. Σπαθὴν πεσόντα ἡρωϊκῶς πρὸς βελτίωσιν τῆς συντάξεως τῆς οἰκογενείας του.

Ἡ Τραγωδία τῆς Ἀνωτέρας.

Θὶ συμπληρώσωμεν τώρα τὴν ἐξιστόρησιν τῶν Δεκεμβριῶν μὲ ἓνα θλιβερὸν ἐπίλογον, τὴν τραγωδίαν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἀθηνῶν. Οἱ ἐξ 66 ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν δύνανται αὕτη ὑπὸ τὸν αἰμνηστον ἀνώτερον Διοικητὴν τῆς συνναγματάρχην Σωτ. Οἰκονομόπουλον, μετὰ σκληρὰν ἀντίστασιν, ἀπομονωθεῖσα καὶ ἐξαιτηθεῖσα δι' ἀπεσταλμένου τοῦ ΕΛΑΣ, ὅστις διεβεβαίωσεν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν τῆς εἶχε νὰ πάθῃ τι καὶ συλληφθεῖσα λόγῳ τῆς ἀσφυκτικῆς κυκλώσεώς της ὠδηγήθη πρὸς ἄγνωστον διεύθυνσιν.

Ἀργότερον ἀνευρέθησαν τὰ πτώματα τῶν Δ. Τσοτάκου, Ν. Τζάννε, Π. Μουσουρίδου, Δ. Λαφογιάννη, Ν. Κουμουγιαννοπούλου, Ν. Γιαννίκου, Ε. Λουκά, Παπασταμάτη, Κ. Κουρῆ, Ἀθ. Παπαγεωργίου, Ἀν. Κυπραίου, Σ. Κυριαζῆ, Δ. Μπουρίκα καὶ Σ. Βαζᾶ. Τὰ πτώματα ἔφερον τραύματα διὰ μαχαίρας, κατάγματα ὀστέων καὶ διαφόρους κακώσεις. Ἐπίσης ἀνευρέθησαν τὰ πτώματα πολλῶν ὁπλιτῶν.

Αὕτη ἐν συντομίᾳ ὑπῆρξεν ἡ τύχη τῶν ἡρωϊκῶν, ἀλλὰ καὶ τόσον τραγικῶν ἀνδρῶν τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς. Αὕτη ἡ ἀνταμοιβή των διὰ τὰς τόσας ὑπηρεσίας των πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ διὰ τὴν εὐορκον ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος. Ἄς εἶναι αἰωνία των ἡ μνήμη.

Αὕτη ὑπῆρξεν ἐν συντομίᾳ ἡ δρᾶσις τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ

τὸ κίνημα. Μὲ τὸ θλιβερόν αὐτὸ κεφάλαιον κλείει ἡ νεωτέρα ἱστορία τοῦ Σώματος. Ἱστορία γεμάτη ἡρωϊσμούς, αὐτοθυσίαν, πατριωτικόν παλμὸν, ἀλλὰ καὶ πόνον καὶ πικρίαν καὶ στεφάνους ἠθικὰς καὶ ὕλικας. Ἐν ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦν τὸ καϑ' ἡκον, δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ἀδιστακτικῶς, ὅτι τὸ ἡρωϊκὸν Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς ἐξετέλεσε τὸ καϑ' ἡκον τοῦ ἀπέναντι τῆς Πατρίδος καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἀλλαις λέξεσιν, ὑπῆρξεν ἄξιον τῆς Πατρίδος.

Διὰ τὴν περίοδον τῆς Κατοχῆς, ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τινων, ὅτι ἡ Χωροφυλακὴ συνειργάσθη μὲ τοὺς κατακτητὰς εἰς βίαιος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Οὐδὲν τούτου ἀναληθέστερον. Ἡ Χωροφυλακὴ ὡς Σῶμα τάξεως καὶ σύμφωνα μὲ τὰ Διεθνῆ νόμιμα ὤφειλε νὰ παραμείνῃ εἰς τὴν θέσιν της. Καὶ ἀπὸ τῆς θέσεώς της αὐτῆς, ἐπραξε πᾶν ὅ,τι τῆς ἐπέβαλεν ὁ καλῶς ἐννοούμενος πατριωτισμὸς της καὶ αἱ ἱστορικαὶ της παραδόσεις διὰ νὰ ὑποβοηθήσῃ τὸν ἀγῶνα τῆς Ἑθνικῆς ἀντιστάσεως καὶ νὰ σώσῃ ὅσους ἠδύναντο περισσιότερους ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ κατακτητοῦ. Ἐὰν δὲ ἴσως εὐρέθησαν ἀξιωματικοὶ ἢ ὁπλίται τῆς Χωροφυλακῆς ἐπιλήσιμονες τῶν παραδόσεων τοῦ Σώματος καὶ τοῦ καθήκοντός των ὡς στρατιωτῶν τῆς Πατρίδος, ἀσφαλῶς οὗτοι μετρῶνται εἰς τὰ δάκτυλα τῆς μιᾶς χειρός.

Δυσσαρέσκειαι βεβαίως ὑπῆρξαν κατὰ τῆς Χωροφυλακῆς, ἀλλ' αὐταὶ δέον νὰ ἀποδοθοῦν εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν καθηκόντων της, εὐρέθη συχνὰ καὶ θὰ εἰσίσκεται καὶ εἰς τὸ μέλλον ἀντίθετος πρὸς τὰς ἐπιθυμίας τῶν ἀτόμων. Διότι δυστυχῶς τὰ άτομα δὲν κάμνουν πάντοτε διαστολὴν τοῦ ἀτομικοῦ συμφέροντος καὶ τοῦ καθήκοντος πρὸς τὴν ὁλότητα, τὸ γενικὸν συμφέρον. Ὁ καθεὶς βλέπει καὶ μὲ τὸ ἰδικόν του πρῖσμα τὰ πράγματα. Αὐτὸ συνίβη καὶ μὲ τὴν Χωροφυλακὴν. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ παραξενευόμεθα καὶ ὥς μὴ πικραίνονται καὶ τὰ καλὰ παιδιὰ ποὺ ἀποτελοῦν τὴν μᾶζαν τοῦ Σώματος. Αὐτὴ εἶναι συχνὰ ἡ μοῖρα τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἐκτελοῦν δημόσιον λειτουργημα. Ὑποχρεωμένοι νὰ συμβάλλουν τὰ ἀσυμβίβιστα, ἢ νὰ ἀρνηθοῦν τὴν ἱκανοποίησιν αἰτημάτων, ἀντιστρατευομένων πρὸς τὸν Νόμον καὶ τὸ γενικὸν συμφέρον, ἐπισύρουν τὴν δυσσαρέσκειαν εἰς βάρος των.

Ὑπῆρξαν ἐν τούτοις καὶ οἱ εἰλικρινεῖς, οἱ ὁποῖοι ἀντελή-

φθησαν καὶ δμολογοῦν τὴν πλάνην των, ὅπως ὁ τέως πρωθυπουργὸς Γεώργιος Παπανδρέου, ὁ ὁποῖος ὠμιλήσας τὴν 18ην Ὀκτωβρίου 1944 περὶ «ἡθικῆς κρίσεως» εἰς τὸ Σῶμα Χωροφυλακῆς, ἡτοίμην τὴν ἀνάγκην ἀργότερον, εὑρεθεὶς πρὸ τοῦ μεγάλου τῆς αὐτοθυσίας καὶ τοῦ ἡρωϊσμοῦ ποῦ ἐπέδειξεν ἡ Χωροφυλακὴ μὲ τὰ πενιχὰ της μέσα κατὰ τὸ κίνημα, νὰ «ἀνακαλέσῃ» εἰς ἡμερησίαν διαταγὴν του.

Δέον ἐνταῦθα νὰ ἐξάρωμεν ὅλως ἰδιαιτέρως τὴν στάσιν καὶ τὴν πολιτείαν τῶν ἀνωτέρων στελεχῶν τῆς Χωροφυλακῆς, Ἀρχηγοῦ, Διοικητῶν καὶ Ἀξιωματικῶν ἐν γένει καθ' ὅλην τὴν περιόδον τῆς δράσεως τοῦ Σώματος καὶ ἰδίως κατὰ τὴν Κατοχὴν καὶ τὴν Δεκεμβριανὴν ἐπανάστασιν.

Ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ Ἀξιωματικοὶ τῆς Χωροφυλακῆς, ἐπέδειξαν πάντοτε ἥθος καὶ πολιτισμόν, ἀνάλογον πρὸς τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν ὑψηλὴν θέσιν των, συμπεριφερόμενοι μετ' εὐγενείας καὶ πλήρους κατανοήσεως πρὸς τοὺς πάντοτε, μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου πολίτου.

* *

Αὐτὰ, ἐν ὀλίγοις, ἐτετέλεσεν ἡ μαρτυρικὴ Χωροφυλακὴ κατὰ τὴν μακρὰν ἱστορίαν της καὶ ἰδίως κατὰ τὰ πρόσφατα συνταρακτικὰ γεγονότα κατὰ τὰ ὁποῖα μᾶς ἔδωκεν ὀλοκαυτώματα ποῦ ἀποτελοῦν τὴν μεγαλυτέραν ἔξαρσιν τοῦ ἀναμφισβητήτου πατριωτισμοῦ ὁ ὁποῖος τὴν ἐνεψύωνε κατὰ τὰς δυσχερεστερας καὶ πλέον ἀχαρίστους στιγμὰς τοῦ βίου της καὶ τὴν ἐμπνέει καὶ σήμερον, καὶ τοῦ πνεύματος αὐταπαρρησίας καὶ αὐτοθυσίας, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ μίαν ἀπὸ τὰς μεγαλυτέρας ἀρετὰς τοῦ Ἑλληνος Χωροφύλακος: Φρουροῦ ἀνιδιοτελοῦς καὶ ἀγρόπνου τῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας ἐν τῇ χώρᾳ, ἀλλὰ καὶ τῆς τιμῆς, καὶ τῆς παρουσίας ἐνὸς ἐλάχιστου Ἑλλήνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Ἡ Μεταδεκεμβριανὴ Χωροφυλακὴ.

Αὐταί, ἐν συντομίᾳ, ὑπῆρξαν αἱ θυσίαι τῆς Χωροφυλακῆς κατὰ τὰ διάφορα στάδια τῆς δράσεώς της. Καὶ ὅλοι ἐπιστεύαμεν

ὅτι μετὰ τὸν αἵματηρώτατον Δεκέμβριον, κατὰ τὸν ὅποιον ὁ χωροφύλαξ προσέφερεν ἑαυτὸν ὀλοκαύτωμα εἰς τὸν βωμὸν τῆς Πατρίδος καὶ τοῦ καθήκοντος, θύεσσι σταματοῦσε ἡ αἱμορρογία τῶν ἡρώων αὐτῶν καὶ θὰ τελείωναν αἱ περιπέτειαί των. Δυστυχῶς, ἦλθαν τὰ πράγματα ἐντελῶς ἀντίθετα, διὰ τὰ διωπεύουσιν τὰς ὥραιάς αὐτὰς ἐπιδασ. Καὶ ἀρχίζει μία νέα καὶ ἀνευ προηγουμένου περιόδου αἵματος. Ἀπὸ τῆς ἐμμενογῆς τοῦ περιφήμου Νόμου περὶ «ἀποσυμφορήσεω» ἡ ἀνωμαλία ἀρχίζει νὰ προσλαμβάνη ἀνησυχαστικὰς διαστάσεις. Διότι οἱ ἐξελθόντες τῶν φυλακῶν ἐγκλησιῶνται, μὴ δυνάμενοι συνεπεῖρα τῆς λαϊκῆς ἀγανακτικῆς ἢ ὁποία ἐξεδηλώθη ἐναντίον των, νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τοὺς τόπους τῆς καταγωγῆς των, συνεκροτήθησαν, ὑποκινούμενοι καὶ ὑπὸ τῶν ἐξωτερικῶν ἐχθρῶν τῆς Πατρίδος, εἰς ἐνόπλους δμάδας καὶ ἤρχισαν λυμαινόμενοι τὴν ὕπαιθρον.

Κατ' ἀρχὰς ἡ καταπολέμησις τῶν συμμοριτῶν αὐτῶν ἐθεωρήθη ὡς ζήτημα ἀπλῶς Δημοσίας Τάξεως. Τὸ σχετικὸν δὲ ἔργον ἀνέλαβεν, ὡς ἦτο ἐτόμενον, ἡ Χωροφυλακὴ. Σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως ἡ δρᾶσις τῶν ἐνόπλων αὐτῶν δμάδων ἐπεξετείνεται καὶ αἱ θυσίαι τῆς Χωροφυλακῆς καθίσταντο ὁρῶντα βαρύτεραι. Ἡ ἐκδήλωσις τοῦ λεγομένου ἀνταρτοπολέμου, ἤρχισε κυρίως ἀπὸ τὸ Λιτοχώρον, εἰς τὰς παραμονὰς τῶν ἐκλογῶν. Ὁ σκοπὸς τῶν συμμοριτῶν ἦτο σαφής: νὰ τρομοκρατήσουν τὴν ὕπαιθρον καὶ νὰ ἐπηρεάσουν τὸ φρόνημα τῶν αὐριανῶν ψηφοφόρων. Ἐνθυμούμεθα ὅλοι τὰ γεγονότα: τὴν ἀνάνδρον ἐπίθεσιν μεγάλῃς δυνάμεως βαρέως ἐξοπλισμένης ἐναντίον τοῦ ἀστυνομικοῦ σταθμοῦ Λιτοχώρου, τὴν ἡρωϊκὴν ἀντίστασιν τῶν ἐν αὐτῷ ὀλιγαριθμῶν χωροφυλάκων οἱ ὅποιοι ἔδωσαν τὸν ἑαυτὸν τοὺς κυριολεκτικῶς ὀλοκαύτωμα εἰς τὸν βωμὸν τοῦ καθήκοντος. Ἡ θυσία ὅμως αὕτη εἰς οὐδὲν ὠφέλησε. Τὸ ἐθνοκτόνον κίνημα ἐπεξετείνεται καὶ καθημερινῶς περισσότερον ἐνισχυόμενον ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τῆς Πατρίδος μας, φθᾶσαν εἰς τὴν μεγαλυτέραν του ἔντασιν κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ δημοψηφίσματος.

Ἡ Μακεδονία, ἡ Θράκη, ἡ Ἑπείρος, ἡ Θεσσαλία καὶ αὐτὴ ἡ ἀκόμη ἡ Πελοπόννησος δοκιμοῦνται δεινῶς ἀπὸ τὴν ἐχθρικὴν αὐτὴν ἐπιβουλήν. Ἀρχίζουν αἱ αἰτίαι ἐπιθέσεις κατὰ τοῦ Σκρᾶ, τοῦ Ἀρχαγγέλου, τῆς Νώτιας, τοῦ Μινδύλου, τῆς Κυριακῆς, τῆς Κορύμβου, τοῦ Κηπουργιοῦ, τῶν Δαδιῶν, τῆς Σπάρτης, τῆς Ἀρδεάς καὶ πολλῶν ἄλλων περιοχῶν, μὲ ἀποτελέσμα

τὴν σφαγὴν τῶν ἑλληνικῶν πληθυσμῶν, τὴν ἐρήμωσιν καὶ τὴν διασπορὰν.

Μέσα εἰς τὴν θύελλαν αὐτὴν, ὡς ὄρνεα, ἐπέπεσαν κατὰ τοῦ σώματος τῆς αἱμασσοῦσης ἑλληνικῆς Πατρίδος τὰ τσακάλια τοῦ Βορᾶ: Οἱ Βούλγαροι, οἱ Σέρβοι καὶ οἱ Ἀρβανιτᾶδες, διὰ νὰ κατασπαράξουν τὴν σάρκα τῆς καὶ νὰ ἀποτελειώσουν τὸ θῦμα τῶν συμμοριτῶν. Ὁ σκοπὸς τῶν εἶναι γνωστὸς: νὰ ἐρημώσουν ὅλην αὐτὴν τὴν περιχᾶς τῆς Βορείου Ἑλλάδος καὶ νὰ τὰς καταστήσουν εὐάλωτον λείαν τῶν ὀρπακτικῶν τῶν ὀρέξεων.

Εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν ἄτιμον προσπάθειαν, ἡ ἑλληνικὴ Χωροφυλακὴ ἀντετάχθη μὲ ὅλην αὐτῆς τὴν δυνάμειν, ἐγγράψασα μὲ τὸ αἶμα τῆς νέου τίτλους τιμῆς εἰς τὸς ἐνδόξους σελίδας τῆς ἱστορίας τῆς.

Ἡ Πατρίς εὐγνωμονεῖ βεβαίως τὴν Χωροφυλακὴν δι' ὅλα αὐτὰ. Ἡμεῖς, ὅμως, ὡς ἄτομα, ὡς πολῖται, πῶς ἐξεδηλώσαμεν τὴν ἰδικὴν μας εὐγνωμοσύνην πρὸς αὐτήν;

Εἰς τὰς σελίδας αὐτὰς εἶλε ῥ' ὀφθῇ κίποτε ἡ ἰδέα τῆς ἀνεγέρσεως μνημείου εἰς τὸν ἀφανῆ ἥρωα χωροφύλακα. Δυστυχῶς ὅμως οὐδεὶς τῶν ἀρμοδίων συνεκινήθη διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὴν σχετικὴν πρωτοβουλίαν. Ἐλπίζομεν ὅμως ὅτι τῶρα ὅποτε ὁ ἀγὼν καὶ αἱ θυσίαι τῆς Χωροφυλακῆς ἔφθασαν εἰς τὸ κατακόρυφόν των, ἡ ἰδέα μας θὰ λάβῃ σάρκα καὶ ὀστέα.

Εἶναι τοῦτο ζήτημα τιμῆς δι' ἡμᾶς ὅλους, οἱ ὁποῖοι ὀφείλομεν τὴν ζωὴν, τὴν τιμὴν καὶ περιουσίαν μας πρωτίστως εἰς τὸν ἀφανῆ αὐτὸν καὶ ἄτυχον ἥρωα ποὺ λέγεται

ΕΛΛΗΝ ΧΩΡΟΦΥΛΑΞ.

ΤΟ ΗΡΩΟΝ ΤΟΥ ΠΕΣΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΟΣ

Συνταγματάρχαι

Ε. Σιδεράτος, Σ. Οικονομόπουλος, Η. Μπρίλλης, Γ. Νίκηφοράκης.

Ἀντισυνταγματάρχαι

Κ. Μαυρικάκης, Σ. Τζουγιόπουλος, Γ. Ευπολυτᾶς.

Ταγματάρχαι

Γ. Δρεμπέλας, Ι. Γιαλσυράκος, Δ. Ἀλεξόπουλος, Σ. Κατῆς, Ι. Ζερβόπουλον, Κ. Γεωργόπουλος, Ε. Κορνηλάκης, Γ. Ζύκας, Χ. Σουκελλάριου, Ι. Φραγκουδάκης, Ν. Κάης, Δ. Τσιτσᾶκος, Ν. Τζάννης, Φ. Φωτόπουλος, Δ. Κουσόλας, Σ. Στανυράκης, Ε. Τρουλινός, Θ. Μπουλουῆκος, Μ. Ἀρχοντάκης, Η. Φραγκιαδάκης, Α. Κορμόβας, Μ. Πολιουδόβαρδας, Μ. Φουλεδάκης, Ι. Σωτηρίου.

Μοίραρχοι

Σ. Τόντος, Ι. Ἀρχοντάκης, Γ. Στραβοσκιάδης, Γ. Γεωργίου, Σ. Καπετανάκης, Ι. Κολαξίδης, Χ. Πανταζῆς, Γ. Κυββαδίας, Α. Ειούτης, Δ. Τσάλας, Ι. Φιλντίσης, Δ. Ἀγραφιιώτης, Π. Λειβυδίτης, Γ. Παπαγιάννης, Κ. Στεφανάκης, Ε. Καπόπουλος, Π. Μασουρίδης, Δ. Λαφογιάννης, Μ. Κετσᾶς, Ν. Γκουμογιαννόπουλος, Ι. Κοντόπουλος, Α. Μίκοβας, Π. Νιαρχᾶκος, Κ. Παπακώστας, Ι. Σιβασιός, Α. Μπακάλης.

Ὑπομοίραρχοι

Α. Τομαδάκης, Δ. Λίτσας, Κ. Κατσαρέας, Δ. Ζιουμᾶς, Α. Τσῶκος, Ν. Καλαΐτης, Δ. Γιαννόπουλος, Γ. Τιμοφῆατος, Ν. Γιαννῆκος, Δ. Καπᾶτος, Δ. Ἀντύπας, Α. Εὐαγγελίου, Α. Τριγώνης, Ι. Χατζῆς.

Ἀνθυπομολαρχοι

Ν. Χλεμπογιάννης, Γ. Καρακατσάνης, Σ. Παναγιωτάκος, Ε. Βαρβείσος, Σ. Κωνσταντακόπουλος, Σ. Μαζης, Μ. Γιαννουκάκος, Ν. Κουτρούλικος, Π. Μαρκετάκης, Α. Παπαχανιζόπουλος, Μ. Γανιές, Ν. Κωνσταντίνου ἢ Κατεργάρης, Ι. Μυλωνᾶς, Ε. Τραυτάς, Ι. Ἀπαλάκης, Γ. Ραυτόπουλος, Α. Γκίκας, Ι. Λύτρας, Ν. Μουλόπουλος, Σ. Λιάκος, Α. Ἀθανασόπουλος, Α. Κατσιφῆς, Σ. Παπαιωάννου, Θ. Παπαγεωργίου, Α. Παναγιωτόπουλος, Γ. Σωτηρόπουλος, Κ. Ψημμένος, Ι. Ἀσημακόπουλος, Ν. Βλάχος, Π. Δελῆς, Μ. Βαρκλανιῆς, Ε. Κοτρώνης, Η. Γεωργοπαπαδάκος, Κ. Καρακώστας, Ε. Λουκᾶς, Ι. Παπασταμάτης, Θ. Χρυσανθόπουλος, Γ. Μουρκογιάννης, Ν. Σπυριδάκης, Κ. Μιλικεύρης, Δ. Κυριῆσκος, Π. Τίγκας, Χ. Θεοδωρόπουλος, Σ. Δεφδελάκος, Γ. Πειρόπουλος, Γ. Ψαρρός, Ε. Κατσίρης, Γ. Ψυχogiός, Κ. Κουρῆς, Γ. Κοραλῆς, Β. Σλητᾶς, Α. Τσιροδήμος, Α. Καφίρης, Γ. Μπζαντιᾶκος, Γ. Θεοδωρόπουλος, Ι. Μπενέτος, Κ. Κούρκουλας.

Ἀνθυπασπισται

Π. Βουδικλάρης, Ν. Κουτσοῦκος, Δ. Ἀνδρεᾶκος, Β. Ἀγγελόπουλος, Β. Μπασκάκης, Ι. Μπασανιώτης, Α. Παρτισκευάκης, Κ. Μενωλάρας, Γ. Φραγκάκης, Ν. Περγαντῆς, Κ. Παπαδόπουλος ἢ Οἰκονόμου, Π. Νικολόπουλος, Ε. Ἀλεξανδράκης, Ι. Ἀντωνόπουλος, Ε. Λαγοβάσσης, Π. Γουβιώτης, Ι. Σκόνδρας, Γ. Κωνσταντόπουλος, Η. Παλιούρας, Ν. Γιαννάκος, Π. Κίτσος, Μ. Μπασδέκη, Ν. Κανελλόπουλος, Α. Μαρᾶγκόπουλος, Δ. Γκότσης, Κ. Κορωνιᾶς, Α. Τσολακίδης, Α. Μακρῆς, Δ. Ἀθανασόπουλος, Γ. Χασάνης, Π. Στράτος, Δ. Ἀντωνόπουλος, Κ. Δουμουλάκης, Ε. Τηγεμάχου, Δ. Βασιλόπουλος, Ν. Ζωῆτος, Α. Ἀθανασόπουλος, Γ. Βλάχος, Σ. Τσαπάκης, Χ. Κοσκινᾶς, Ι. Γκλέκας, Δ. Καρβελάς, Ν. Καλογεράκος, Ι. Παντοζόπουλος, Γ. Κατσαφάδος, Δ. Ἀλεξανδρόπουλος, Σ. Βεσβίκης, Δ. Μπουρίκας, Ε. Κυριαῖος, Σ. Κυριαζῆς, Α. Παπαγεωργίου, Σ. Ζυζᾶς, Ι. Μαργαρίτης, Α. Δημητριάδης, Γ. Κανελλόπουλος, Δ. Καραχοιζίτης, Γ. Μακράκης, Α. Ἀσημακόπουλος, Π. Λάμπας, Ι. Χριστόπουλος, Η. Παπασπυρόπουλος, Δ. Στρογγυλάκος, Σ.

Συριανός, Γ. Ἀθανασίου, Ι. Μπελιγράπτης, Κ. Μπάμπλης, Φ. Τασσόπουλος, Μ. Βαρχής, Μ. Κλειώσης, Γ. Μαντᾶ, Ι. Ρογκότης, Ι. Ὑδραῖος, Κ. Δάλλας, Α. Γραμουσιάνος, Β. Μουρουλάκης, Α. Λύκος, Δ. Μέργος, Π. Ψαργέας, Χ. Πολυχρονόπουλος, Γ. Ἀναγνωσιόπουλος, Γ. Παναγιωτακόπουλος, Π. Θεοδωρόπουλος, Δ. Καμπογιάννης, Α. Καλέντζος, Σ. Κωστολέτος,

Ἐνωμοτάρχαι

Ε. Πυροβολάκης, Ν. Ἀναστασόπουλος, Ι. Καστανόκης, Γ. Βαργανελάκης, Ν. Γιοπιτζάκης, Κ. Τασόπουλος, Χ. Μυράκης, Χ. Παπαντωνάκης, Κ. Κυριακόπουλος, Δ. Καρβέλας, Χ. Κατοίμπας, Κ. Ἀννίβας, Η. Σωτηρόπουλος, Μ. Γούδας, Κ. Μάργαρης, Γ. Γεωργακόπουλος, Α. Παρδαβέλας, Ι. Μπασανιώτης, Δ. Κακκαβᾶς, Ι. Δουράλις, Α. Βασιλειάδης, Κ. Νασόπουλος, Κ. Πιερρακάκος, Θ. Κανκιᾶς, Η. Σαρρῆς, Γ. Κούρκυλας, Π. Μανώρας, Γ. Χολέβας, Κ. Σταθόπουλος, Δ. Σταματιάδης, Χ. Τόμπρας, Γ. Χασάνης, Ν. Παπασταθόπουλος, Γ. Ἀλεβιζᾶκος, Γ. Πετρόπουλος, Σ. Κοτσιφάκης, Ν. Καναλουπίτης, Γ. Λουρανᾶς, Α. Βασιλόπουλος, Δ. Τζιῖράνης, Δ. Ἀρμένης, Ι. Μπακατσούλας, Δ. Καββαδίας, Γ. Στεφανᾶκος, Π. Περρωτῆς, Β. Ἀποστολάκης, Κ. Δασκαλάκης, Χ. Χριστόπουλος, Β. Ἀντωνᾶτος, Δ. Γιακουμῆς, Δ. Φούρλας, Α. Κατσούλης, Α. Παπαϊωάννου, Η. Μαυρίκης, Ν. Ροῦνιώτης, Σ. Ἀνθης, Δ. Βελλῆς, Α. Κλωνάρης, Α. Μιχμουτάκης, Β. Πασαλῆς, Π. Συνεφάκης, Κ. Τσιγουρῆς, Π. Φιλιππακόπουλος, Ι. Βλασόπουλος, Κ. Τριανταφύλλου, Α. Ἀλεβίζος, Α. Ἀντωνόπουλος, Α. Γούναρης, Θ. Δικαῖος, Γ. Εὐσταθόπουλος, Α. Ζαμπός, Θ. Ζευγαρᾶς, Α. Μπινιτζβῆς, Κ. Νάσκος, Κ. Παπαπλίτης, Α. Παπαδάκης, Σ. Παπακωντίνου, Α. Τσούλιας, Σ. Τσακμάκης, Ι. Τσάμης, Δ. Βαθειᾶς, Δ. Α. Καραβίτης, Κ. Μακρυγιάννης, Φ. Ἀθανασόπουλος, Α. Τασόπουλος, Δ. Φίνος, Α. Ἀρχοντίτης, Γ. Δημόπουλος, Γ. Τσοπάνογλου, Κ. Γκλεζᾶκος, Σ. Κατσώνης, Θ. Βαζυνιάρης, Δ. Καρύδας, Κ. Κολλᾶτος, Α. Κατσυρός, Ν. Κωνσταντακόπουλος, Ν. Μανουκαράκης, Ι. Τσουμπρακάκος, Φ. Γκρόβαλος, Α. Ἀδαμαντίου, Α. Καλομάγειρος, Ι. Κομπογιαννίτην, Ι. Ζάκκας, Ι. Κολυζώνης, Α. Σωτήρης.

Ὑπενωμοτάρχαι

Ν. Μουλακάκης, Ν. Πουλοκόκης, Ο. Ζαφειρόλης, Κ. Λαμπρόπουλος, Ν. Παπαδάτος, Ε. Γοηνοράκης, Δ. Χρήστου, Ε. Φραγκονικολάκης, Ν. Κατσούλης, Γ. Ψαρρουδάκης, Α. Ζερδεβᾶς, Α. Μητσᾶκος, Σ. Φωτόπουλος, Χ. Σταντιδέας, Δ. Κωστοῦρος, Π. Βερναδάκης, Γ. Μανουσogiαννάκης, Ν. Σταματίου, Α. Γιαννακόπουλος, Α. Φλογερᾶς, Η. Πάνου, Θ. Καλίβας, Χ. Πατούχας, Γ. Κατωπόδης, Δ. Τζεμεντζής, Κ. Εὐθυμίου, Γ. Χασάνης, Σ. Φιοφιεράς, Ε. Βιρδάκης, Θ. Ἀσπιώτης, Μ. Κατσουλᾶκος, Ν. Χατζηδάκης, Σ. Σῆμος, Θ. Καραμουσαδάκης, Β. Παυλίδης, Β. Μπέρος, Τ. Μπαλωμένος, Η. Παναγιωτογιαννάκος, Κ. Καραμούζας, Κ. Γαρθίης, Γ. Κοντονίκας, Α. Ζερμπῆνος, Π. Ζούμπερης, Α. Αὐλῆχος, Δ. Σπανογιαννόπουλος, Ι. Κοτεβός, Α. Πυλαρινός, Ν. Ζαφείρης, Β. Ἀποστολόπουλος, Ν. Λιανός, Α., Κυπαρίσης, Π. Παναγόπουλος, Ι. Μπάκας, Π. Τσεκούρας, Μ. Μιχαλόπουλος, Ν. Κοντονῆς, Ν. Καλαῦτζάκης, Κ. Κορίλης, Ν. Λάφρος, Μ. Τσέλιος, Ι. Καλέμης, Α. Καπότας, Β. Τσέτσος, Γ. Τζιᾶιζος, Ε. Ἀποστολάκης, Μ. Ρουμανιᾶς, Α. Εὐθυμίου, Γ. Καμπάσης, Ν. Πουλαρίκας, Ζ. Λάσκαρης, Δ. Λαγογιάννης, Η. Ἀδαμόπουλος, Ι. Τσάλης, Ν. Ζαφειρόπουλος, Α. Ζασιώτης, Ὁ. Κότος, Ν. Λαύκος, Π. Λαγιᾶκος, Δ. Τσερπές, Χ. Ταβουλαρέας, Ε. Ἀμύροσιου, Γ. Λύτινας, Χ. Μαχαίρας, Ἀ. Μακρῆς, Θ. Δροκόπουλος, Θ. Πολυμενᾶκος, Ἀ. Γεροπάτης, Μ. Ἀγγελόπουλος, Π. Γιαννιᾶρας, Δ. Μπινιώρης, Ἐ. Σκαλίδης, Ἰω. Γυφτιάκης, Γ. Μυλωνόπουλος, Δ. Γῶγος, Δ. Ἀντωνόπουλος, Σ. Λαμπρόπουλος, Φ. Τσαντόπουλος, Δ. Γρίβας, Κ. Εὐφραιμίδης, Δ. Ζόμποτας, Δ. Κυριαζής, Γ. Λούτας, Σ. Μελίστας, Ν. Μωρός, Π. Παύλου, Π. Χειμάρας, Γ. Μῶρος, Δ. Ντούλης, Ἰ. Παπαδόπουλος, Δ. Παυλόπουλος, Ν. Σκοπελίτης, Ἰ. Τριανταφυλλόπουλος, Ἀ. Φιλιππίδης, Χ. Βεῖκος, Δ. Κουρούβανης, Ἰ. Μπλέτσας, Θ. Μανᾶς, Ἐ. Μανωλόπουλος, Γ. Νασόπουλος, Ἀ. Οἰκονόμου, Σ. Παναγούλιας, Ἰ. Ποταμιᾶνος, Χ. Στάμου, Κ. Κουταλιᾶς, Γ. Παρασκευόπουλος, Π. Αὐλωνίτης, Δ. Ἀντωνόπουλος, Μ. Ἀλφιέρης, Ν. Ἀγγελόπουλος, Ν. Γαλάνης, Γ. Γουργούρης, Δ. Γιασιανᾶς, Ἀ. Δανίλλης, Κ. Δημητράκοπουλος, Ἰ. Δημητρίου, Ε. Ἠλιόπουλος, Ν. Κοντᾶκος, Α. Κλάδης, Π. Καμπάνης, Ἀ. Κανελλόπουλος, Ν. Κούρκουλας, Γ. Κούρβας,

Κ. Καποῦτσος, Λ. Κωστογιάννης, Γ. Κοτσοβίς, Γ. Κασίδης,
Π. Καλφακᾶκος, Χ. Πετράκης, Κ. Παναγιώτου, Λ. Ῥέππα,
Ν. Καραμῆτρος, Ἡ. Μπουγιᾶς, Ε. Ψιλᾶκης, Λ. Ζωγράφος, Ἀ.
Κίτσος, Ἰ. Θωμᾶκος, Κ. Καναβός, Ν. Καρανίκας, Μ. Δημ-
τρόπουλος, Δ. Λουκόπουλος, Γ. Σουξές, Ἰ. Καλέτζος, Χ. Παπ-
χρήσιου, Ἰ. Παπαϊωάννου, Γ. Σταματέλος, Ἰ. Σπυρόπουλος,
Ν. Τζαμαρέλος, Λ. Γεωργακόπουλος, Γ. Κανελλόπουλος, Π. Ῥι-
δαμόπουλος, Ἰ. Γαβριλιάδης, Π. Μάρκος, Ἀ. Περιστερίκης,
Ν. Πετρόπουλος, Ἡ. Χειμῶνος, Μ. Ζαφειράκος, Γ. Ἡλιόπου-
λος, Κ. Βιτωράκης, Π. Κουντούρης, Ν. Καραβιδας, Ν. Κουπα-
τός, Τ. Πουλημένος, Σ. Ευφροᾶς, Π. Κωνσταντέλλος, Κ. Ἀ-
δρικόπουλος, Β. Καδίτης, Τ. Τσούκης, Ἀ. Κίτσος, Ν. Μιχα-
λῆς, Λ. Γεωργόπουλος, Θ. Παπλᾶς, Γ. Θώμας, Σ. Νεοῦσχος,
Α. Λαμπρόπουλος, Δ. Μπίκης, Κ. Φραγκούλης, Χ. Ψιλούτσικος,
Ν. Μανδήλας, Κ. Κωνσταντόπουλος, Γ. Λυκάκος, Α. Σμυρνῆ

*Ἔπονται τὰ ὀνόματα 1630 πεσόντων ἡρώων χωρὶς
φυλάκων.*

ΤΕΛΟΣ